

วารสารวิชาการบัณฑิตศึกษา

ACADEMIC JOURNAL OF GRADUATE SCHOOL

ISSN 3027- 8686 (print)

ISSN 3027 - 8740 (online)

ปีที่ 2 ฉบับที่ 2 พฤษภาคม - สิงหาคม 2567

Vol. 2 No. 2 May - August 2024

website

<https://so13.tci-thaijo.org/index.php/ajgs>

โครงการบัณฑิตศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

กำหนดเผยแพร่ :

วารสารวิชาการบัณฑิตศึกษา Academic Journal of Graduate school

ISSN 3027-8686 (Print), ISSN 3027-8740 (Online)

มีกำหนดเผยแพร่ปีละ 3 ฉบับ คือ

ฉบับที่ 1 (มกราคม-เมษายน)

ฉบับที่ 2 (พฤษภาคม-สิงหาคม) และ

ฉบับที่ 3 (กันยายน-ธันวาคม)

วัตถุประสงค์ :

เพื่อรวบรวมและเผยแพร่บทความวิชาการ บทความวิจัยและนวัตกรรมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา คณาจารย์ บุคลากร นักวิชาการ ตลอดจนผู้สนใจทั้งภายในและภายนอกสำหรับการพัฒนาองค์ความรู้ให้กับชุมชนและสังคม โดยมุ่งเน้นการเผยแพร่บทความวิชาการ บทความวิจัยและนวัตกรรมทางด้านสังคมศาสตร์และด้านการศึกษา (การบริหารการศึกษา วิทยาการจัดการเรียนรู้ การศึกษาปฐมวัย การประถมศึกษา หลักสูตรและการสอน วิทยาศาสตร์ศึกษา จิตวิทยาการศึกษา สังคมศึกษา การวิจัยและประเมินผลทางการศึกษา พลศึกษาและสุขศึกษา เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษา อุตสาหกรรมศึกษา การศึกษาพิเศษและสาขาวิชาอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับด้านการศึกษา)

เงื่อนไขการตีพิมพ์ :

บทความที่ส่งมายังวารสารวิชาการบัณฑิตศึกษาจะได้รับการพิจารณาจากคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบบทความ (Peer Reviewer) อย่างน้อยสามท่าน โดยบทความผู้เขียนภายนอกจะได้รับการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิภายในและผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกอย่างน้อยสองท่าน ส่วนบทความผู้เขียนภายในจะได้รับการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกหน่วยงานที่จัดทำวารสาร มีความเชี่ยวชาญตรงตามสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง และได้รับความเห็นชอบจากกองบรรณาธิการก่อนตีพิมพ์ ทั้งนี้จะมีรูปแบบที่ผู้พิจารณาบทความไม่ทราบชื่อผู้เขียนบทความและผู้เขียนบทความไม่ทราบชื่อผู้พิจารณาบทความเช่นเดียวกัน (Double-Blind Peer Review) และทางกองบรรณาธิการขอสงวนสิทธิ์ที่จะไม่พิจารณาบทความจนกว่าจะได้แก้ไขให้ถูกต้องตามข้อกำหนดของวารสาร ทั้งนี้ บทความต้นฉบับที่ส่งมาตีพิมพ์จะต้องไม่เคยตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารหรือสิ่งพิมพ์ใดมาก่อน และไม่อยู่ในระหว่างพิจารณาเสนอขอตีพิมพ์ในวารสารหรือสิ่งพิมพ์อื่น ๆ หากมีการใช้ภาพหรือตารางของผู้เขียนอื่นที่ปรากฏในสิ่งตีพิมพ์อื่นมาแล้ว ผู้เขียนต้องขออนุญาตเจ้าของลิขสิทธิ์ก่อน พร้อมทั้งแสดงหนังสือที่ได้รับการยินยอมต่อกองบรรณาธิการก่อนที่บทความจะได้รับการตีพิมพ์ สำหรับทัศนะและข้อคิดเห็นของบทความในวารสารฉบับนี้ เป็นของผู้เขียนแต่ละท่าน ไม่ถือเป็นทัศนะและความรับผิดชอบของกองบรรณาธิการ

ที่ปรึกษา :

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฉลอง สุขทอง	อธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์
รองศาสตราจารย์ ดร.จิรายุ ทรัพย์สิน	รองอธิการบดี ฝ่ายยุทธศาสตร์และการยกระดับ
	คุณภาพการศึกษา

บรรณาธิการ

อาจารย์ ดร.สุรเชษฐ์ วงศ์ชัยประทุม

ผู้ช่วยบรรณาธิการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิวพร แนนหนา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กนกกานต์ ลายสนธิ์

กองบรรณาธิการ :

รองศาสตราจารย์ ดร.ชูชาติ พะยอม	มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
รองศาสตราจารย์ บัญชา ชื่นจิต	มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์
รองศาสตราจารย์ ดร. สมศักดิ์ แก้วพลอย	มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
รองศาสตราจารย์ ดร. สนิท ปิ่นสกุล	มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
รองศาสตราจารย์ ดร. ดำรงฤทธิ์ วิบูลกิจธนากร	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒน์ มณีวรรณ	มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กานตยुทธ ตรีบุญนิธิ	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ

คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบบทความ (Peer Reviewers)

ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบบทความภายใน : มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

รองศาสตราจารย์ บัญชา	ชื่นจิต
รองศาสตราจารย์ ดร.ยุพดี	สินมาก
รองศาสตราจารย์ ดร.อำนาจ	วัฒนกรสิริ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์กิตติศักดิ์	มีเจริญ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์วาริรัตน์	แย้มประดิษฐ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์เกื้อ	กระแสนิยม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์พนา	จินดาศรี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์กานต์	กาญจน์พิมาย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์พีรวัส	อินทวิ

อาจารย์ ดร.ณีนันรา	ดีสม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประดิษฐ์	ชื่นบาน
ผู้ช่วยศาสตราจารย์นันทิญา	มณีโชติ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทรงศักดิ์	มีสิทธิ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศุภธนภุช	ยอดสละ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์อลงกต	เพชรศรีสุก
อาจารย์ศุภชัย	ภักดี
อาจารย์เกษราภรณ์	สุพรรณฝ่าย
อาจารย์ ดร.ชัยวัช	ตนตรง
อาจารย์ ดร.กมลรัตน์	วงศ์ถามาศย์
อาจารย์ประภาพร	บุญปลอด

ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบบทความภายนอก

รองศาสตราจารย์ชูชาติ	พะยอม	มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
รองศาสตราจารย์สมศักดิ์	แก้วพลอย	มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
รองศาสตราจารย์ประยงค์	ฐิติชนานนท์	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุวัฒน์	บันลือ	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์อรพร	ทับทิมศรี	มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์อรธิดา	ประสาร	มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์พัชรี	อุ้งแก้ว	มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์วันชาติ	ชาญวิจิตร	มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชลธิชา	โรจนแสง	มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุนทร	ชัยปายาง	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์อังคณา	บุญเสมอ	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี
อาจารย์ ดร.ฉัตรพล	พิมพ์	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ
อาจารย์ ดร.วิลาวัลย์	ด่านสิริสุข	มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ
ดร.วาริส	ดวงใจ	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3

กองเลขานุการวารสาร :

เลขานุการ :	นางณัฏฐนัน ทนดี
ผู้ช่วยเลขานุการ :	นายชัยยศ อุไรล้ำ/นางธนินท์ธร ทองแมน
ศิลปกรรม :	นายทศพล คำชู/นายชุตีพร ไวรวัจนกุล/นางชนชนก พันธุ์สนิท
ฝ่ายประชาสัมพันธ์ :	นางภัทรารัตน์ ชิตชอบ

สำนักงาน :

กองบรรณาธิการวารสารวิชาการบัณฑิตศึกษา

โครงการบัณฑิตศึกษา อาคาร 28 ชั้น 1

186 หมู่ที่ 1 ถนนสุรินทร์ – ปราสาท ตำบลนอกเมือง อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ 32000

โทรศัพท์/โทรสาร 044-710000, 094-5694453 / 044-514694

<https://so13.tci-thaijo.org/index.php/ajgs>

E-mail : graduate_journal@srnu.ac.th

ISSN 3027-8686 (Print), ISSN 3027-8740 (Online)

บทบรรณาธิการ (Editorial)

วารสารวิชาการบัณฑิตศึกษา เป็นวารสารทางวิชาการที่มุ่งเน้นการรวบรวม เผยแพร่บทความวิชาการ บทความวิจัยและนวัตกรรมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา คณาจารย์ บุคลากร นักวิชาการ ตลอดจนผู้สนใจ ทั้งภายในและภายนอกสำหรับการพัฒนาองค์ความรู้ให้กับชุมชนและสังคม โดยมุ่งเน้นการเผยแพร่บทความ วิชาการ บทความวิจัยและนวัตกรรมทางด้านสังคมศาสตร์และด้านการศึกษา (การบริหารการศึกษา วิทยาการ การจัดการเรียนรู้ การศึกษาปฐมวัย การประถมศึกษา หลักสูตรและการสอน วิทยาศาสตร์ศึกษา จิตวิทยา การศึกษา สังคมศึกษา การวิจัยและประเมินผลทางการศึกษา พลศึกษาและสุขศึกษา เทคโนโลยีและนวัตกรรม ทางการศึกษา อุตสาหกรรมศึกษา การศึกษาพิเศษและสาขาวิชาอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับด้านการศึกษา) โดย ดำเนินการภายใต้เกณฑ์คุณภาพการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการของวารสารตามประกาศ ก.พ.อ. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และ ศาสตราจารย์ พ.ศ. 2564 และศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (Thai Journal Citation Index : TCI) ในการ ดำเนินการ ซึ่งทางกองบรรณาธิการได้ใช้รูปแบบการนำเสนอบทความพร้อมกับข้อเสนอแนะสำหรับผู้มี หน้าที่ คุณภาพและมาตรฐานที่เข้มข้นเช่นเดียวกันทุกฉบับตามหลักเกณฑ์ดังกล่าวข้างต้น เพื่อมุ่งเน้นการพัฒนา คุณภาพวารสารและยกระดับขึ้นสู่ฐานข้อมูลสากล โดยทางวารสารได้มีการดำเนินการขอหมายเลขรหัส ทรัพยากรสารสนเทศดิจิทัล หรือตัวระบุวัตถุดิจิทัล (ดีโอไอ) (Digital Object Identifier : DOI) สำหรับทุก บทความที่เผยแพร่ในวารสาร เริ่มตั้งแต่ปีที่ 1 ฉบับที่ 1 นี้เป็นต้นไป ทั้งนี้ ช่องทางการนำส่งบทความเพื่อ พิจารณาเผยแพร่นั้น สามารถนำส่งบทความออนไลน์ได้ที่ <https://so13.tci-thaijo.org/index.php/ajgs> ซึ่งเป็นระบบการบริหารงานวารสารออนไลน์ด้วยงานระบบ ThaiJo2.0 โดยบทความในวารสารฉบับนี้มีผู้ หน้าที่ มาจากหลากหลายหน่วยงานทั้งภายในและภายนอก ซึ่งผลงานทางวิชาการดังกล่าวทางกองบรรณาธิการได้ จัดส่งไปให้คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิประเมินและตรวจสอบบทความ (Peer Reviewer) จำนวน 3 ท่าน พิจารณาแก้ไขเพื่อความสมบูรณ์ของบทความก่อนการเผยแพร่ทางวิชาการที่มาจากหลากหลายหน่วยงานของ แต่ละสาขาเป็นผู้พิจารณาเพื่อความสมบูรณ์ของบทความ และมอบให้ผู้มีหน้าที่นำบทความไปปรับปรุงแก้ไขเป็น การเรียบร้อยแล้วก่อนการตีพิมพ์ตามกติกาและรูปแบบการตีพิมพ์เผยแพร่

กองบรรณาธิการวารสารวิชาการบัณฑิตศึกษา จึงหวังเป็นอย่างยิ่งว่า วารสารฉบับนี้จะเป็นเวทีทาง วิชาการ ที่จะกระตุ้นความคิดและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของนักวิจัย นักวิชาการและผู้อ่านทุกท่าน และ ขอขอบคุณคณาจารย์ นักศึกษา และผู้สนใจทั่วไปทุกท่านที่ให้ความสนใจร่วมส่งบทความเผยแพร่ใน วารสารวิชาการบัณฑิตศึกษา และขอขอบคุณกองบรรณาธิการ คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิประเมินและ ตรวจสอบบทความทุกท่านมา ณ โอกาสนี้

อาจารย์ ดร.สุรเชษฐ์ วงศ์ชัยประทุม

บรรณาธิการ

สารบัญ (Content)

	หน้า (Page)
กองบรรณาธิการ (Editorial Board)	ง
คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบบทความ (Peer Reviewers)	ง
บทบรรณาธิการ (Editorial)	ฉ
 บทความวิจัย (Research Articles)	
การพัฒนาทักษะการเขียนภาพจิตรกรรมไทยพื้นฐานด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนโครงสร้างภาพ สัตว์หิมพานต์ ในรายวิชาจิตรกรรมไทยพื้นฐาน รหัสวิชา 20301-2003 ระดับประกาศนียบัตร วิชาชีพ ปีที่ 1 สาขาวิชาจิตรศิลป์ วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย กำพล ตรงเมธี	1
ปัจจัยที่ส่งผลต่อเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อำเภอบ้านด่าน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ชนิกานต์ แสงผล มยุรี คำแก้ว และดร.วนิดา หอมจันทร์	13
ปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนคูเมืองวิทยาคม อำเภอกูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ภควิชญ์ สระสงคราม, พัทธระวี ศรีพรหม และสุชาติ หอมจันทร์	25
การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการโดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนมัธยมวิทยาคม พรรณวิภา สมสะอาด	36
 บทความวิชาการ	
บทบาทพระสงฆ์ในการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมในชุมชนเขตปกครองเขต อำเภอมือง สุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ กรณี พระครูโสภณธรรมรังสี (พระมหาสุพรรณ สุวณฺโณ) ยโสธรา ศิริภาพระภากรและดร.สุริยา คลังฤทธิ์	49
ภาคผนวก (Appendix)	63
ขั้นตอนการดำเนินงานวารสารวิชาการบัณฑิตศึกษา	65

สารบัญ (Content)

	หน้า (Page)
หลักเกณฑ์การเสนอบทความและคำแนะนำสำหรับผู้นิพนธ์เพื่อตีพิมพ์ในวารสารวิชาการ บัณฑิตศึกษา	66
จริยธรรมของการตีพิมพ์เผยแพร่ผลงาน	76
แบบฟอร์มการส่งบทความเพื่อพิจารณาตีพิมพ์ลงวารสารวารสารวิชาการบัณฑิตศึกษา	78
ใบตอบรับการเป็นสมาชิกวารสารวิชาการบัณฑิตศึกษา	79

การพัฒนาทักษะการเขียนภาพจิตรกรรมไทยพื้นฐานด้วยแบบฝึกทักษะการเขียน
โครงสร้างภาพสัตว์หิมพานต์ ในรายวิชาจิตรกรรมไทยพื้นฐาน รหัสวิชา 20301-2003 ระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีที่ 1 สาขาวิชาจิตรศิลป์ วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย
BASIC THAI PAINTING SKILL DEVELOPMENT BY DRAWING HIMMAPHAN
ANIMALS SET IN BASIC THAI PAINTING SUBJECT (20301-2003) FOR
VOCATIONAL EDUCATION LEVEL 1 OF FINE ARTS PROGRAM, CHIANGRAI
VOCATIONAL COLLEGE.

กำพล ตรงเมธิ¹

Kamphol Trongmetee¹

¹สาขาวิชาจิตรศิลป์ วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

¹Fine Arts department, Vocational College, Vocational Education Commission, Ministry Of Education.

*E-mail : Kampholtrong09@gmail.com

วันที่รับบทความ 13 เมษายน 2567

วันแก้ไขบทความ 24 พฤษภาคม 2567

วันตอบรับบทความ 13 สิงหาคม 2567

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) หาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการเขียนโครงสร้างภาพสัตว์ หิมพานต์ ในรายวิชาจิตรกรรมไทยพื้นฐาน รหัสวิชา 20301-2003 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีที่ 1 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) เปรียบความสามารถ (ทักษะ) ในการเขียนโครงสร้างภาพสัตว์หิมพานต์ ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนโครงสร้างภาพสัตว์หิมพานต์ ในรายวิชาจิตรกรรมไทยพื้นฐาน รหัสวิชา 20301-2003 และ 3) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกทักษะการเขียนโครงสร้างภาพสัตว์หิมพานต์ ในรายวิชาจิตรกรรมไทยพื้นฐาน รหัสวิชา 20301-2003 การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) เพื่อแก้ไขปัญหาผู้เรียนขาดทักษะการเขียนโครงสร้างภาพสัตว์หิมพานต์ ในรายวิชาจิตรกรรมไทยพื้นฐาน รหัสวิชา 20301-2003 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีที่ 1 สาขาวิชาจิตรศิลป์ วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย จำนวน 1 ห้อง รวมจำนวน 18 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ สถิติเชิงพรรณนาประกอบด้วย ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และทดสอบสมมติฐานด้วยค่าที (t-test)

ผลการวิจัยพบว่า 1) ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการเขียนโครงสร้างภาพสัตว์หิมพานต์ ในรายวิชาจิตรกรรมไทยพื้นฐาน รหัสวิชา 20301-2003 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีที่ 1 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 80.25/88.20 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด 2) ความสามารถ (ทักษะ) ในการเขียนโครงสร้างภาพสัตว์

หิมพานต์ หลังเรียน ด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนโครงสร้างภาพสัตว์หิมพานต์ ในรายวิชาจิตรกรรมไทยพื้นฐาน รหัสวิชา 20301-2003 สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนมีการพัฒนาทักษะการโครงสร้างภาพสัตว์หิมพานต์ดีกว่าเดิม สามารถวาดองค์ประกอบของโครงสร้างสัตว์หิมพานต์ก่อนลงรายละเอียดต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้องตามหลักการ และ 3) ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกทักษะการเขียนโครงสร้างภาพสัตว์หิมพานต์ ในรายวิชาจิตรกรรมไทยพื้นฐาน รหัสวิชา 20301-2003 พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.88$)

คำสำคัญ : ความสามารถในการเขียนภาพไทยจิตรกรรมไทยพื้นฐาน แบบฝึกทักษะ การเขียนโครงสร้างภาพจิตรกรรมไทยพื้นฐาน

Abstract

The objectives of this research were; 1) to determine the effectiveness in structuring of Himmaphan animal painting exercises in the Basic Thai Painting course (code 20301-2003) for first-year students pursuing a Vocational Certificate Level, with efficiency according to the criteria of 80.25/88.20 2) to compare academic achievement before and after studying with the structuring of Himmaphan animal painting exercises and 3) to study students' satisfaction with structuring of Himmaphan animal painting exercises. This research is an action research to solve the problem of students lacking skills in structuring of Himmaphan animal painting. The sample groups used in this research are: 1st year Vocational Certificate students, Fine Arts majors at Chiang Rai Vocational College, comprising 18 individuals selected purposively. The statistics used in data analysis include descriptive statistics such as averages.

The results of the research found that 1) the structuring of Himmaphan animal painting exercises were effective according to the specified criteria 80/80 2) Academic achievement after studying was significantly higher than before studying at the .05 level, students having developed their skills in structuring of Himmaphan animal and 3) student satisfaction with structuring of Himmaphan animal painting exercises in the Basic Thai Painting course found that the pictures Included at the highest level ($\bar{X}=4.88$).

Keywords : Ability of Thai basic painting, Thai basic painting exercises about the structure of Thai basic painting

บทนำ (Introduction)

การศึกษาเป็นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ซึ่งเป็นปัจจัยหลักที่ใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจและขับเคลื่อนประเทศให้มีความเจริญก้าวหน้าทันต่อนานาประเทศ ทำให้ประเทศไทยมีแรงงานที่หลากหลายสาขาอาชีพ และตลาดแรงงานมีแรงงานเพียงพอต่อการจัดการงานด้านต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพภายใต้การเปลี่ยนแปลงเศรษฐกิจ สังคม การเมืองในประเทศ และสังคมโลก ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างไม่หยุดนิ่งแห่งยุคของโลกาภิวัตน์ นอกจากนั้นการศึกษา ยังส่งผลให้บุคคลมีความเจริญงอกงามทั้งร่างกายและจิตใจทำให้ทุก ๆ คนในประเทศหรือในโลกนี้อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขภายใต้ขอบเขต ข้อบังคับ ระเบียบ และกฎหมายต่าง ๆ (กฤตภัทร พุทธครุฑานนท์, 2566)

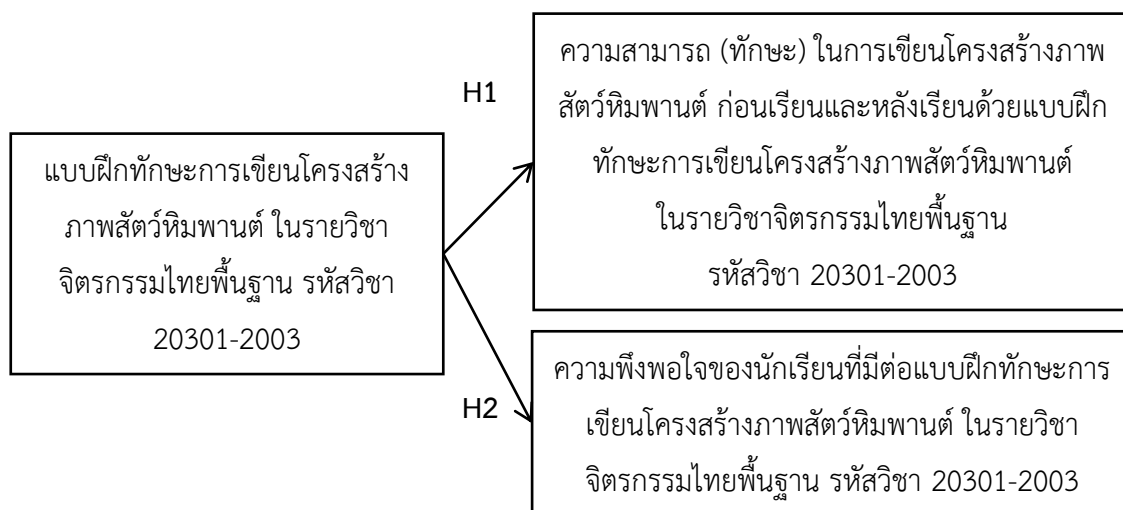
จากความสำคัญของการศึกษาที่กล่าวมานั้นปัจจุบันการศึกษามีหลากหลายศาสตร์ หลากหลายแขนงวิชาที่ผู้เรียนได้เลือกศึกษาเล่าเรียน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความสนใจและความถนัดของผู้เรียนโดยการวิจัยครั้งนี้จะกล่าวถึงการศึกษาถึงศิลปะไทย ประเภทลายไทย ซึ่งเป็นศิลปะประณีต สืบเนื่องมาแต่ครั้งโบราณกาลนับตั้งแต่มนุษย์รู้จักใช้สีเขียนเป็นลวดลายลงบนร่างกาย เพื่อให้เกิดความสวยงามและน่าเกรงขามแก่ผู้พบเห็นรวมทั้งการเขียนลงบนภาชนะต่าง ๆ เหล่านี้ได้พัฒนาและเป็นมรดกตกทอดมาตามยุคสมัยจนถึงปัจจุบันการเรียนรู้ในรายวิชาศิลปะไทยนับเป็นสิ่งที่บ่งบอกถึงความเป็นวัฒนธรรมไทย การเขียนลายไทยยังถือว่าเป็นการเรียนรู้ด้านภาษาที่เป็นสากล คือ ภาษาภาพ ศิลปะที่สวยงามนี้เกิดขึ้นด้วยฝีมือและสติปัญญาของช่างที่ชาญฉลาด ด้วยการนำสิ่งที่ปรากฏตามธรรมชาติมาประดิษฐ์ให้เป็นลวดลายในแบบต่าง ๆ การเขียนภาพในงานจิตรกรรมไทย (สำนักหอสมุดกลาง, มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2562)

ในการนี้วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการเป็นอีกสถานศึกษาหนึ่งที่ได้มีการจัดการเรียนการสอนในสาขาที่เกี่ยวข้องกับศิลปะไทย ประเภทลายไทย ได้แก่ สาขาจิตรศิลป์ทั้งในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) เพื่อผลิตนักศิลปะสู่ตลาดอย่างมีคุณภาพ (วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย, 2566) โดยผู้วิจัยได้เป็นผู้สอนในรายวิชาจิตรกรรมไทยพื้นฐาน รหัสวิชา 20301-2003 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีที่ 1 พบว่า การจัดการเรียนการสอนนักเรียนส่วนใหญ่ยังขาดทักษะการเขียนโครงสร้างภาพสัตว์หิมพานต์ จึงทำให้ภาพที่นักเรียนวาดออกมาไม่ครบองค์ประกอบหรือไม่ถูกต้องตามหลักการทำให้เป็นอุปสรรคและปัญหาในการเรียนรู้ของผู้เรียน ดังนั้นผู้วิจัยจึงให้ความสนใจและเกิดความคิดที่จะศึกษาพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการเขียนภาพลายไทยและเข้าใจการวาดโครงสร้างของตัวภาพโดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียนโครงสร้างภาพสัตว์หิมพานต์ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objectives)

1. เพื่อหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการเขียนโครงสร้างภาพสัตว์หิมพานต์ ในรายวิชา จิตรกรรมไทยพื้นฐาน รหัสวิชา 20301-2003 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีที่ 1 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถ (ทักษะ) ในการเขียนโครงสร้างภาพสัตว์หิมพานต์ ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนโครงสร้างภาพสัตว์หิมพานต์ ในรายวิชาจิตรกรรมไทยพื้นฐาน รหัสวิชา 20301-2003
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกทักษะการเขียนโครงสร้างภาพสัตว์หิมพานต์ ในรายวิชาจิตรกรรมไทยพื้นฐาน รหัสวิชา 20301-2003

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย (Research Hypothesis)

1. แบบฝึกทักษะการเขียนโครงสร้างภาพสัตว์หิมพานต์ ในรายวิชาจิตรกรรมไทยพื้นฐาน รหัสวิชา 20301-2003 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีที่ 1 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. ความสามารถ (ทักษะ) ในการเขียนโครงสร้างภาพสัตว์หิมพานต์ หลังการเรียนสูงกว่าก่อนเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนโครงสร้างภาพสัตว์หิมพานต์ ในรายวิชาจิตรกรรมไทยพื้นฐาน รหัสวิชา 20301-2003 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกทักษะการเขียนโครงสร้างภาพสัตว์หิมพานต์ ในรายวิชาจิตรกรรมไทยพื้นฐาน รหัสวิชา 20301-2003 อยู่ในระดับมากที่สุด

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) เพื่อแก้ไขปัญหาผู้เรียนขาดทักษะการเขียนโครงสร้างภาพสัตว์หิมพานต์ ในรายวิชาจิตรกรรมไทยพื้นฐาน รหัสวิชา 20301-2003 โดยกลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยเป็นกลุ่มเดียวกันซึ่งผู้วิจัยเลือกทั้งหมด ได้แก่ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีที่ 1 สาขาวิชาจิตรศิลป์ วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย จำนวน 1 ห้อง รวมจำนวน 18 คน (งานทะเบียน วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย, 2565) โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 ควบคู่กับการจัดการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ สถิติเชิงพรรณนาประกอบด้วย ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และทดสอบสมมติฐานด้วยค่าที (t-test) โดยมีเครื่องมือและขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือดังต่อไปนี้

1. แผนการจัดการเรียนรู้ 8 ชั่วโมง จำนวน 1 แผน
2. แบบฝึกทักษะการเขียนโครงสร้างภาพสัตว์หิมพานต์ ในรายวิชาจิตรกรรมไทยพื้นฐาน รหัสวิชา 20301-2003

มีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พ.ศ. 2562 (ฉบับปรับปรุง) ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ สาขาจิตรศิลป์
2. สร้างแผนการจัดการเรียนรู้ 8 ชั่วโมง และแบบฝึกทักษะการเขียนโครงสร้างภาพสัตว์หิมพานต์ ในรายวิชาจิตรกรรมไทยพื้นฐาน รหัสวิชา 20301-2003 พร้อมแบบประเมินหาคุณภาพของเครื่องมือโดยเนื้อหาของแผนการจัดการเรียนรู้ และแบบฝึกทักษะต้องสอดคล้องกับบริบทของหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พ.ศ. 2562 (ฉบับปรับปรุง) ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ สาขาจิตรศิลป์
3. นำแผนการจัดการเรียนรู้ 8 ชั่วโมง และแบบฝึกทักษะการเขียนโครงสร้างภาพสัตว์หิมพานต์ ในรายวิชาจิตรกรรมไทยพื้นฐาน รหัสวิชา 20301-2003 ไปขอคำแนะนำจากหัวหน้าสาขาวิชาจิตรศิลป์ หลังจากนั้นปรับปรุงตามคำแนะนำจากหัวหน้าแผนกวิชาให้สมบูรณ์
4. นำแผนการจัดการเรียนรู้ 8 ชั่วโมง และแบบฝึกทักษะการเขียนโครงสร้างภาพสัตว์หิมพานต์ ในรายวิชาจิตรกรรมไทยพื้นฐาน รหัสวิชา 20301-2003 ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือจำนวน 3 ท่าน
5. รวบรวมความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน มาวิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้อง ซึ่งแผนการจัดการเรียนรู้และแบบฝึกทักษะมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC : Index of Item-Objective Congruence) ได้เท่ากับ 1 หมายความว่าแผนการจัดการเรียนรู้และแบบฝึกทักษะดังกล่าวมีความเที่ยงตรงสูงสามารถนำไปใช้ประกอบในการสอนและวิจัยต่อไปได้

2. แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียน และหลังเรียน มีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พ.ศ. 2562 (ฉบับปรับปรุง) ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ สาขาจิตรศิลป์
2. ศึกษาแนวทางการสร้างข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยจะต้องสอดคล้องกับกิจกรรมในการจัดการเรียนรู้ เนื้อหาที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน แผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้น
3. สร้างและพัฒนาแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ตามหลักการ แนวคิด ทฤษฎี ที่นักการศึกษา นักวิชาการศึกษา ได้กล่าวไว้ จำนวน 30 ข้อ
4. นำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สร้างขึ้นไปขอคำปรึกษาและคำแนะนำจากหัวหน้าแผนกวิชาหลังจากนั้นปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำอีกครั้งตามคำแนะนำ
5. นำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 3 ท่าน
6. รวบรวมความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน มาวิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้อง ซึ่งแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC : Index of Item-Objective Congruence) เท่ากับ 1 หมายความว่า แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีความเที่ยงตรงสูงสามารถนำไปใช้ประกอบในการสอน และวิจัยในครั้งนี้ได้
7. นำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ที่ได้ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญแล้วไปทดลอง (Try Out) กับกลุ่มทดลองที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยจำนวน 30 คน ซึ่งเป็นนักเรียนที่เคยเรียนวิชาจิตรกรรมไทยพื้นฐาน รหัสวิชา 20301-2003 มาแล้ว หลังจากนั้นนำผลการทดสอบมาวิเคราะห์เพื่อหาค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r)
8. พิจารณาเลือกแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ได้รับการวิเคราะห์ให้เหลือจำนวน 20 ข้อ โดยจะต้องครอบคลุมเนื้อหาและพฤติกรรมที่ต้องการวัด ซึ่งแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของการวิจัยในครั้งนี้มีความยากง่าย (p) ระหว่าง 0.54-0.80 และมีค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ 0.68-1.00 หมายความว่าสามารถนำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนี้ไปใช้ในการวิจัยต่อไปได้

3. การสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษา มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี ที่นักวิชาการ นักการศึกษา นักวิจัย ที่ได้ให้แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจไว้ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการตั้งคำถามให้มีความครอบคลุมมากยิ่งขึ้น หลังจากนั้นสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจตามหลักการ แนวคิด ทฤษฎี ที่ได้ศึกษาไว้จำนวน 10 ข้อคำถาม
2. นำแบบสอบถามความพึงพอใจที่สร้างขึ้นไปขอคำปรึกษาและคำแนะนำจากหัวหน้าแผนกวิชา หลังจากนั้นปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำอีกครั้ง
3. นำแบบสอบถามความพึงพอใจ ที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ เพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 3 ท่าน

4. รวบรวมความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน มาวิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้อง ซึ่งผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC : Index of Item-Objective Congruence) ของแบบสอบถามความพึงพอใจ เท่ากับ 0.82 หมายความว่า ข้อคำถามสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย

5. นำแบบสอบถามความพึงพอใจที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) เพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) กับกลุ่มทดลองซึ่งเป็นกลุ่มใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักเรียนที่เคยเรียนวิชาจิตกรรมไทยพื้นฐาน รหัสวิชา 20301-2003 มาแล้ว จำนวน 30 คน โดยค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามได้เท่ากับ 0.81 แสดงว่ามีค่าความเชื่อมั่นสูงจึงสามารถนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยต่อไปได้

ผลการวิจัย (Research Results)

1. ผลการวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการเขียนโครงสร้างภาพสัตว์หิมพานต์ ในรายวิชาจิตกรรมไทยพื้นฐาน รหัสวิชา 20301-2003 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีที่ 1 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการเขียนโครงสร้างภาพสัตว์หิมพานต์ ในรายวิชาจิตกรรมไทยพื้นฐาน รหัสวิชา 20301-2003 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีที่ 1 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

ประสิทธิภาพ	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	ร้อยละของคะแนนเฉลี่ย
E1	20	16.05	0.82	80.25
E2	20	17.64	0.70	88.20

จากตารางที่ 1 พบว่า คะแนนเฉลี่ยของนักเรียนระหว่างเรียนเท่ากับ 16.05 และคะแนนเฉลี่ยหลังเรียน 17.64 ค่าประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะ E1/E2 เท่ากับ 80.25/88.20 ดังนั้นแบบฝึกทักษะการเขียนโครงสร้างภาพสัตว์หิมพานต์ ในรายวิชาจิตกรรมไทยพื้นฐาน รหัสวิชา 20301-2003 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีที่ 1 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด 80/80

2. ผลเปรียบเทียบความสามารถ (ทักษะ) ในการเขียนโครงสร้างภาพสัตว์หิมพานต์ ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนโครงสร้างภาพสัตว์หิมพานต์ ในรายวิชาจิตกรรมไทยพื้นฐาน รหัสวิชา 20301-2003

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบความสามารถ (ทักษะ) ในการเขียนโครงสร้างภาพสัตว์หิมพานต์ ก่อนเรียน และหลังเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนโครงสร้างภาพสัตว์หิมพานต์ ในรายวิชาจิตรกรรมไทยพื้นฐาน รหัสวิชา 20301-2003

ทดสอบ	จำนวนนักเรียน	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig
ก่อนเรียน	18	16.05	0.82	-6.15	0.000*
หลังเรียน	18	17.64	0.70		

จากตารางที่ 2 พบว่า ผลคะแนนเฉลี่ยระหว่างเรียนของนักศึกษาจำนวน 18 คน มีผลคะแนนระหว่างเรียนเฉลี่ยเท่ากับ 16.05 และคะแนนหลังการเรียนเฉลี่ยเท่ากับ 17.64 ดังนั้นความสามารถ (ทักษะ) ในการเขียนโครงสร้างภาพสัตว์หิมพานต์ หลังเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนโครงสร้างภาพสัตว์หิมพานต์ ในรายวิชาจิตรกรรมไทยพื้นฐาน รหัสวิชา 20301-2003 สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลศึกษาวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกทักษะการเขียนโครงสร้างภาพสัตว์หิมพานต์ ในรายวิชาจิตรกรรมไทยพื้นฐาน รหัสวิชา 20301-2003

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกทักษะการเขียนโครงสร้างภาพสัตว์หิมพานต์ ในรายวิชาจิตรกรรมไทยพื้นฐาน รหัสวิชา 20301-2003

ลำดับที่	ความพึงพอใจ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1.	ตัวแบบต่าง ๆ ที่ครูให้วาดระหว่างเรียน	4.66	0.48	มากที่สุด
2.	ระยะเวลาที่ใช้ในการสอนในแต่ละคาบ	4.94	0.23	มากที่สุด
3.	เครื่องมือ อุปกรณ์ พร้อมสำหรับการเรียนรู้	4.94	0.23	มากที่สุด
4.	ห้องเรียนมีแสงสว่างเพียงพอ ไม่ร้อน ไม่แออัด	4.88	0.32	มากที่สุด
5.	สื่อการสอนของครูมีความน่าสนใจ	4.88	0.32	มากที่สุด
6.	การใช้ตัวอักษร การใช้สี มีความเหมาะสม	4.77	0.54	มากที่สุด
7.	แบบฝึกทักษะที่ไม่ยากจนเกินไป	4.94	0.23	มากที่สุด
8.	แบบทดสอบไม่ยากจนเกินไป	5.00	0.00	มากที่สุด
9.	การตรงต่อเวลาของครูผู้สอน	5.00	0.00	มากที่สุด
10.	บุคลิกภาพครูผู้สอน	4.88	0.32	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย		4.88	0.26	มากที่สุด

จากตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกทักษะการเขียนโครงสร้างภาพสัตว์หิมพานต์ ในรายวิชาจิตรกรรมไทยพื้นฐาน รหัสวิชา 2301-2003 พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.88$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ แบบทดสอบไม่ยากจนเกินไป และการตรงต่อเวลาของครูผู้สอน ($\bar{X} = 5.00$) รองลงมาได้แก่ เครื่องมือ อุปกรณ์ พร้อมสำหรับการเรียนรู้ ระยะเวลาที่ใช้ในการสอนในแต่ละคาบ และแบบฝึกทักษะที่ไม่ยากจนเกินไป ($\bar{X} = 4.94$) และน้อยที่สุดได้แก่ ตัวแบบที่ครูให้วาดระหว่างเรียน ($\bar{X} = 4.66$)

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

1. จากผลการศึกษาการหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการเขียนโครงสร้างภาพสัตว์หิมพานต์ ในรายวิชาจิตรกรรมไทยพื้นฐาน รหัสวิชา 2301-2003 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีที่ 1 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 พบว่า นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยระหว่างเรียนเท่ากับ 16.05 และคะแนนเฉลี่ยหลังเรียน 17.64 ค่าประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะ E1/E2 เท่ากับ 80.25/88.20 สอดคล้องกับ วรพันธ์ สิทธิเสรี และศุภานันท์ สิทธิเลิศ (2563) ศึกษาวิจัยเรื่อง การออกแบบชุดกิจกรรมแบบฝึกทักษะการวาดภาพเหมือนจริง เรื่องรูปทรงในงานจิตรกรรมในกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า ชุดกิจกรรมแบบฝึกทักษะการวาดภาพเหมือนจริง เรื่องรูปทรงในงานจิตรกรรม มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 80.22/80.33 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 และสอดคล้องกับ กฤติยา โพธิ์ทอง และกิตติพล คำทวี (2563) ศึกษาวิจัยเรื่องการออกแบบชุดฝึกทักษะภาพสีน้ำ : กรณีศึกษานักศึกษาปีที่ 2 สาขาวิชาทัศนศิลป์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ผลการวิจัยพบว่า ชุดฝึกทักษะการเขียนภาพสีน้ำสำหรับนักศึกษาปีที่ 2 สาขาวิชาทัศนศิลป์ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่านักเรียนที่เรียนวิชาเกี่ยวกับการวาดภาพมีความสามารถในการวาดภาพอยู่แล้วแต่ยังไม่เข้าใจเทคนิคการวาดที่ถูกต้องตามหลักการ จึงต้องอาศัยครูเป็นผู้ช่วยในการแนะนำและให้คำปรึกษา เช่น การวาดภาพลายไทย ภาพเหมือนจริง จิตรกรรมบนฝาผนัง ตลอดจนบอกวิธีการวาดที่ถูกต้องตามหลักการ ครูจึงใช้วิธีการสร้างและพัฒนาแบบฝึกทักษะเพื่อแก้ไขและพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะที่สอดคล้องกับบริบทปัญหาที่พบ

2. จากผลการศึกษาเปรียบเทียบความสามารถ (ทักษะ) ในการเขียนโครงสร้างภาพสัตว์หิมพานต์ ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนโครงสร้างภาพสัตว์หิมพานต์ ในรายวิชาจิตรกรรมไทยพื้นฐาน รหัสวิชา 2301-2003 พบว่า ผลคะแนนเฉลี่ยระหว่างเรียนของนักศึกษาจำนวน 18 คน มีผลคะแนนระหว่างเรียนเฉลี่ยเท่ากับ 16.05 และคะแนนหลังการเรียนเฉลี่ยเท่ากับ 17.64 ดังนั้นความสามารถ (ทักษะ) ในการเขียนโครงสร้างภาพสัตว์หิมพานต์ หลังเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนโครงสร้างภาพสัตว์หิมพานต์ ในรายวิชาจิตรกรรมไทยพื้นฐาน รหัสวิชา 2301-2003 สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับ พิษณุดา ไชยดี และจักรพงษ์ แพทย์หลักฟ้า (2565) ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการวาดการ์ตูนคนโดยใช้แบบฝึกทักษะของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสายน้ำทิพย์ ผลการศึกษพบว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการวาดภาพการ์ตูนคน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนมีทักษะการวาดการ์ตูนคนที่ดีกว่าเดิม สามารถวาดสัดส่วน

และส่วนประกอบต่าง ๆ ของร่างกายตัวการ์ตูนคนได้เหมาะสม วาดตัวการ์ตูนแสดงเพศ ช่วงวัย อารมณ์ ความรู้สึกได้อย่างชัดเจน และแสดงท่าทางการเคลื่อนไหวลักษณะต่าง ๆ ได้ดีขึ้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า แบบฝึกทักษะที่ครูผู้สอนสร้างและพัฒนาขึ้นนั้นสามารถทำให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจและสามารถทำให้ผู้เรียนเข้าใจในเทคนิคการวาดภาพได้ดีขึ้น จึงส่งผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้นหลังจากการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนด้วยแบบฝึกทักษะหรือชุดกิจกรรม

3. จากการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกทักษะการเขียนโครงสร้างภาพสัตว์ หิมพานต์ ในรายวิชาจิตรกรรมไทยพื้นฐาน รหัสวิชา 20301-2003 พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.88$) สอดคล้องกับ พิษณุดา ไชยดี และจักรพงษ์ แพทย์หลักฟ้า (2565) ศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาทักษะการวาดการ์ตูนคนโดยใช้แบบฝึกทักษะของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสายน้ำทิพย์ ผลการศึกษาพบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกทักษะการวาดภาพการ์ตูนคน มีค่าเฉลี่ย 4.60 อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านที่ 3 ด้านทักษะความรู้ที่ได้รับ มีค่าเฉลี่ย 4.81 อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าแบบฝึกทักษะและกระบวนการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนนอกจากส่งผลให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจ และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้นแล้ว ยังทำให้ผู้เรียนมีความพึงพอใจในกระบวนการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน ตลอดจนสื่อ อุปกรณ์ ลักษณะทางกายภาพภายนอก แบบฝึกทักษะเพื่อพัฒนาทักษะ ที่เอื้อต่อการเรียนรู้และเหมาะสมกับผู้เรียนจึงทำให้ผู้เรียนมีความพึงพอใจมากที่สุด

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

ข้อเสนอแนะการนำเอาผลการวิจัยไปใช้

1. จากการศึกษาแบบฝึกทักษะที่ผู้วิจัยได้สร้างและพัฒนาขึ้นมาสามารถแก้ไขปัญหาผู้เรียนที่ขาดทักษะการเขียนโครงสร้างภาพสัตว์หิมพานต์ ในรายวิชาจิตรกรรมไทยพื้นฐาน รหัสวิชา 20301-2003 ซึ่งก่อนที่ผู้เรียนจะวาดภาพใด ๆ ก็ตามให้เป็นรูปร่าง ผู้เรียนจำเป็นต้องเข้าใจในหลักการวาดโครงสร้างพื้นฐานก่อน ว่าภาพนี้ รูปนี้ หรือชนิดของภาพนี้ควรประกอบไปด้วยส่วนใดบ้าง เพราะจะเป็นการวิเคราะห์เบื้องต้น ซึ่งจะส่งผลให้ผู้เรียนเข้าใจ และวาดที่ต้องการได้ง่ายขึ้นและถูกต้องตามหลักการ ดังนั้นหากว่าผู้สอนท่านใดที่ประสบปัญหาที่คล้ายคลึงกันหรือเหมือนกันควรแก้ไขปัญหาโดยการสร้างแบบฝึกทักษะเพื่อพัฒนาและแก้ไขปัญหาผู้เรียนในทักษะที่ขาดหายไป

2. จากการศึกษาเปรียบเทียบความสามารถ (ทักษะ) ในการเขียนโครงสร้างภาพสัตว์หิมพานต์ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน โดยการใช้แบบฝึกทักษะที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นนั้น หลังจากที่ได้สอนจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะของผู้เรียนแล้วควรมีการวัดและประเมินผลโดยให้ผู้เรียนทำกิจกรรมระหว่างเรียน หรือแบบฝึกหัด เช่น การวาดภาพในลวดลายที่ครูผู้สอนกำหนด การออกแบบภาพในลวดลายในจินตนาการ การวิจารณ์รูปภาพของเพื่อนในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาปรับปรุง เพราะว่าการวิจารณ์นี้จะก่อให้เกิดการเรียนรู้ มีการแลกเปลี่ยนแบบมีส่วนร่วมในชั้นเรียน โดยการวัดประเมินผลหลังการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนนั้นสามารถทำให้ครูผู้สอนได้ทราบถึงประสิทธิภาพการสอน และผลการสอนว่าบรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่อย่างไร ตลอดจนได้แนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพและเหมาะสมกับผู้เรียนต่อไป

3. จากการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนโดยใช้แบบฝึกทักษะในการแก้ไขและพัฒนาผู้เรียนที่ขาดทักษะการเขียนโครงสร้างภาพสัตว์หิมพานต์ ในรายวิชาจิตรกรรมไทยพื้นฐาน รหัสวิชา 2301-2003 นั้น โดยภาพรวมจะเห็นว่าความพึงพอใจของนักเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด นั้นหมายความว่าผู้เรียนชื่นชอบ และมีความพึงพอใจมากในการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน ดังนั้นครูผู้สอนควรมีการศึกษาความต้องการของผู้เรียนว่าอยากเรียนอะไรที่สอดคล้องกับหน่วยการเรียนรู้ มีการจัดบริบทโดยภาพรวม ลักษณะทางกายภาพภายนอก สื่อการสอน และที่สำคัญครูผู้สอน จะต้องพร้อมในการถ่ายทอดความรู้ เน้นการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และครูผู้สอนจะต้องเปลี่ยนบทบาทจากครูมาเป็นผู้ให้คำแนะนำ และเป็นพี่ปรึกษา

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรมีการพัฒนาแบบฝึกทักษะในหน่วยการเรียนรู้อื่น ๆ หรือมีบูรณาการข้ามรายวิชา เพื่อให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ตลอดจนมีทักษะที่จำเป็นอื่น ๆ เพื่อขึ้นในการเรียนรู้ในสาขาวิชาศิลปหรือในสาขาที่เกี่ยวข้อง
2. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบการจัดการเรียนการสอนแบบใช้แบบฝึกทักษะกับการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบอื่น ๆ เพื่อที่จะได้องค์ความรู้ที่กว้างขึ้นในการพัฒนาผู้เรียนที่อาจจะขาดทักษะต่าง ๆ ที่อาจพบได้ในอนาคต

เอกสารอ้างอิง (References)

- กฤตภัทร พุทธครุฑานนท์. (2565). การพัฒนาทักษะการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทางธุรกิจ (SWOT Analysis) โดยใช้แบบฝึกทักษะในรายวิชาการบริหารธุรกิจขนาดย่อม ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ปีที่ 1 แผนกวิชาการตลาด วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย. การวิจัยในชั้นเรียน. วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย.
- กฤติยา โพธิ์ทอง และกิตติพล คำทวี. (2563). “การออกแบบชุดฝึกทักษะภาพสีน้ำ : กรณีศึกษานักศึกษาปีที่ 2 สาขาวิชาทัศนศิลป์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์”. วารสารสหวิทยาการสังคมศาสตร์และการสื่อสาร. 3(3).
- งานทะเบียน วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย. (2565). จำนวนผู้เข้าเรียนแผนกวิชาจิตรศิลป์ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.). วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย.
- พิชญดา ไชยดี และจักรพงษ์ แพทย์หลักฟ้า. (2565). “การพัฒนาทักษะการวาดการ์ตูนคนโดยใช้แบบฝึกทักษะของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสายน้ำทิพย์”. Journal of Roi Kaensarn Academi .7(12).
- วรพันธ์ สิทธิเสรี และศุภานัน สิทธิเลิศ. (2563). การออกแบบชุดกิจกรรมแบบฝึกทักษะการวาดภาพเหมือนจริงเรื่องรูปทรงในงานจิตรกรรมในกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วารสารวิชาการบัณฑิตวิทยาลัยสวนดุสิต 16(3).

วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย. (2566). **แผนกวิชาจิตรศิลป์**. วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย.

สำนักหอสมุดกลาง, มหาวิทยาลัยรามคำแหง. (2562). “ศิลปะลายไทย-สันทะนารู้”. [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก
: <https://www.lib.ru.ac.th/journal2/?p=12009>. สืบค้น 23 ธันวาคม 2566.

ปัจจัยที่ส่งผลต่อเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
อำเภอบ้านด่าน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1
FACTORS AFFECTING ON ATTITUDE TOWARDS THAI LANGUAGE LEARNING OF
PRIMARY 6th GRADE STUDENTS IN BANDAN DISTRICT UNDER THE BURIRAM
PRIMARY EDUCATION SERVICE AREA OFFICE 1

ชนนิกันต์ แสงผล¹ มยุรี คำแก้ว² และดร.วนิดา หอมจันทร์³

Chonnikan Sawangpol¹ Mayuree Khamkaew² and Wanida Homjan³

^{1,2} นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

³ อาจารย์ที่ปรึกษา สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

^{1,2} Student of Master of Education Program in Educational Research and Evaluation, Faculty of Education,
Buriram Rajabhat University, Thailand

³ Adviser of Master of Education Program in Educational Research and Evaluation, Faculty of Education,
Buriram Rajabhat University, Thailand

*Corresponding Author E-mail : chonnikan.saw@gmail.com

วันที่รับบทความ 13 เมษายน 2567

วันแก้ไขบทความ 2 กันยายน 2567

วันที่ตอบรับบทความ 5 กันยายน 2567

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านต่าง ๆ กับเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทย 2) เพื่อศึกษาสหสัมพันธ์พหุคูณปัจจัยด้านต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทย และ 3) เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อเจตคติการเรียนภาษาไทย กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2566 อำเภอบ้านด่าน จำนวน 239 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัยพบว่า 1) ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านต่าง ๆ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) ปัจจัยที่ส่งผลต่อเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทย มี 3 ปัจจัย ที่ส่งผลต่อเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ .753 และรวมอธิบายความแปรปรวนของเจตคติต่อการเรียนภาษาไทย (R^2) ได้ร้อยละ 56.70 และ 3) สมการพยากรณ์เจตคติต่อการเรียนภาษาไทยเขียนสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ ได้แก่ $Y' = .524 + .410X_5 + .232X_1 + .158X_3$ และคะแนนมาตรฐาน ได้แก่ $Z'_{Y'} = .447Z_{X5} + .249Z_{X1} + .166Z_{X3}$

คำสำคัญ : เจตคติต่อการเรียน; ปัจจัย; นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

Abstract

The purposes of this research were 1) to study the relationship between various factors and attitudes towards learning Thai subjects 2) to study the multiplication correlation between various factors and attitudes towards learning Thai subjects and 3) to create equations to predict factors that affect attitudes towards learning Thai subjects. The sample were 239 student's 6th grade students in the academic year 2023 in Ban Dan. The research instrument is Rating Scale Questionnaire. Statistics include mean, standard deviation, Pearson product moment correlation and a stepwise multiple regression analysis

The results were 1) the correlation coefficient between the predictive variable and the threshold variable; It is determined by the Pearson correlation coefficient. The results showed positively correlated with attitude towards learning Thai language were statistically significant at .05 level 2) It was found that 3 factors were statistically significant in explaining or predicting attitudes towards learning Thai language was statistically significant at 0.05 level with a multiple correlation coefficient of .753 and a variability in attitudes towards learning Thai (R^2) of 56.70%. and 3) The prediction equations of Attitude Towards Thai Language Learning of Primary 6th Grade Students that had raw scores was $Y' = .524 + .410X_5 + .232X_1 + .158X_3$ and standard scores was $Z'_Y = .447Z_{X_5} + .249Z_{X_1} + .166Z_{X_3}$

Keywords : Attitude Towards Learning; Factors Affecting; 6th Primary Student

บทนำ (Introduction)

ภาษาเป็นเครื่องมือที่มนุษย์สร้างขึ้นเพื่อใช้ในการติดต่อสื่อสารให้เกิดความเข้าใจซึ่งกันและกัน ทำให้สามารถอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างเป็นสุข นอกจากนี้ภาษายังถ่ายทอดวัฒนธรรมและแสดงความเป็นเอกลักษณ์ของชาติ ซึ่งภาษาเป็นเครื่องมือในการคิดของมนุษย์ และเป็นสิ่งที่ใช้แสดงความคิดซึ่งเป็นนามธรรมนั้นออกมาให้ผู้อื่นเข้าใจด้วย ชนกลุ่มใดมีภาษาซึ่งทำหน้าที่ดังกล่าวได้อย่างสมบูรณ์ มีคำศัพท์ที่จะแสดงสิ่งที่เป็นนามธรรมต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้องแจ่มชัด ชนกลุ่มนั้นก็จะได้คิดได้ลึกซึ้ง กว้างไกล และแจ่มชัด วิทยาการต่าง ๆ ก็จะเจริญขึ้นเป็นเงาตามตัว ภาษาไทยเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่คนไทยได้รับตกทอดมาจากบรรพบุรุษ โดยมีตัวอักษรเป็นสัญลักษณ์ มีระเบียบแบบแผนในการใช้ภาษา และภาษานับเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ เพราะภาษาเป็นทั้งมวลประสบการณ์ และเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารระหว่างมนุษย์ ถ้าขาดสิ่งสำคัญนี้แล้ว มนุษย์คงไม่สามารถรวมกันเป็นสังคมได้ สำหรับทักษะทางภาษาที่มนุษย์ชาติต่าง ๆ ใช้ติดต่อสื่อสารกันก็คือ ภาษาศิลป์ หรือศิลปะทางภาษานั้นเอง อันได้แก่ การฟัง การดู การพูด การอ่าน และ

การเขียน มาสร้างเสริมสติปัญญา และความรู้สึกนึกคิด พัฒนาอาชีพและพัฒนาบุคลิกภาพ รวมทั้งสิ่งอื่น ๆ ภาษาไทยเป็นภาษาประจำชาติ เป็นความมั่นคงของชาติ และเป็นมรดกทางวัฒนธรรมอันล้ำค่าที่บรรพบุรุษได้สร้างไว้ เพื่อเป็นเครื่องมือแสดงว่าชาติไทยเราเป็นชาติที่ยิ่งใหญ่และมีวัฒนธรรมมาแต่โบราณกาล และภาษาไทยยังใช้ในการแสวงหาความรู้ที่คนไทยทุกคนต้องใช้ตลอดชีวิต

กระทรวงศึกษาธิการได้จัดสาระการเรียนรู้ภาษาไทยเอาไว้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยกำหนดให้เป็นวิชาบังคับที่นักเรียนทุกคนต้องเรียน และต้องสอบผ่าน ดังนั้น เพื่อเป็นการช่วยให้นักเรียนมีความรู้ความสามารถและมีทักษะในการใช้ภาษาไทยอย่างแท้จริง หลักสูตรจึงกำหนดให้เมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปี นักเรียนมีองค์ความรู้และฝึกทักษะทางภาษาทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านการอ่าน ด้านการเขียน ด้านการฟัง การดู และการพูด ด้านหลักการใช้ภาษา และด้านวรรณคดีและวรรณกรรม ซึ่งปรากฏเด่นชัดในสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาไทย และเมื่อผู้เรียนมีความรู้ความสามารถทางการศึกษา และพร้อมเข้าสู่สังคมโลก และนำความรู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพได้ ดังนั้น จุดประสงค์การศึกษาด้านภาษามิใช่เพียงเพื่อให้นักเรียนนักศึกษามีความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาเท่านั้น แต่เป็นไปเพื่อการศึกษาตลอดชีวิต การนำไปใช้จริงในชีวิตประจำวัน หรือเพื่อใช้ประกอบอาชีพ และทั้งนี้ยังมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาไทยเห็นประโยชน์และคุณค่าของภาษาไทยอีกด้วย

จะเห็นได้ว่าเจตคติมีความสำคัญยิ่งต่อความคิดและพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน จากการสำรวจความคิดเห็นของนักเรียนต่อการเรียนวิชาภาษาไทย โดยใช้วิธีการพูดคุยกับนักเรียนเป็นรายบุคคลได้พบสาเหตุต่าง ๆ คือ ไม่ชอบภาษาไทย ชอบวิชาภาษาไทยแต่เมื่อเรียนแล้วไม่จำ นำไปใช้ไม่ถูกต้อง คิดว่าภาษาไทยยาก ไม่รู้คำศัพท์ ไม่ชอบท่องจำ อ่านออกเสียงยาก อ่านบทร้อยแก้ว ร้อยกรองได้ แต่แปลหรือตีความไม่ได้ ครูผู้สอนดู ครูไม่ค่อยเข้าสอน มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อวิชาภาษาไทย เกิดความรู้สึกเบื่อหน่าย ไม่อยากเรียน เรียนแล้วไม่เข้าใจ นักเรียนทุกคนรู้ถึงความสำคัญและความจำเป็นของการเรียนภาษาไทย อีกทั้งมีการปรับตัวชีวิตตามกลุ่มนักวิชาการที่เปลี่ยนไป จากไม่ชอบเรียนวิชาภาษาไทยอยู่แล้ว ทำให้นักเรียนส่วนใหญ่รู้สึกกังวลว่าเป็นวิชาที่ยากแก่การเข้าใจ เป็นความลำบากใจในการเรียนอย่างมาก และสร้างความคิดที่ไม่ดีต่อการเรียนวิชาภาษาไทยทุกครั้ง

เจตคติต่อวิชาเรียนมีบทบาทสำคัญในอันที่จะช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ นักเรียนจะสามารถเรียนรู้วิชาใด ๆ ได้ดีขึ้น หากนักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อวิชานั้น ๆ ดังนั้นนักเรียนมีเจตคติที่ไม่ดีต่อวิชาใดย่อมทำให้การเรียนวิชานั้นไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร เพื่อให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาภาษาไทยได้ดีขึ้น นักเรียนจะต้องมีเจตคติที่ดีต่อวิชาภาษาไทยก่อน เพราะจะทำให้ให้นักเรียนสนใจเรียนและศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม เห็นคุณค่าของวิชาภาษาไทย และไม่เบื่อหน่ายในการเข้าชั้นเรียน ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวที่ว่า เจตคติ หมายถึงสิ่งที่อยู่จิตใจของบุคคลที่จะตอบสนองต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งไปในทิศทางใดทิศทางหนึ่งเราสามารถรู้ได้ โดยดูจากพฤติกรรมของบุคคลว่าจะตอบสนองต่อสิ่งเร้าอย่างไร

สภาพปัญหาและเหตุผลดังกล่าวสรุปข้างต้น จึงทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อเจตคติทางการเรียนวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อำเภอบ้านด่าน สำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 และวิเคราะห์หาตัวแปรพยากรณ์ที่สามารถทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนได้

วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objectives)

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านต่าง ๆ กับเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทย
2. เพื่อศึกษาสหสัมพันธ์พหุคูณปัจจัยด้านต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทย
3. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อเจตคติการเรียนภาษาไทย

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

ขอบเขตการวิจัย

1. ตัวแปร

1.1 ตัวแปรพยากรณ์ ได้แก่ ความตั้งใจเรียน (X_1) การดูแลเอาใจใส่ด้านการเรียนวิชาภาษาไทยของผู้ปกครอง (X_2) พฤติกรรมการสอนของครู (X_3) การจัดการเรียนการสอนของครู (X_4) และลักษณะทางกายภาพในการเรียนภาษาไทย (X_5)

1.2 ตัวแปรเกณฑ์ คือ เจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทย

2. ประชากร และ กลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2566 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 จำนวน 300 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2566 อำเภอบ้านด่าน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 เก็บข้อมูล 239 คน

3. เครื่องมือที่ใช้วิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามปัจจัยที่มีส่งผลต่อเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทย และแบบวัดเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทย เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ หลังจากนั้นสร้างแบบสอบถาม ตามรูปแบบวิธีของลิเคิร์ต (Likert) เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยเขียนข้อคำถามให้ครอบคลุมตามโครงสร้างของนิยามศัพท์เชิงปฏิบัติการ แล้วนำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ไปให้ผู้เชี่ยวชาญทางด้านการศึกษา ด้านวิจัย และด้านวัดผลการศึกษา จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา (Content Validity) ว่าข้อคำถามแต่ละข้อสร้างได้สอดคล้องกับเนื้อหาหรือไม่ พิจารณาเฉพาะค่า IOC > .50 ขึ้นไป และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .952 แล้วจัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์นำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. นำหนังสือขอความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย จากบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ไปยื่นต่อผู้อำนวยการโรงเรียนในอำเภอบ้านด่าน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล
2. นำแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทย และแบบวัดเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทย จำนวน 259 ฉบับ ไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อำเภอบ้านด่าน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ได้รับคืนมาครบทั้ง 259 ฉบับ
3. นำแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทย และแบบวัดเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทย จำนวน 259 ฉบับ ที่นักเรียนตอบมาตรวจความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม คือตอบครบทุกข้อ ผลปรากฏว่าสมบูรณ์ 239 ฉบับ จากนั้นจึงนำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ทั้ง 239 ฉบับมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้และนำข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามและแบบวัดเจตคติ ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน โดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อำเภอบ้านด่าน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 โดยใช้การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson correlation analysis)
3. วิเคราะห์ข้อมูลการสร้างสมการพยากรณ์ ของปัจจัยที่ส่งผลต่อเจตคติทางภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อำเภอบ้านด่าน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (multiple regression) แบบ Stepwise

ผลการวิจัย (Research Results)

1. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์กับตัวแปรเกณฑ์

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์ด้วยกัน และความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์กับตัวแปรเกณฑ์ โดยสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์ด้วยกัน และระหว่างตัวแปรพยากรณ์กับตัวแปรเกณฑ์

ตัวแปร	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	Y
X ₁	1.000					
X ₂	.585*	1.000				
X ₃	.513*	.352*	1.000			
X ₄	.504*	.417*	.622*	1.000		
X ₅	.674*	.427*	.573*	.481*	1.000	
Y	.636*	.446*	.550*	.474*	.710*	1.000

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 05

จากตารางที่ 1 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์ด้วยกัน มีนัยสำคัญทางสถิติทั้งหมด 21 ค่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้ง 21 ค่า โดยมีค่าตั้งแต่ .352 ถึง .710 เมื่อพิจารณาทิศทางของความสัมพันธ์ พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวก 21 ค่า

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์ด้วยกัน พบว่า ไม่มีปัญหาเกี่ยวกับ Multicollinearity จึงกล่าวได้ว่า ไม่มีปัญหาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์ด้วยกัน จึงไม่ฝ่าฝืนข้อตกลงเบื้องต้นของการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์กับตัวแปรเกณฑ์ พบว่า มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 5 ค่า โดยมีค่าตั้งแต่ .446 ถึง .710

2. การศึกษาสหสัมพันธ์พหุคูณของปัจจัยที่ส่งผลต่อเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อำเภอบ้านด่าน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1

ผลการวิเคราะห์สหสัมพันธ์พหุคูณปัจจัยที่ส่งผลต่อเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อำเภอบ้านด่าน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ด้วยวิธี stepwise (Stepwise Multiple Regression Analysis) ดังนี้

2.1 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อค้นหาปัจจัยที่ส่งผลต่อเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อำเภอบ้านด่าน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของปัจจัยที่ส่งผลต่อเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทย

	Sum of Squares	df	Mean Square	F	p
Regression	36.293	3	12.098	102.776	.000*
Residual	27.662	235	.118		
Total	63.955	238			

* p < .05

จากตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน พบว่า มีปัจจัย 3 ปัจจัย คือ ความตั้งใจเรียน (X_1) พฤติกรรมการสอนของครู (X_3) และลักษณะทางกายภาพในการเรียน (X_5) ที่ส่งผลต่อเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อำเภอบ้านด่าน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งมีความสัมพันธ์กันเชิงเส้นตรง หรือกล่าวได้ว่า ตัวแปรเกณฑ์สามารถอธิบายหรือพยากรณ์ได้ด้วยตัวแปรพยากรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณของปัจจัยที่ส่งผลต่อเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อำเภอบ้านด่าน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1

ผลการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณปัจจัยที่ส่งผลต่อเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อำเภอบ้านด่าน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 โดยใช้วิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ แบบ Stepwise ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างชุดของตัวแปรพยากรณ์กับตัวแปรเกณฑ์

ตัวแปรพยากรณ์	R	R ²	Adjusted R ²	SE _{est}
X_5	.710	.504	.502	.36571
X_5, X_1	.741	.550	.546	.34934
X_5, X_1, X_3	.753	.567	.562	.34309

จากตารางที่ 3 ปัจจัยที่ส่งผลต่อเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยสมการพยากรณ์เจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อำเภอบ้านด่าน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 พบว่า การคัดเลือกตัวแปรพยากรณ์ด้วยวิธี Stepwise ทำให้ได้โมเดลที่ดีที่สุด โดยมีตัวแปรเกณฑ์ คือ เจตคติต่อการเรียนภาษาไทย (Y) และมีตัวแปรพยากรณ์ คือ ลักษณะทางกายภาพในการเรียน (X_5) ความตั้งใจเรียน (X_1) พฤติกรรมการสอนของครู (X_3) โดยเข้ามาในสมการตามลำดับ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างตัวแปรพยากรณ์กับตัวแปรเกณฑ์มีค่าเท่ากับ .753 และความแปรปรวนของตัวแปร

เกณฑ์สามารถอธิบายได้จากตัวแปรพยากรณ์ (R^2) ร้อยละ 56.70 ส่วนตัวแปรอื่น ๆ ที่เหลือ เมื่อนำเข้ามาในสมการพยากรณ์ พบว่า ไม่ได้ช่วยให้มีความสามารถในการพยากรณ์ดีขึ้น จึงไม่ปรากฏในสมการ

3. สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบและในรูปคะแนนมาตรฐาน

ผลการสร้างสมการพยากรณ์ จากปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อเจตคติทางการเรียนวิชาภาษาไทย สมการพยากรณ์เจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อำเภอบ้านด่าน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 โดยวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรพยากรณ์ เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 แสดงผลสัมประสิทธิ์ของตัวแปรพยากรณ์

ตัวแปร	สัมประสิทธิ์		สัมประสิทธิ์ในรูป	t	p
	ในรูปคะแนนดิบ	คะแนนมาตรฐาน	คะแนนมาตรฐาน		
	B	Std. Error	β		
(Constant)	.524	.183		2.861	.005*
X ₅	.410	.057	.447	7.184	.000*
X ₁	.232	.055	.249	4.199	.000*
X ₃	.158	.051	.166	3.110	.002*

* p < .05

จากตารางที่ 4 สัมประสิทธิ์ของตัวแปรพยากรณ์ทั้ง 3 ตัวแปร ได้แก่ ลักษณะทางกายภาพในการเรียน (X₅) ความตั้งใจเรียน (X₁) พฤติกรรมการสอนของครู (X₃) มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กับเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยสมการพยากรณ์เจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อำเภอบ้านด่าน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ซึ่งตัวแปรเหล่านี้ร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทย (R^2) ได้ร้อยละ 56.70 และนำค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรพยากรณ์มาเขียนสมการได้ดังนี้

สมการพยากรณ์เจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อำเภอบ้านด่าน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ในรูปคะแนนดิบ ได้แก่

$$Y' = .524 + .410X_5 + .232X_1 + .158X_3$$

สมการพยากรณ์เจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อำเภอบ้านด่าน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ในรูปคะแนนมาตรฐาน ได้แก่

$$Z'_Y = .447Z_{X_5} + .249Z_{X_1} + .166Z_{X_3}$$

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

การวิจัยปัจจัยที่ส่งผลต่อเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อำเภอบ้านด่าน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ผู้วิจัยอภิปรายผล ดังนี้

1. ตัวแปรพยากรณ์แต่ละตัว มีความสัมพันธ์กับเจตคติต่อการเรียนในทางบวกนั้น ผลการวิจัยพบว่า ความตั้งใจเรียน การดูแลเอาใจใส่ของผู้ปกครอง พฤติกรรมการสอนของครู การจัดการเรียนการสอนของครู และลักษณะทางกายภาพในการเรียนภาษาไทย มีความสัมพันธ์ทางบวกกับเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ .636 .446 .550 .474 และ .710 ตามลำดับ ทั้งนี้เนื่องจากเจตคติต่อการเรียนนั้น จำเป็นจะต้องใช้ปัจจัยหลาย ๆ ด้านในการให้มีความสามารถในเรื่องหนึ่ง ๆ โดยเฉพาะด้านลักษณะทางกายภาพในการเรียนภาษาไทย ที่เป็นตัวชี้ถึงความสำเร็จของการเรียนมากที่สุด รองลงมาได้แก่ ความตั้งใจเรียน และการจัดการเรียนการสอนของครู ตามลำดับ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศรีณย์ รื่นณรงค์ (2553) ที่พบว่า สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูผู้สอนวิชาพลศึกษา สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน ลักษณะทางกายภาพในการเรียนวิชาพลศึกษา บุคลิกภาพ และแรงจูงใจในการเรียนวิชาพลศึกษา สัมพันธ์กันทางบวกกับเจตคติต่อการเรียนวิชาพลศึกษาที่ระดับนัยสำคัญ .05

2. สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างตัวแปรพยากรณ์ กับเจตคติต่อการเรียนมีนัยสำคัญทางสถิตินั้น ผลการวิจัยพบว่า ค่า $F = 102.776$ และค่าความน่าจะเป็นของ $p\text{-value} = .000$ ซึ่งมีความน้อยกว่า $\alpha = .05$ จึงปฏิเสธ H_0 นั่นคือมี H_1 อย่างน้อย 1 ค่า ที่มีความสัมพันธ์กับเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทย และพบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทย ที่มีความเหมาะสมสำหรับการนำไปใช้การพยากรณ์ คือ ลักษณะทางกายภาพในการเรียน (X_5) ความตั้งใจเรียน (X_1) และพฤติกรรมการสอนของครู (X_3) ซึ่งสามารถอธิบายหรือพยากรณ์เจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ .753 ทั้งนี้เนื่องจากในการเรียนวิชาภาษาไทย 1) ลักษณะทางกายภาพในการเรียนที่ดีและมีความพร้อมทั้งของห้องเรียน สื่อการเรียนรู้ จะส่งผลให้ผู้เรียนเกิดประสิทธิภาพในการเรียนวิชาภาษาไทย เช่น จำนวนของสื่อการเรียนรู้มีจำนวนที่เพียงพอต่อผู้เรียน สื่อมีความทันสมัย ห้องเรียนปราศจากสิ่งรบกวนในขณะที่เรียน 2) ความตั้งใจเรียนของผู้เรียน เช่น นักเรียนที่มีใจจดจ่อกับการเรียน มุ่งมั่นฝึกฝนตนเอง การมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียน จะส่งผลให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ และทักษะที่เกี่ยวข้องกับการเรียนวิชาภาษาไทยที่ดีขึ้น ตลอดจนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้น และ 3) พฤติกรรมการสอนของครูผู้สอนวิชาภาษาไทยทั้งในและนอกห้องเรียน เช่น ความเอาใจใส่ การดูแลผู้เรียนอย่างทั่วถึง การแสดงออกทางอารมณ์ คำพูด รวมถึงกิริยาอาการที่แสดงต่อผู้เรียน จะส่งผลให้ทัศนคติของผู้เรียนให้เกิดเจตคติที่ดีต่อการเรียนวิชาภาษาไทย ดังนั้นจากปัจจัยข้างต้นของผู้เรียนจึงเกิดเจตคติทางบวกกับการเรียนวิชาภาษาไทย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จินตนา ศรีวงษา (2563) ที่พบว่า ความตั้งใจเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน การดูแลเอาใจใส่ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของผู้ปกครอง พฤติกรรมการสอนของครู และเทคนิคการสอนของครู มีความสัมพันธ์กับเจตคติทางคณิตศาสตร์อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยตัวแปรที่มีความสัมพันธ์มากที่สุด คือ พฤติกรรมการสอนของครู รองลงมา ได้แก่ เทคนิคการสอนของครู แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน

ความตั้งใจเรียน และการดูแลเอาใจใส่ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของผู้ปกครอง โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .691, .629, .581, .541, .408 ตามลำดับ

3. ตัวแปรพยากรณ์ที่ส่งผลต่อเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยนั้น ผลการวิจัยพบว่ามีตัวแปรพยากรณ์ที่เข้ามาในสมการตามลำดับ คือ ลักษณะทางกายภาพในการเรียน (X_5) ความตั้งใจเรียน (X_1) และพฤติกรรมการสอนของครู (X_3) ซึ่งเมื่อทำการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ของตัวแปรพยากรณ์แต่ละตัวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องมาจาก ผู้วิจัยได้คัดเลือกปัจจัยที่ส่งผลต่อเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทย โดยศึกษาจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้รับคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ ทำให้ปัจจัยที่นำเข้าสู่สมการพยากรณ์ทุกปัจจัยมีความสัมพันธ์กับเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทย ได้แก่ ลักษณะทางกายภาพในการเรียน ความตั้งใจเรียน และพฤติกรรมการสอนของครู และปัจจัยทุกด้านสามารถร่วมกันอธิบายเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยได้ร้อยละ 56.70 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จินตนา ศรีวงษา (2563: 113) พบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อเจตคติทางคณิตศาสตร์มีความเหมาะสมสำหรับการนำไปใช้ในการพยากรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เชิงซ้อน (R) มีเท่ากับ .821 มีค่าความคาดเคลื่อนมาตรฐานเท่ากับ .270 ส่วนค่า R Square (R^2) เท่ากับ .675 และค่า Adjusted R Square 2 (Adj. R^2) เท่ากับ .671 สมการพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อเจตคติทางคณิตศาสตร์ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยการใช้การวิเคราะห์การถดถอยเชิงซ้อนแบบสเต็ปไวส์ มีตัวแปรความตั้งใจเรียน (X_1) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ (X_2) การดูแลเอาใจใส่ด้านการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของผู้ปกครอง (X_3) พฤติกรรมการสอนของครู (X_4) คุณภาพการสอนของครู (X_5) และร่วมกันพยากรณ์เจตคติทางคณิตศาสตร์ (Y') ที่ร้อยละ 67.1

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

งานวิจัยฉบับนี้ พบว่า ผู้ปกครอง ครูผู้สอน และผู้บริหารโรงเรียน ควรส่งเสริมให้นักเรียนได้พัฒนาศักยภาพของตนอย่างสมดุล และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ในขณะที่กำลังเรียนอยู่

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

การวิจัยครั้งต่อไป ผู้วิจัยควรเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง เพื่อป้องกันการเกิดความคลาดเคลื่อนที่อาจเกิดขึ้น และควรมีการวิจัยในลักษณะเดียวกัน โดยทำการวิจัยกับนักเรียนในระดับชั้นอื่น ๆ แล้วนำมาเปรียบเทียบว่า ผลที่ได้สอดคล้องกันหรือไม่ อย่างไร

เอกสารอ้างอิง (References)

- กาญจนา นาคสกุล. (2556). **ระบบเสียงภาษาไทย**. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เกล้า จักรทอน. (2558). “ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2”. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : <http://dspace.bru.ac.th/xmlui/handle/123456789/2404>. สืบค้น 23 สิงหาคม 2566.
- จินตนา ศรีวงษา. (2563). **การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อเจตคติทางคณิตศาสตร์ของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม**. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- พิภพ วังเงิน. (2547). **พฤติกรรมองค์การ**. กรุงเทพฯ : อักษรพิทยา.
- มิญช์มนัส วรรณมรินทร์. (2544). **ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด**. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์. (2552). **นวัตกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม**. มหาสารคาม : ประสานการพิมพ์
- ศรัณย์ รื่นณรงค์. (2553). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อเจตคติต่อการเรียนวิชาพลศึกษาของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนคูเมืองวิทยาคม อำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์
FACTORS EFFECTING ON ACHIEVEMENT MOTIVATION IN LEARNING SCIENCE
COURSES OF MATHAYOMSUKSA 1 STUDENTS AT KHUMUANGWITTAYAKHOM
SCHOOL, KHU MUEANG DISTRICT, BURIRAM PROVINCE

ภควิชญ์ สระสงคราม¹, พักตร์ระวี ศรีพรหม², สุชาติ หอมจันทร์³

Pakawit Srasongkram¹, Pakrawee Sriprom², Suchart Homjan³

¹บัณฑิต คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ : Graduate. Faculty of Education, Buriram Rajabhat University.

²บัณฑิต คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ : Graduate. Faculty of Education, Buriram Rajabhat University.

³ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ : Assistant Professor. Faculty of Education, Buriram Rajabhat University.

วันที่รับบทความ 4 เมษายน 2567

วันแก้ไขบทความ 13 เมษายน 2567

วันตอบรับบทความ 22 เมษายน 2567

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 2) เพื่อสร้างสมการพยากรณ์แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนคูเมืองวิทยาคม จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 150 คน ได้จากการสุ่มอย่างง่าย มีตัวแปรพยากรณ์จำนวน 5 ตัวแปร ได้แก่ การปรับตัวของผู้เรียน (X_1) เจตคติต่อวิชาวิทยาศาสตร์ (X_2) เจตคติต่อครูผู้สอน (X_3) บรรยากาศในการเรียนรู้ (X_4) และการสนับสนุนจากผู้ปกครอง (X_5) ตัวแปรเกณฑ์ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (Y) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ รายด้านอยู่ในระดับมาก 2) สมการพยากรณ์แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ พบว่าเจตคติต่อวิชาวิทยาศาสตร์เป็นตัวพยากรณ์ที่ดีที่สุด โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณมีค่าเท่ากับ .257 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีอำนาจพยากรณ์ร้อยละ 50.40 และได้สมการพยากรณ์ ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ $Y' = .715 + .257X_2 + .243X_4 + .220X_1 + .101X_5$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน $Z'_Y = .254Z_{X2} + .239Z_{X4} + .228Z_{X1} + .140Z_{X5}$

คำสำคัญ : ปัจจัย, แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์, วิทยาศาสตร์

Abstract

The purposes of this research were: 1) to study factors effecting on achievement motivation in learning science courses of Mathayomsuksa 1 students. 2) bring those factors to create a prediction equation of the achievement motivation in studying science. The subjects were 150 mathayomsuksa 1 students at Khumuang Wittayakhom School. obtained simple random sampling. Five predictive variables include adaptation of students (X_1), student's attitude towards science course (X_2), student's attitude towards science teacher (X_3), the learning atmosphere (X_4), and parental learning support (X_5), and criteria variables was achievement motivation (Y). The research instrument was a 5 - point rating scale questionnaire. The data obtained were analyzed in terms of percent, mean, standard deviation, Pearson Product Moment Correlation Coefficient, and a stepwise multiple regression analysis. The results were as follows: 1) factors effecting on achievement motivation in learning science courses of mathayomsuksa 1 students at Khumuang Wittayakhom School. Each aspect was rated at a high level. and the prediction equations of achievement motivation in learning science courses. It was found that attitude towards science was the best predictor. The multiple correlation coefficient is equal to .257, with a level of statistical significance at 0.05, can predict 50.40 percent, that had raw scores and standard scores were as follows:

The prediction equation in terms of raw score was :

$$Y' = .715 + .257X_2 + .243X_4 + .220X_1 + .101X_5$$

The prediction equation in terms of standard score was :

$$Z'_Y = .254Z_{X2} + .239Z_{X4} + .228Z_{X1} + .140Z_{X5}$$

Keywords : factors, achievement motivation, science courses

บทนำ (Introduction)

ปัจจุบันโลกมีการเปลี่ยนแปลงเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 เป็นยุคที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม มีความเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว หนึ่งในสาขาวิชาที่จำเป็นและมีบทบาทที่สำคัญต่อการพัฒนาความคิดของมนุษย์ นั่น คือ วิชาวิทยาศาสตร์ (วิจารณ์ พาณิชย์, 2555) การเรียนรู้วิทยาศาสตร์เป็นกระบวนการสำคัญที่ทำให้เกิดการพัฒนาวิธีคิด ที่เป็นเหตุเป็นผล คิดสร้างสรรค์ คิดวิเคราะห์วิจารณ์ มีทักษะที่สำคัญในการค้นคว้าความรู้ มีความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้

มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มศักยภาพ มีการกำหนดเป้าหมายของวิทยาศาสตร์โดยให้ผู้เรียนได้ค้นพบความรู้ด้วยตนเองมากที่สุด เพื่อให้ได้กระบวนการและความรู้จากวิธีการสังเกต การสำรวจ ตรวจสอบ การทดลองและนำผลที่ได้มาจัดระบบเป็นหลักการ แนวคิดและองค์ความรู้ (สำนักวิชาการ และมาตรฐานการศึกษาสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) นอกจากนี้ต้องให้ความสำคัญต่อการพัฒนาผลฤทธิ์ทางการเรียนแล้วนั้น องค์ประกอบอื่น ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการเรียน ได้แก่ วุฒิภาวะแรงจูงใจ นิสัยในการเรียน และเจตคติต่อการเรียน ด้วย เป็นต้น

แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นความคิดความรู้สึกและพฤติกรรมของนักเรียนที่มีความมุ่งมั่นพยายามกระทำสิ่งต่าง ๆ ให้ประสบความสำเร็จ McClelland กล่าวว่า ควรเน้นความสำคัญในเรื่อง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มากกว่าแรงจูงใจด้านอื่น ๆ เพราะนักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะตั้งใจเรียนและประสบความสำเร็จในการเรียนสูง จากการศึกษาของปราณี หล้าเบญญะ (2557) พบว่า ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโดยใช้เทคนิคพระดัด ส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน สอดคล้องกับผลการศึกษาของลำพา สุกะและ มนัส ไพฑูรย์เจริญลาภ (2556) พบว่า ตัวแปรที่ส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ได้แก่เจตคติต่อการเรียน เจตคติต่อครูผู้สอน การสนับสนุนทางด้านการเรียนของผู้ปกครอง สอดคล้องกับผลการศึกษาของกฤตวรรณ ประเสริฐสิทธิ์ (2555) พบว่า ตัวแปรที่ส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ได้แก่ นิสัยในการเรียน เจตคติทางการเรียน การปรับตัวและเกรตวิชาคณิตศาสตร์

จากความสำคัญดังกล่าวจะเห็นว่าตัวแปรเจตคติต่อการเรียน, เจตคติของครูผู้สอนและการสนับสนุนทางด้านการเรียนของผู้ปกครองส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงทำการศึกษาว่าปัจจัยใดบ้างที่มีอิทธิพลและส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนคูเมืองวิทยาคม

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนคูเมืองวิทยาคม อำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์
2. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนคูเมืองวิทยาคม อำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความคิด ความรู้สึก ความชอบ ความภูมิใจ และพฤติกรรมของนักเรียนที่มีความมุ่งมั่นตั้งใจ มีความทุ่มเทในการทำสิ่งต่าง ๆ ให้ประสบความสำเร็จ ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค ในที่นี้หมายถึงคะแนนที่วัดได้จากแบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียน

2. การปรับตัวของผู้เรียน หมายถึง นิสัยหรือพฤติกรรมการแสดงออกของผู้เรียน ในด้านการเรียน เช่น มีหนังสือ อุปกรณ์การเรียนพร้อมที่จะเรียนทุกครั้ง เข้าเรียนตามเวลา มีสมาธิในการเรียน การทำงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จหรือส่งทันเวลา เป็นต้น และความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับเพื่อน เช่น การช่วยเหลือซึ่งกันและกันระหว่างเพื่อน ๆ การมีเพื่อนสนิทที่สามารถพูดคุยปรึกษากันได้ทุกเรื่อง สามารถเข้ากับเพื่อนร่วมชั้นได้เป็นอย่างดี มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ในชั้นเรียนและนอกชั้นเรียน

3. เจตคติต่อวิชาวิทยาศาสตร์ หมายถึง ความรู้สึกภายใน ความเชื่อมั่นของบุคคลที่มีต่อวิชา วิทยาศาสตร์และกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับวิทยาศาสตร์ทั้งในด้านบวกและด้านลบ อันเป็นผลมาจาก ประสบการณ์ที่เคยได้รับ เช่น รู้สึกดีใจเมื่อถึงคาบเรียน มีความกระตือรือร้นในการเรียน มีความตั้งใจในการทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ อยากเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ รู้สึกว่าการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์เป็นเรื่องสนุก เห็นความสำคัญ และสามารถนำวิชาวิทยาศาสตร์ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ซึ่งวัดได้จากแบบวัดเจตคติต่อการเรียนวิทยาศาสตร์ซึ่งเป็นแบบมาตรประเมินค่า 5 ระดับ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

4. เจตคติต่อครูผู้สอน หมายถึง ความคิด ความรู้สึก ความพึงพอใจ และความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อครูผู้สอนวิชาวิทยาศาสตร์ในด้านความรู้ ความสามารถ เทคนิควิธีการสอน และการประพฤติปฏิบัติตัวต่อนักเรียนของครูผู้สอนวิชาวิทยาศาสตร์

5. บรรยากาศในการเรียนรู้ หมายถึง สภาพแวดล้อมทั้งภายในห้องเรียนและภายนอกห้องเรียนที่ช่วยส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียน ประกอบไปด้วยการจัดให้มีห้องปฏิบัติการต่าง ๆ การใช้สื่อและวัสดุ อุปกรณ์ที่ทันสมัย มีบริการสืบค้นข้อมูลข่าวสารจากอินเทอร์เน็ต มีแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน ตลอดจนการจัดกิจกรรมที่สนับสนุนวิชาการต่าง ๆ ของโรงเรียน

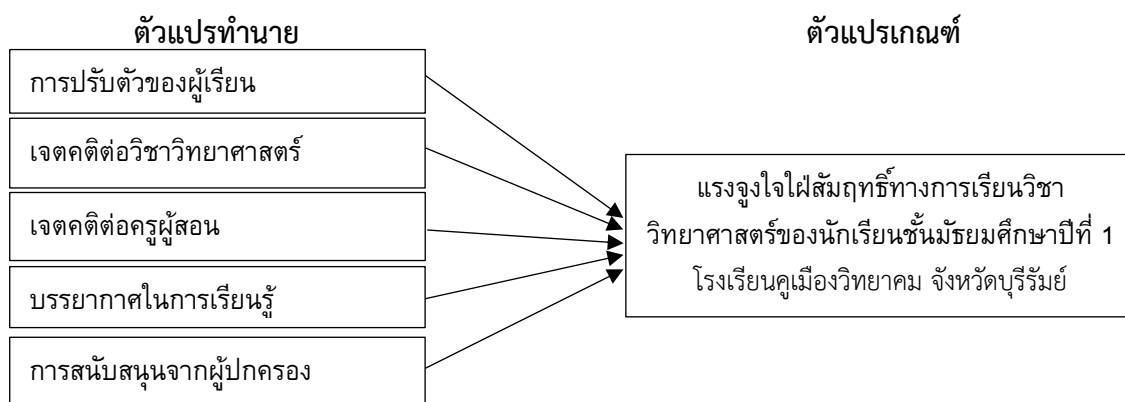
6. การสนับสนุนจากผู้ปกครอง หมายถึง การช่วยเหลือ ดูแลผู้เรียนของผู้ปกครองในด้านต่าง ๆ ได้แก่ การเลี้ยงดู การอบรมสั่งสอน และทุนทรัพย์เพื่อให้ผู้เรียนมีความพร้อมทางการเรียน เช่น การติดตามผลการเรียน การบ้านหรือสมุดแบบฝึกหัดของผู้เรียน อธิบาย ช่วยเหลือ ให้คำแนะนำทางการเรียน จัดหาอุปกรณ์การเรียนให้ ส่งเสริมการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น มีการเสริมแรงทาบวกให้ผู้เรียนเพื่อเป็นแรงผลักดันทางการเรียนของผู้เรียน เป็นต้น

7. นักเรียน หมายถึง นักเรียนที่กำลังศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนคูเมืองวิทยาคม อำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

ขอบเขตการวิจัย/กรอบแนวคิด

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีกรอบแนวคิดการวิจัยดังรูปที่ 1

รูปที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

- 1) ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนคูเมืองวิทยาคม จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 245 คน
- 2) กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนคูเมืองวิทยาคม อำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 150 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีจับสลาก

เครื่องมือที่ใช้

เครื่องมือที่ใช้สำหรับเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนคูเมืองวิทยาคม จังหวัดบุรีรัมย์ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่ามี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด จำนวน 46 ข้อ แบบวัดมีค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ทั้งฉบับเท่ากับ .957

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขออนุญาตราชการ เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
2. นำหนังสือราชการขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ไปติดต่อกับโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอทำการเก็บรวบรวมข้อมูล และกำหนดวันเวลาในการเก็บข้อมูล
3. นำเครื่องมือไปดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามวันและเวลาที่กำหนด โดยผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปโดยคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันเพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์กับตัวแปรเกณฑ์ การวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ด้วยวิธีแบบ Stepwise และสร้างสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบและในรูปคะแนนมาตรฐาน

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรที่ศึกษา

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับตัวแปรของการปรับตัวของผู้เรียน เจตคติต่อวิชาวิทยาศาสตร์ เจตคติต่อครูผู้สอน บรรยากาศในการเรียนรู้ การสนับสนุนจากผู้ปกครอง และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	ระดับ
การปรับตัวของผู้เรียน	4.25	0.64	มาก
เจตคติต่อวิชาวิทยาศาสตร์	4.14	0.61	มาก
เจตคติต่อครูผู้สอน	3.37	0.66	มาก
บรรยากาศในการเรียนรู้	4.47	0.61	มาก
การสนับสนุนจากผู้ปกครอง	3.77	0.86	มาก
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	4.18	0.62	มาก

จากตารางที่ 1 เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 190 คน มาวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน พบว่าในภาพรวมของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ตัวแปรทำนายมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ซึ่งตัวแปรทำนายที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ บรรยากาศในการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.47$) การปรับตัวของผู้เรียน ($\bar{X} = 4.25$) เจตคติต่อวิชาวิทยาศาสตร์ ($\bar{X} = 4.14$) การสนับสนุนจากผู้ปกครอง ($\bar{X} = 3.77$) และตัวแปรทำนายที่ได้ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ เจตคติต่อครูผู้สอน ($\bar{X} = 3.37$) ตามลำดับ ตัวแปรเกณฑ์ ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.18$)

2. ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ศึกษา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันระหว่างตัวแปรที่ศึกษา แสดงผลดัง

ตาราง 2 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์ด้วยกันและค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์กับตัวแปรเกณฑ์

ตัวแปร	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	Y
X ₁	1.00					
X ₂	.678**	1.00				
X ₃	.190**	.319**	1.00			
X ₄	.600**	.613**	.191**	1.00		
X ₅	.475**	.519**	.158**	.535**	1.00	
Y	.610**	.628**	.248**	.606**	.508**	1.00

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 2 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์ด้วยกันมีนัยสำคัญทางสถิติ 10 ค่า จากทั้งหมด 15 ค่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 10 ค่า โดยมีค่าตั้งแต่ .158 ถึง .678 เมื่อพิจารณาทิศทางของความสัมพันธ์ พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวก 10 ค่า

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์ด้วยกัน พบว่า ไม่มีปัญหาเกี่ยวกับ Multicollinearity จึงกล่าวได้ว่า ไม่มีปัญหาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์ด้วยกัน จึงไม่ฝ่าฝืนข้อตกลงเบื้องต้นของการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์กับตัวแปรเกณฑ์ พบว่า มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 5 ค่า โดยมีค่าตั้งแต่ .248 ถึง .628

3. ผลการวิเคราะห์สหสัมพันธ์พหุคูณ

ผลการวิเคราะห์สหสัมพันธ์พหุคูณผู้วิจัยนำเสนอตามลำดับดังนี้

3.1 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างชุดของตัวแปรพยากรณ์กับตัวแปรเกณฑ์

ตาราง 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างชุดของตัวแปรพยากรณ์กับตัวแปรเกณฑ์

ตัวแปรพยากรณ์	R	R ²	Adjusted R ²	SE _{est}
X ₂	.628	.394	.391	.48466
X ₂ , X ₄	.687	.472	.467	.45339
X ₂ , X ₄ , X ₁	.708	.501	.494	.44180
X ₂ , X ₄ , X ₁ , X ₅	.717	.514	.504	.43727

จากตาราง 3 พบว่า การคัดเลือกตัวแปรพยากรณ์ด้วยวิธี Stepwise ทำให้ได้โมเดลที่ดีที่สุดโดยมีตัวแปรเกณฑ์ คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (Y) และมีตัวแปรพยากรณ์ คือ เจตคติต่อวิชาวิทยาศาสตร์ (X_2) บรรยากาศในการเรียนรู้ (X_4) การปรับตัวของผู้เรียน (X_1) และการสนับสนุนจากผู้ปกครอง (X_5) โดยเข้ามาในสมการตามลำดับ ส่วนตัวแปรอื่น ๆ ที่เหลือ เมื่อนำเข้ามาในสมการพยากรณ์ พบว่า ไม่ได้ช่วยให้มีความสามารถในการพยากรณ์ดีขึ้นจึงไม่ปรากฏในสมการ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างตัวแปรพยากรณ์กับตัวแปรเกณฑ์มีค่าเท่ากับ .717 ความแปรปรวนของตัวแปรเกณฑ์สามารถอธิบายได้จากตัวแปรพยากรณ์ (R^2) ร้อยละ 51.40

3.2) การทดสอบนัยสำคัญของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ

จากการทดสอบนัยสำคัญของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณในแต่ละสมการตั้งแต่สมการที่ 1 ถึงสมการที่ 5 ผลปรากฏดังตาราง 3

ตาราง 4 การทดสอบนัยสำคัญของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ

	Sum of Squares	df	Mean Square	F	p
Regression	38.852	4	9.713	50.800	.000
Residual	36.711	192	.191		
Total	77.563	196			

* $p < .05$

จากตาราง 4 พบว่า ตัวแปรเกณฑ์กับตัวแปรพยากรณ์มีความสัมพันธ์กันเชิงเส้นตรงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หรือ กล่าวได้ว่า ตัวแปรพยากรณ์สามารถอธิบายหรือพยากรณ์ตัวแปรเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบและในรูปคะแนนมาตรฐาน

ตาราง 5 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณด้วยวิธี Stepwise

ตัวแปร	สัมประสิทธิ์		สัมประสิทธิ์ในรูป	t	p
	ในรูปคะแนนดิบ		คะแนนมาตรฐาน		
	B	Std. Error	Beta		
(Constant)	.715	.253		2.826*	.005
X_2	.257	.075	.254	3.402*	.001
X_4	.243	.071	.239	3.411*	.001
X_1	.220	.070	.228	3.143*	.002
X_5	.101	.045	.140	2.242*	.026

a = .715, R = .717, R^2 = .514

* $p < .05$

จากการนำตัวแปรพยากรณ์ทั้ง 4 ตัว ได้แก่ เจตคติต่อวิชาวิทยาศาสตร์ (X_2) บรรยากาศในการเรียนรู้ (X_4) การปรับตัวของผู้เรียน (X_1) และการสนับสนุนจากผู้ปกครอง (X_5) นำเข้าสมการถดถอยแบบพหุด้วยวิธี Stepwise พบว่าตัวพยากรณ์ทุกตัวมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนคูเมืองวิทยาคม อำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยมีค่าความสัมพันธ์พหุคูณ .717 ($R = .717$) และตัวแปรเหล่านี้ร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของคะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนคูเมือง-วิทยาคม อำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ได้ร้อยละ 51.40 ($R^2 = .514$) ซึ่งเขียนสมการพยากรณ์แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนคูเมืองวิทยาคม อำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ในรูปคะแนนดิบและในรูปคะแนนมาตรฐานได้ดังนี้

สมการในรูปคะแนนดิบ

$$Y' = .715 + .257X_2 + .243X_4 + .220X_1 + .101X_5$$

สมการในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z'_Y = .254Z_{X_2} + .239Z_{X_4} + .228Z_{X_1} + .140Z_{X_5}$$

อภิปรายผล

จากการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนคูเมืองวิทยาคม อำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ มีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ เจตคติต่อวิชาวิทยาศาสตร์ บรรยากาศในการเรียนรู้ การปรับตัวของผู้เรียนและการสนับสนุนจากผู้ปกครอง โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบเท่ากับ .257, .243, .220 และ .101ตามลำดับ มีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ที่ปรับค่าเป็นตัวแปรมาตรฐานเท่ากับ .254, .239, .228 และ .140 ตามลำดับ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างตัวแปรพยากรณ์กับตัวแปรเกณฑ์มีค่าเท่ากับ .717 สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ร้อยละ 51.40 ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลแต่ละด้านได้ดังนี้

1. เจตคติทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ เป็นตัวแปรที่ส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์อยู่ในระดับมากที่สุด แสดงว่าเจตคติทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ใช้ทำนายแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ได้ดีที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนักวิจัยหลายท่านที่พบตรงกันว่า เจตคติทางการเรียนมีความสัมพันธ์ และเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของผู้เรียน สอดคล้องกับ กฤตวรรณ ประเสริฐสิทธิ์ (2557) ที่พบว่า เจตคติทางการเรียนเป็นตัวแปรที่ส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนมากที่สุด นั่นคือ นักเรียนที่มีเจตคติทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ที่ดีจะรู้สึกชอบวิชาวิทยาศาสตร์ รู้สึกว่าเรียนแล้วสนุก ส่งผลให้อยากเข้าเรียน มองเห็นความสำคัญของวิชาวิทยาศาสตร์ สอดคล้องกับ ปราณี หล้าเบญจสะ (2557) พบว่า ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3 โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานีโดยใช้เทคนิคพหุระดับ ได้แก่ เจตคติต่อการเรียนซึ่งค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของผู้เรียนกับเจตคติของผู้เรียนอยู่ในระดับสูง แสดงให้เห็น

ว่า ถ้านักเรียนมีเจตคติต่อการเรียนสูง จะส่งผลให้นักเรียนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงด้วยเช่นกัน เนื่องจากเจตคติเป็นความรู้สึกรู้สึกหรือท่าทีของบุคคล ที่มีต่อบุคคล วัตถุสิ่งของ หรือสถานการณ์ต่าง ๆ เป็นไปในทำนองที่พึงพอใจ หรือไม่พึงพอใจ เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย

2. บรรยากาศในการเรียนรู้ เป็นตัวแปรที่ส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์เป็นอันดับที่สอง และมีความสัมพันธ์ค่อนข้างสูงในเชิงบวกกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ ซึ่งผลการวิจัยที่ได้สอดคล้องกับงานวิจัยของนักวิจัยหลายท่านที่ พบตรงกันว่า บรรยากาศในการเรียนรู้ เป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของผู้เรียน นั่นคือ หากบรรยากาศในห้องเรียนมีความสุข น่าสนใจ จะทำให้นักเรียนมีนิสัยในการเรียนที่ดี มีพฤติกรรมในการเรียนที่ดี ส่งผลให้นักเรียนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์สูงด้วย สอดคล้องกับ ปิยะธิดา ปัญญา (2557) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์บรรยากาศการเรียนการสอน และลักษณะของอาจารย์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม พบว่า บรรยากาศในการเรียนการสอนสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สอดคล้องกับ ประเมศว วัฒนโอภาส นภาพร วัฒนโอภาส และนิทรา ปัญจมาศ กล่าวว่า สัมพันธภาพระหว่างนักศึกษา กับอาจารย์จะมีผลต่อสถานการณ์ที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอน เพราะถ้าผู้สอนมีบรรยากาศในการเรียนการสอนอย่างมีคุณภาพ มีบรรยากาศแห่งความเป็นมิตร มีการรับฟังความคิดเห็นของนักศึกษา เปิดโอกาสให้นักศึกษามีโอกาสซักถามตอบคำถาม และร่วมกิจกรรมการเรียนการสอน มีกิจกรรมกลุ่มและการอภิปราย สร้างบรรยากาศในการเรียนให้สนุก ทำให้นักศึกษามีความอยากรู้อยากเห็น และมีความกระตือรือร้นในการเรียน จะทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนของนักศึกษาเพิ่มขึ้นได้

3. การปรับตัวของผู้เรียน เป็นตัวแปรที่ส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์เป็นอันดับที่สาม และมีความสัมพันธ์ค่อนข้างสูงในเชิงบวกกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ ซึ่งผลการวิจัยที่ได้สอดคล้องกับงานวิจัยของนักวิจัยหลายท่านที่ พบตรงกันว่า พฤติกรรมการเรียนเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของผู้เรียน นั่นคือ นักเรียนที่สามารถปรับตัวให้มีนิสัยในการเรียนที่ดี มีพฤติกรรมในการเรียนที่ดี เช่น การเข้าห้องเรียนตรงเวลา และเข้าห้องเรียนอย่างสม่ำเสมอ จะส่งผลให้นักศึกษามีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงด้วย สอดคล้องกับ กฤตวรรณ ประเสริฐสิทธิ์ (2557) พบว่านิสัยในการเรียน การปรับตัวของผู้เรียนส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ที่สูงขึ้น

4. การสนับสนุนจากผู้ปกครอง เป็นตัวแปรที่ส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์เป็นอันดับที่สี่ และมีความสัมพันธ์ค่อนข้างสูงในเชิงบวกกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ ซึ่งผลการวิจัยที่ได้สอดคล้องกับงานวิจัยของนักวิจัยหลายท่านที่ พบตรงกันว่า การสนับสนุนทางด้านการเรียนของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ สอดคล้องกับ ลำเพา สุทะ และ มนัส ไพฑูรย์เจริญลาภ (2556) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชลาดกระบัง พบว่า การสนับสนุนทางด้านการเรียนของผู้ปกครองมีอิทธิพลทางอ้อมต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ด้วยขนาดอิทธิพล 0.09

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 งานวิจัยฉบับนี้ พบว่า เจตคติต่อวิชาวิทยาศาสตร์ (X_2) บรรยากาศในการเรียนรู้ (X_4) การปรับตัวของผู้เรียน (X_1) และการสนับสนุนจากผู้ปกครอง (X_5) สามารถอธิบายหรือพยากรณ์แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ได้ ดังนั้นควรให้นักเรียนเข้าพบครูผู้สอนเพื่อสอบถามเกี่ยวกับปัญหาในการเรียน ซึ่งจะสามารถช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาการเรียนวิทยาศาสตร์ได้ตั้งแต่ต้นภาคเรียน

1.2 ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนคูเมืองวิทยาคม อำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ในระดับค่อนข้างสูง ดังนั้นในช่วงแรกของการสอนผู้สอนควรเริ่มต้นสร้างทัศนคติที่ดีต่อวิชาวิทยาศาสตร์ให้นักเรียนที่ไม่มีพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์เกิดความรู้สึกว่าวิชาวิทยาศาสตร์เป็นวิชาที่ไม่ยากอย่างที่คิด ครูควรกล่าวถึง ประโยชน์ของวิชา และการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ความสำคัญของวิทยาศาสตร์ทั้งปัจจุบันและในอนาคต สอนอย่างเป็นลำดับขั้นตอน และมีเวลาให้นักเรียนทดลอง และควรค้นหาเทคนิคการสอนใหม่ ๆ ที่น่าสนใจ

1.3) ผู้วิจัยควรเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง เพื่อป้องกันการเกิดความคลาดเคลื่อนที่อาจเกิดขึ้น

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัย

การวิจัยครั้งต่อไป ควรได้มีการวิจัยในลักษณะเดียวกัน โดยทำการวิจัยกับนักเรียนในระดับชั้นอื่น ๆ แล้วนำมาเปรียบเทียบว่าผลที่ได้สอดคล้องกันหรือไม่อย่างไร

เอกสารอ้างอิง

- กฤตวรรณ ประเสริฐสิทธิ์. (2555). การศึกษาความสัมพันธ์ของตัวแปรที่ส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์พื้นฐานของนักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพ. **วารสารการวิจัยกาสะลองคำ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่**, 6(1).
- กฤตวรรณ ประเสริฐสิทธิ์. (2557). ปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยกรุงเทพ. **วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยธนบุรี**, 8(17).
- นุชนेत्र กาฬสมุทร และ ประสพชัย พสุนนท์. (2558). ปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษาศาขากการโรงแรมและการท่องเที่ยว คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย. **วารสารวิจัยมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย**, 7(2) : 27-40.
- ปราณี หล้าเบญจสะ. (2557). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี. (ออนไลน์). วิทยานิพนธ์ (ศษ.ม. การวัดผลและวิจัยการศึกษา) มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

- ปิยะธิดา ปัญญา. (2557). “การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์บรรยากาศการเรียนการสอน และลักษณะของอาจารย์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม”. (ออนไลน์). วิจัยในชั้นเรียนมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม. จาก <http://research.rmu.ac.th/rdi-mis//upload/fullreport/1615215943.pdf>. สืบค้นเมื่อ 20 กันยายน 2566.
- ลำเพา สุภา และ มนต์ ไพฑูรย์เจริญลาภ. (2556). ปัจจัยที่มีผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชลาดกระบัง. **วารสารวิทยาศาสตร์ลาดกระบัง**, 22(2) : 38-50
- วิจารณ์ พานิช. (2555). **วิธีการสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21**. กรุงเทพฯ : มูลนิธิสดศรีสอภุชวังค์ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2551). **แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- อริยา คูหา และชนากานต์ เลิศพยัคฆ์รัตน์. (2545). “ผลของการเรียนแบบร่วมมือแบบแบ่งกลุ่มสัมฤทธิ์และ ชนิดของการเสริมแรงที่มีต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6”. (ออนไลน์). วิทยานิพนธ์ (ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต จิตวิทยา การศึกษา). มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี. จาก <http://kb.psu.ac.th/psukb/ha ndle/2010/6616>. สืบค้นเมื่อ 3 พฤศจิกายน 2566.
- ฤทัยรัตน์ ชิดมงคล และเปรมฤดี บริบาล. (2555). ปัจจัยที่มีผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุตรดิตถ์. **วารสารพยาบาลกระทรวงสาธารณสุข**, 22(1) : 98-108.

การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการโดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ
เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนไมยววิทยาคม

DEVELOPING AN ACADEMIC ADMINISTRATION MODEL USING THE
PROFESSIONAL LEARNING COMMUNITY PROCESS TO DEVELOP THE QUALITY
OF STUDENTS AT MAIYAWITTAYAKHOM SCHOOL

พรณวิภา สมสะอาด

Panwipa Somsaard

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดเชียงราย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
The Secondary Education Service Area Office Chiangrai Office of the Basic Education
Commission

*Corresponding Author E-mail : panwipassomsaard@gmail.com

วันที่รับบทความ 28 พฤษภาคม 2567

วันแก้ไขบทความ 10 มิถุนายน 2567

วันตอบรับบทความ 5 กรกฎาคม 2567

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการโดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนไมยววิทยาคม วิธีดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการ และแนวทางการสร้างรูปแบบการบริหารงานวิชาการโดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนไมยววิทยาคม ขั้นตอนที่ 2 การสร้างและตรวจสอบรูปแบบ ขั้นตอนที่ 3 การศึกษาผลการใช้รูปแบบ และขั้นตอนที่ 4 การประเมินรูปแบบ

ผลการวิจัยพบว่า (1) สภาพปัจจุบันในการบริหารงานวิชาการ มีระดับปฏิบัติในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง สภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารงานวิชาการโดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนไมยววิทยาคม ในภาพรวมทั้งหมดอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าความต้องการจำเป็นในภาพรวมทั้งหมด มีค่า $PNI_{Modified} = 0.85$ (2) รูปแบบการบริหารงานวิชาการโดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนไมยววิทยาคม แบ่งเป็น 4 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 หลักการของรูปแบบ ส่วนที่ 2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบ ส่วนที่ 3 เนื้อและและกระบวนการดำเนินงานตามรูปแบบ และส่วนที่ 4 ปัจจัยแห่งความสำเร็จ (3) ผลการใช้รูปแบบการบริหารงานวิชาการโดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนไมยววิทยาคม พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนตามหลักสูตรมีค่าร้อยละของคะแนนเฉลี่ยผลการเรียนตามหลักสูตรของผู้เรียนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ หลังใช้รูปแบบสูงขึ้น ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของผู้เรียนสูงกว่า

ระดับประเทศ ค่าร้อยละของจำนวนผู้เรียนที่มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์และสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนระดับดีขึ้นไปหลังใช้รูปแบบสูงขึ้น ผู้เรียนได้รับเกียรติบัตรหรือรางวัลด้านวิชาการเป็นผลงานเชิงประจักษ์ และ ครูผู้สอนมีความพึงพอใจการใช้รูปแบบในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (4) ผลการประเมินรูปแบบการบริหารงานวิชาการโดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนมัธยมวิทยาคม ด้านความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และด้านความเป็นประโยชน์ ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ (Keywords) : รูปแบบ, การบริหารงานวิชาการ, ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

Abstract

The objective of this research is to develop an academic management model using the Professional Learning Community (PLC) process to improve the quality of students at Mai Ya Witthayakhom School. The research process is divided into four stages (1) Studying the current state of academic management and guidelines for creating an academic management model using the PLC process to enhance student quality at Mai Ya Witthayakhom School. (2) Creating and validating the model. (3) Studying the results of using the model. (4) Evaluating the model.

The research findings are as follows (1) The current state of academic management is at a moderate level overall. The desired state of academic management using the PLC process to enhance student quality at Mai Ya Witthayakhom School is at the highest level overall, with an overall PNI Modified value of 0.85. (2) The academic management model using the PLC process to improve student quality at Mai Ya Witthayakhom School consists of four parts: principles of the model, objectives of the model, content and implementation process according to the model, and success factors. (3) The results of using the academic management model via the PLC process to enhance student quality at Mai Ya Witthayakhom School show that student achievement, as measured by the average score percentage in all learning areas, increased after implementing the model. The students' scores on the national O-NET test were higher than the national average. The percentage of students exhibiting desirable traits and key competencies improved significantly after using the model. Students received certificates or academic awards as concrete evidence of performance. Teachers' satisfaction with the model was at the highest level overall. (4) The evaluation of the academic management model using the PLC process to improve student quality at Mai Ya Witthayakhom School indicates that the model's appropriateness, feasibility, and usefulness are at the highest level overall

Keywords : Model., Academic management, Professional Learning Community (PLC)

บทนำ (Introduction)

การพัฒนาคนในทุกมิติและทุกช่วงวัยให้เป็นคนเก่ง ดี และมีคุณภาพเป็นประเด็นยุทธศาสตร์สำคัญด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพมนุษย์ ซึ่งกระทรวงศึกษาได้มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้ มีใจใฝ่เรียนรู้ตลอดเวลาโดยการปรับเปลี่ยนระบบการเรียนรู้ เปลี่ยนโฉมบทบาทครูให้เป็นครูยุคใหม่ เพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการศึกษา พัฒนาระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิต สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561-2580) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) และแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 ที่ต่างมีอุดมการณ์เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา เป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ มีความสามารถเชี่ยวชาญได้ตามความถนัดของตน เป็นพลเมืองดี มีคุณภาพ ซึ่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 ได้กำหนดแนวทางในการจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติ และเต็มศักยภาพ ให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดเป้าหมายในการจัดการศึกษาด้านผู้เรียน (พ.ศ. 2561-2564) ไว้ว่า ผู้เรียนระดับก่อนประถมศึกษาและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกคนมีพัฒนาการตามวัยมีคุณภาพและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 กำหนดเป้าหมายด้านการพัฒนาครูคือ ครูมีสมรรถนะตรงตามสายงานและวัฒนธรรมการทำงานที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 36, 2560)

กระทรวงศึกษาธิการ (2546) ได้กำหนดกรอบภารกิจภายในสถานศึกษาไว้ 4 งาน ได้แก่ งานบริหารงานวิชาการ งานบริหารงบประมาณ งานบริหารงานบุคคล และงานบริหารทั่วไป โดยถือว่า งานบริหารวิชาการเป็นงานหลักของการบริหารโรงเรียน เปรียบเสมือนหัวใจของโรงเรียน มาตรฐานและคุณภาพของโรงเรียนมักจะพิจารณาจากผลงานด้านวิชาการเป็นสำคัญ เนื่องจากงานวิชาการเกี่ยวข้องกับหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาสติปัญญา ความรู้ความสามารถของนักเรียน สอดคล้องกับ พนัส ด่วงเอก (2555 : 33) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารงานวิชาการมีความสำคัญเป็นอันดับแรกในบรรดาทั้งหมด 4 งานของสถานศึกษา และเป็นภารกิจหลักของผู้บริหารสถานศึกษาโดยถือว่าเป็นหัวใจของสถานศึกษา ที่จะดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายของการศึกษา

โรงเรียนไม้อาวีวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก มีจำนวนนักเรียนในปีการศึกษา 2565 จำนวน 213 คน จัดการเรียนการสอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 ภายใต้วิสัยทัศน์ “โรงเรียนไม้อาวีวิทยาคม มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ก้าวทันเทคโนโลยี มีคุณธรรม จริยธรรม และทักษะในศตวรรษที่ 21” มีเป้าหมายสำคัญเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ก้าวทันเทคโนโลยี มีคุณธรรม จริยธรรม และทักษะชีวิต พัฒนาระบบการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และส่งเสริมกระบวนการบริหารและการจัดการแบบมีส่วนร่วม แต่จากการศึกษาวิเคราะห์ผลการจัดการศึกษาของโรงเรียนย้อนหลัง 3 ปี ตั้งแต่ปีการศึกษา 2560 ถึง 2562 พบว่าการจัดการศึกษาไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร เห็นได้จากผลสัมฤทธิ์ทางการ

เรียนของผู้เรียน ทั้งในระดับสถานศึกษาและผลจากการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ที่มีผลสัมฤทธิ์ค่อนข้างต่ำ และไม่เป็นไปตามค่าเป้าหมายของสถานศึกษาที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยในฐานะผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งมีหน้าที่ในการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้มีคุณภาพได้ตระหนักถึงสภาพปัญหาดังกล่าว และได้ให้ความสำคัญกับการแก้ปัญหาและพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเป็นปัญหาเร่งด่วนที่ควรได้รับการแก้ไข จึงได้ประชุมร่วมกับครูและบุคลากรเพื่อวิเคราะห์หาสาเหตุ และแนวทางแก้ไขปัญหาคือการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนซึ่งจากการวิเคราะห์ สภาพปัญหา สาเหตุและแนวทางในการแก้ไขปัญหา พบว่าสาเหตุของปัญหาที่สำคัญเกิดจากระบบการบริหารจัดการของสถานศึกษา และการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน ซึ่งที่ประชุมได้เสนอแนวทางในการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาให้เป็นระบบ และการพัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC) เป็นแนวทางสำคัญ เนื่องจากเป็นแนวคิดที่ได้รับการยอมรับและมีผลการวิจัยยืนยันว่าการประยุกต์ใช้แนวคิดดังกล่าวในการพัฒนาโรงเรียนจะส่งผลกระทบเชิงบวกต่อการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังที่ บุญชอบ จันทาพูน (2561) กล่าวว่า แนวทางหนึ่งในการพัฒนาการบริหารและการจัดการศึกษา คือ การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC) เนื่องจากชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เป็นการรวมตัวกันเป็นกลุ่มของผู้บริหารและครูผู้สอน เพื่อร่วมมือร่วมพลังเรียนรู้ร่วมกันและสะท้อนผลการปฏิบัติอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง โดยมีเป้าหมายหลัก คือ เพื่อให้เกิดการปรับปรุงพัฒนาการบริหารจัดการเรียนการสอน พัฒนาการเรียนรู้และพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน

จากสภาพปัญหา ที่มาและความสำคัญดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาและนำกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพมาใช้ในการบริหารงานวิชาการตามขอบข่ายงานวิชาการที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน จึงได้ศึกษาและพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการโดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนมัธยมวิทย์วทยา ซึ่งผลจากการพัฒนากระบวนการบริหารงานวิชาการดังกล่าวจะเป็นแนวทางสำคัญที่จะช่วยให้ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ตลอดจนผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง นำไปใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษาในด้านงานวิชาการเพื่อแก้ไขปัญหา และพัฒนาคุณภาพผู้เรียน อันจะนำไปสู่แนวทางในยกระดับคุณภาพของผู้เรียน และส่งผลให้การบริหารจัดการสถานศึกษามีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objectives)

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการ และแนวทางการสร้างรูปแบบการบริหารงานวิชาการโดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนมัธยมวิทย์วทยา
2. เพื่อสร้างและตรวจสอบรูปแบบการใช้รูปแบบการบริหารงานวิชาการโดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนมัธยมวิทย์วทยา
3. เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบการบริหารงานวิชาการโดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนมัธยมวิทย์วทยา

4. เพื่อประเมินรูปแบบการบริหารงานวิชาการโดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนมัธยมวิทยา

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

การวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการโดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนมัธยมวิทยา เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development : R & D) มีขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย แบ่งเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการ และแนวทางการสร้างรูปแบบการบริหารงานวิชาการโดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนมัธยมวิทยา แบ่งเป็น 2 ขั้นตอนย่อย ได้แก่ (1) การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการโดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนมัธยมวิทยา โดยใช้แบบสอบถาม กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ครูผู้สอนทุกคน ที่ปฏิบัติหน้าที่สอนในโรงเรียนมัธยมวิทยา ในปีการศึกษา 2564 จำนวน 23 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารงานวิชาการโดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนมัธยมวิทยา หาคุณภาพของแบบสอบถามโดยผู้เชี่ยวชาญ พิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) และค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และค่าความต้องการจำเป็น (Priority Need Index : PNI) (2) การศึกษาแนวทางการสร้างรูปแบบการบริหารงานวิชาการโดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนมัธยมวิทยา โดยการศึกษาเอกสาร และการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ (Focus group discussion) แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาเอกสาร ได้แก่ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการสร้างรูปแบบการบริหารงานวิชาการโดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบวิเคราะห์เอกสาร หาคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญ พิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) จัดหมวดหมู่ สรุปประเด็นและนำเสนอแบบพรรณนาความเรียง กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบบันทึกประเด็นการสนทนากลุ่ม เพื่อศึกษาแนวทาง การสร้างรูปแบบการบริหารงานวิชาการโดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนมัธยมวิทยา หาคุณภาพเครื่องมือโดยผู้เชี่ยวชาญ พิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างและตรวจสอบรูปแบบการบริหารงานวิชาการโดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนมัธยมวิทยา โดยผู้วิจัยนำผลการศึกษาจากขั้นตอนที่ 1 มากร่างรูปแบบและจัดทำคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารงานวิชาการโดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนมัธยมวิทยา ตามกรอบแนวคิดในการวิจัย การตรวจสอบร่าง

รูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบฯ โดยกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 12 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แบบบันทึกประเด็นการสนทนากลุ่ม, แบบตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสมของร่างรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารงานวิชาการโดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาและแบบประเมินความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของร่างรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารงานวิชาการโดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา หากคุณภาพเครื่องมือโดยผู้เชี่ยวชาญ พิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) การหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ขั้นตอนที่ 3 การศึกษาผลการใช้รูปแบบการบริหารงานวิชาการโดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยศึกษาผลการใช้ 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านคุณภาพการบริหารด้วยรูปแบบการบริหารงานวิชาการโดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา 2) ด้านคุณภาพของผู้เรียนที่เกิดจากการใช้รูปแบบการบริหารงานวิชาการโดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา และ 3) ด้านความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการบริหารงานวิชาการโดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา แหล่งข้อมูล ประกอบด้วย ค่าสถิติ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ผลการประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนและ เกียรติบัตร รางวัล หนังสือราชการที่แสดงถึงการยกย่องชมเชย ด้านวิชาการ กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ประกอบด้วย ครูที่ปฏิบัติหน้าที่สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา ปีการศึกษา 2565 จำนวน 24 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย 1) แบบสอบถามคุณภาพการบริหารด้วยรูปแบบการบริหารงานวิชาการโดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา 1) แบบบันทึกค่าสถิติผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ผลการประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน และ 3) แบบบันทึกข้อมูลเกียรติบัตร รางวัลด้านวิชาการ หากคุณภาพเครื่องมือโดยผู้เชี่ยวชาญ พิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) การหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินรูปแบบการบริหารงานวิชาการโดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา กลุ่มผู้ให้ข้อมูล จำนวน 96 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในปีการศึกษา 2565 จำนวน 25 คน คณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน จำนวน 13 คน ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน 58 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ ของรูปแบบการบริหารงานวิชาการโดยใช้ กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา หากคุณภาพของแบบสอบถามโดยผู้เชี่ยวชาญ พิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) และค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย (Research Results)

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันในการบริหารงานวิชาการโดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนมัธยมวิทย์ฯ พบว่า มีระดับปฏิบัติในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า การดำเนินงานตามขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ในส่วนการนำกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพมาใช้ในการบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับน้อย สภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารงานวิชาการโดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนมัธยมวิทย์ฯ ในภาพรวมทั้งหมดอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านการดำเนินงานตามขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก ในส่วนการนำกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพมาใช้ในการบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ผลการหาค่าความต้องการจำเป็น ในภาพรวมทั้งหมด มีค่า $PNI_{Modified} = 0.85$ และผลการศึกษาแนวทางการสร้างรูปแบบการบริหารงานวิชาการโดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนมัธยมวิทย์ฯ พบว่า มีแนวทางการสร้างรูปแบบประกอบด้วย หลักการของรูปแบบ วัตถุประสงค์ของรูปแบบ เนื้อหาและกระบวนการดำเนินงานตามรูปแบบ และ ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

2. ผลการสร้างและตรวจสอบรูปแบบการบริหารงานวิชาการโดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนมัธยมวิทย์ฯ พบว่ารูปแบบการบริหารงานวิชาการโดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนมัธยมวิทย์ฯ ประกอบด้วยองค์ประกอบ 4 ส่วน ได้แก่ หลักการของรูปแบบ วัตถุประสงค์ของรูปแบบ เนื้อหาและกระบวนการดำเนินงานของรูปแบบ และปัจจัยแห่งความสำเร็จ โดยผลการตรวจสอบร่างรูปแบบโดยผู้ทรงคุณวุฒิพบว่า รูปแบบการบริหาร งานวิชาการโดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนมัธยมวิทย์ฯ มีความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

3. ผลการใช้รูปแบบการบริหารงานวิชาการโดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนมัธยมวิทย์ฯ มีผลการใช้ดังนี้ (1) ด้านคุณภาพของการบริหารงานวิชาการ พบว่า ระดับการปฏิบัติตามรูปแบบการบริหารงานวิชาการโดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนมัธยมวิทย์ฯ ในภาพรวมทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด (2) ด้านคุณภาพผู้เรียน พบว่า ค่าร้อยละของคะแนนเฉลี่ยผลการเรียนตามหลักสูตรของผู้เรียน ในปีการศึกษา 2565 มีผลการเรียนเฉลี่ยร้อยละสูงขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับปีการศึกษา 2564 ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีค่าร้อยละคะแนนเฉลี่ยในระดับโรงเรียนสูงกว่าระดับประเทศ ค่าร้อยละของจำนวนผู้เรียนที่มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์และค่าร้อยละของจำนวนผู้เรียนที่มีสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนระดับดีขึ้นไป ในปีการศึกษา 2565 สูงขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับปีการศึกษา 2564 และจำนวนเกียรติบัตร หรือรางวัลด้านวิชาการที่ผู้เรียนได้รับในปีการศึกษา 2565 มากกว่าปีการศึกษา 2564

(3) ครูผู้สอนมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการบริหารงานวิชาการโดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนมัธยมวิทยา ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

4. ผลการประเมินรูปแบบการบริหารงานวิชาการโดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนมัธยมวิทยา ด้านความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และด้านความเป็นประโยชน์ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ปกครองนักเรียน มีความคิดเห็นต่อรูปแบบการบริหารงานวิชาการโดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ของโรงเรียนมัธยมวิทยา ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

จากการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการโดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนมัธยมวิทยา พบว่า สภาพปัจจุบันในการบริหารงานวิชาการโดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนมัธยมวิทยา มีระดับการปฏิบัติในภาพรวมทั้งหมดอยู่ในระดับปานกลาง ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก งานวิชาการเป็นงานที่มีขอบข่ายกว้างครอบคลุมกิจกรรมทุกชนิดที่เกี่ยวกับการพัฒนาการเรียนการสอนจึงทำให้การบริหารงานของฝ่ายบริหารหรือผู้บริหารควบคุมหรือดูแลไม่ทั่วถึง อีกทั้งโรงเรียนมัธยมวิทยาเป็นโรงเรียนมัธยมขนาดเล็กที่มีครูผู้สอนไม่ครบตามวิชาเอก และครูผู้สอนมีภาระงานค่อนข้างมาก ลักษณะการทำงานเป็นลักษณะต่างคนต่างทำ ครูขาดที่ปรึกษา และการทำงานเป็นทีม จึงส่งผลให้สภาพการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับ คณณ สิริโชคเจริญ (2565) ที่ได้วิจัยเรื่องการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพสำหรับสถานศึกษาสังกัดเทศบาลตำบลในจังหวัดมหาสารคาม พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดเทศบาลตำบล ในจังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง นอกจากนี้ผลการศึกษาสภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารงานวิชาการโดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนมัธยมวิทยา พบว่า ในภาพรวมทั้งหมดอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าความต้องการจำเป็น $PNI_{Modified} = 0.85$ ทั้งนี้เนื่องจากครูผู้สอนได้ตระหนักและเห็นความสำคัญของการพัฒนาผู้เรียนที่เป็นถือเป็นปัญหาสำคัญของโรงเรียนมัธยมวิทยาที่ควรได้รับการพัฒนา และเห็นว่าการบริหารงานวิชาการมีความจำเป็นและเป็นกลไกสำคัญที่จะส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน อีกทั้งยังตระหนักและเห็นความสำคัญของการดำเนินงานตามกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพว่าเป็นกระบวนการที่สามารถจะพัฒนาครูและพัฒนาผู้เรียนได้ ดังที่ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2546) กล่าวว่าไว้ว่าการบริหารงานวิชาการเป็นงานหลักของการบริหารโรงเรียนเปรียบเสมือนหัวใจของโรงเรียน มาตรฐานและคุณภาพของโรงเรียนมักจะพิจารณาจากผลงานด้านวิชาการเป็นสำคัญ เช่นเดียวกับ พนัส ด้วงเอก (2555), ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2556) และ ชูขวัญ รัตนพิทักษ์ธาดา (2559) ที่ได้กล่าวถึงความสำคัญของงานวิชาการในลักษณะที่คล้ายคลึงกันว่า การบริหารงานวิชาการมีความสำคัญอย่างมาก เป็นงานหลักที่ถือเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารจัดการสถานศึกษา เป็นกระบวนการบริหารที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพของผู้เรียน ถือเป็นภารกิจหลักที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องให้ความสำคัญ ในส่วน

ของกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ มีความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพครูและนักเรียน ดังที่ ชูชาติ พ่วงสมจิตร (2560) ที่กล่าวถึงความสำคัญของกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในลักษณะคล้ายคลึงกันว่า ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพมีความสำคัญต่อการปฏิรูปการศึกษา นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงเชิงคุณภาพ ที่เกิดขึ้นกับครูและนักเรียนทั้งด้านวิชาชีพและผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน

ผลการสร้างและตรวจสอบรูปแบบการบริหารงานวิชาการโดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนมัธยมวิทย์ฯ ได้รูปแบบที่มีองค์ประกอบชัดเจน ผ่านการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิว่ามีความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ผ่านเกณฑ์ที่กำหนด ทั้งนี้เนื่องมาจากผู้วิจัยดำเนินการอย่างเป็นระบบ มีขั้นตอนของการสร้างและพัฒนารูปแบบที่เป็นระเบียบแบบแผนชัดเจน เป็นไปตามหลักวิชาการ โดยเริ่มจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการโดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน จากบริบทจริงของโรงเรียน ทำให้เห็นถึงความต้องการในการพัฒนาและลำดับความสำคัญของประเด็นในการพัฒนา ช่วยให้ผู้สามารถกำหนดองค์ประกอบหรือตัวแปรต่าง ๆ ภายในรูปแบบรวมทั้งลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบหรือตัวแปรนั้น หรือลำดับก่อนหลังของแต่ละองค์ประกอบรูปแบบ มีการตรวจสอบรูปแบบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ ทำให้ได้รูปแบบที่มีความเหมาะสม สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน ความเป็นไปได้ในการปฏิบัติ และมีประโยชน์ในการพัฒนาผู้เรียนเป็นไปตามแนวทางของ วาโร เฟ็งสวัสต์ (2553) ที่ได้กล่าวไว้ว่าการพัฒนารูปแบบ แบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 การสร้างหรือพัฒนารูปแบบ และ ขั้นตอนที่ 2 การทดสอบความเที่ยงตรงของรูปแบบ เช่นเดียวกับ บุญชม ศรีสะอาด (2560) ที่กล่าวถึงการพัฒนารูปแบบว่า หลังจากการพัฒนารูปแบบในระยะแรกแล้ว ผู้วิจัยควรตรวจสอบความเหมาะสม ความเป็นไปได้ของรูปแบบในการปฏิบัติจริงหรือข้อมูลเชิงประจักษ์

ผลการใช้รูปแบบการบริหารงานวิชาการโดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนมัธยมวิทย์ฯ ด้านคุณภาพของการบริหารงานวิชาการ พบว่า ระดับการปฏิบัติตามรูปแบบ ในภาพรวมทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านคุณภาพผู้เรียน พบว่าผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ผลการประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนหลังใช้รูปแบบสูงขึ้น และมีผลงานด้านวิชาการเป็นที่ประจักษ์ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากรูปแบบการบริหารงานวิชาการโดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีองค์ประกอบที่ครอบคลุมการดำเนินงานด้านวิชาการซึ่งส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนโดยตรง โดยแต่ละด้านมีแนวปฏิบัติในการดำเนินงานที่ชัดเจน เป็นไปตามขั้นตอนการดำเนินงานตามหลักของกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ อีกทั้งยังมีคู่มือการใช้รูปแบบที่มีรายละเอียดของการดำเนินการที่สอดคล้อง ครอบคลุมและง่ายต่อการนำรูปแบบไปใช้ จึงทำให้ผู้ปฏิบัติสามารถนำไปใช้ในการดำเนินงานได้ตรงตามวัตถุประสงค์ ดังที่ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553) กล่าวไว้ว่า งานวิชาการเป็นงานที่มุ่งเน้นการพัฒนาสติปัญญา รู้ความสามารถ คุณธรรม จริยธรรม เจตคติและค่านิยมให้นักเรียนเป็น คนเก่ง คนดี และมีความสุขในการดำรงชีวิตตลอดจนเป็นผู้มีคุณค่าในสังคม สอดคล้องกับ พิทักษ์ เอ็นดู (2563) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการสู่คุณภาพผู้เรียน โรงเรียนเทพศิรินทร์ร่มเกล้า ผลการวิจัย พบว่าคุณภาพผู้เรียน มีระดับคุณภาพอยู่ในระดับยอดเยี่ยม

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนและผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน ปีการศึกษา 2563 สูงขึ้นกว่าปีการศึกษา 2562 ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สูงกว่าสังกัดระดับประเทศทุกรายวิชา และนักเรียน ได้รับรางวัลเป็นที่ประจักษ์ทุกรายการที่เข้าร่วมแข่งขัน

ผลการประเมินรูปแบบการบริหารงานวิชาการโดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อ พัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนมัธยมวิทยาคม พบว่า มีความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และความเป็นประโยชน์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้วิจัยได้พัฒนารูปแบบอย่างเป็นระบบ โดยการมีส่วนร่วม ของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการที่แท้จริงในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน มี การศึกษาแนวทางในการสร้างรูปแบบทั้งจากการศึกษาเอกสารและการสนทนากลุ่มของผู้ทรงคุณวุฒิที่มี ประสบการณ์และความเชี่ยวชาญในการบริหารสถานศึกษาทำให้ได้แนวทางในการสร้างรูปแบบที่ครอบคลุม และสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียนได้จริง ตรงตามสภาพปัญหาที่ต้องการพัฒนา สอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ ปาริชาติ ชมชื่น (2555) ที่ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของ ชุมชนที่มีประสิทธิผลในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ผลการ ประเมินการใช้รูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของชุมชนที่มีประสิทธิผลในสถานศึกษา พบว่า รูปแบบมีความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะการวิจัย(Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 การนำรูปแบบการบริหารงานวิชาการโดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพไป ใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนมัธยมวิทยาคม ผู้นำไปใช้ควรศึกษารายละเอียดจากคู่มือการใช้รูปแบบ อย่างละเอียดเพื่อให้เกิดความเข้าใจและความชัดเจนในการนำไปใช้จริง

1.2 การนำรูปแบบการบริหารงานวิชาการโดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพไป ใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนมัธยมวิทยาคม จะประสบความสำเร็จได้ต้องอาศัยความร่วมมือจาก บุคลากรที่เกี่ยวข้อง ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีความเป็นผู้นำทางวิชาการ ควรสร้างความตระหนัก และความ เข้าใจให้กับผู้เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะครูผู้สอนซึ่งมีบทบาทสำคัญในการดำเนินงานด้านวิชาการเพื่อพัฒนา คุณภาพผู้เรียน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีบทบาทใน การส่งเสริม สนับสนุนให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพ

1.3 รูปแบบการบริหารงานวิชาการโดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพไปใช้เพื่อ พัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนมัธยมวิทยาคม เป็นรูปแบบที่พัฒนาขึ้นให้เหมาะสมกับสภาพบริบทของ โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก สามารถนำไปใช้กับสถานศึกษาที่มีสภาพบริบทใกล้เคียงกันได้ สำหรับ สถานศึกษาที่มีขนาดกลางหรือขนาดใหญ่หรือใหญ่พิเศษ สามารถนำไปประยุกต์ใช้โดยอาจต้องปรับให้ เหมาะสมกับสภาพบริบทของสถานศึกษาได้

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยและพัฒนารูปแบบการบริหารงานด้านอื่น ๆ ให้ครอบคลุมภารกิจของสถานศึกษา อันจะส่งผลให้คุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาสูงขึ้น

2.2 ควรมีการศึกษาค้นคว้าและพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน อย่างต่อเนื่องให้มีความยั่งยืน

2.3 ควรมีการศึกษา วิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์เชิงปัจจัยสาเหตุของรูปแบบการบริหารงานวิชาการโดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน

2.4 ควรมีการศึกษาวินิจฉัยการพัฒนารูปแบบในการบริหารเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยใช้เทคนิคกระบวนการอื่น ๆ ให้ทันต่อยุคสมัยและการเปลี่ยนแปลงใหม่ ๆ

เอกสารอ้างอิง (References)

กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2)

พ.ศ.2545. กรุงเทพฯ : อักษรไทย.

คณน สิริโชคเจริญ. (2565). การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพ สำหรับสถานศึกษา
สังกัดเทศบาลตำบลในจังหวัดมหาสารคาม. วิทยานิพนธ์ระดับมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม.

จารุกิตต์ สิทธิยานนท์. (2559). แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมาตรฐานสากลตาม
แนวคิดพลเมืองโลกศึกษา. วิทยานิพนธ์ระดับมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ชูขวัญ รัตนพิทักษ์ธาดา. (2559). กลยุทธ์การบริหารวิชาการตามแนวคิดการเรียนรู้บูรณาการเนื้อหา
ภาษาและสมรรถนะทางภาษาอังกฤษของนักเรียนมัธยมศึกษา. รายงานการวิจัย.
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

บุญชม ศรีสะอาด. (2560). หลักการวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น .

บุญชอบ จันทาพูน. (2561). กลยุทธ์การเสริมสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับครูโรงเรียน
เทศบาล 1 ตำบล จังหวัดเชียงราย. วิทยานิพนธ์ระดับดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ : ศูนย์ส่งเสริมกรุงเทพ

ปาริชาติ ชมชื่น. (2555). รูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของชุมชนที่มีประสิทธิภาพในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์ระดับดุษฎีบัณฑิต. มหาวิทยาลัย

อุบลราชธานี.พนัส ด่วงเอก. (2555). การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1. วิทยานิพนธ์ระดับ มหาวิทยาลัราชภัฏบุรีรัมย์.

พิทักษ์ เอ็นดู. (2563). การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการสู่คุณภาพผู้เรียน โรงเรียนเทพศิรินทร์
ร่มเกล้า. โรงเรียนเทพศิรินทร์ร่มเกล้า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร
เขต 2.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36. แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 36 ประจำปี พ.ศ.2560-2564. เชียงราย : กลุ่มนโยบายและแผน.

บทบาทพระสงฆ์ในการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมในชุมชนเขตปกครองเขต
อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ กรณี พระครูโสภณธรรมรังสี
(พระมหาสุพรรณ สุวณฺโณ)

The Role of Monks in Promoting Morality and Ethics in the Community Mueang Surin
District Surin Province, Case of Phrakhru Sophon Thammarangsi
(Phra Maha Suphan Suwanno)

ยโสธารา ศิริภาพระภากร¹ Yasothara Siriphaprapagon

ดร.สุริยา คลังฤทธิ์² Suriya Klangrit

¹ นักวิชาการด้านศาสนาและสังคมกับวัฒนธรรมท้องถิ่น / รองผู้อำนวยการสำนักงานสำนักปฏิบัติธรรมประจำจังหวัดสุรินทร์
แห่งที่ 2 วัดป่าโยธาประสิทธิ์ ตำบลนอกเมือง อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ / 088-7147526 / Email:

yasotharar.s@gmail.com

² นักวิชาการอิสระ บ้านศาลาสამคี่ ตำบลบ้านขบ อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์

*Email:yasotharar.s@gmail.com

บทคัดย่อ (Abstract)

บทบาทพระสงฆ์ในการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมในชุมชนเขตปกครองเขต อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ กรณี พระครูโสภณธรรมรังสี (พระมหาสุพรรณ สุวณฺโณ)

พบว่า บทบาทพระสงฆ์ในการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมจะมีส่วนสำคัญกับชุมชนและสังคม. ทำหน้าที่ในการสืบทอดอายุพระพุทธศาสนา. แต่ยังสามารถทำหน้าที่ในการช่วยเหลือสงเคราะห์ชุมชนและสังคมในด้านต่างๆ ด้านการให้ความรู้และพัฒนาจิตวิญญาณ. การปลูกฝังการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมเพื่อให้อยู่ร่วมกันเกื้อกูลกันในชุมชน. บทบาทด้านการช่วยพัฒนาชุมชนและสังคม. เพื่อให้ชุมชนและสังคมในเขตการปกครองสามารถพึ่งพาตนเองช่วยเหลือซึ่งกันและกัน. มีความสามัคคี เข้าใจความหมายของศีลธรรม และเป้าหมายของมนุษย์ด้านจิตวิญญาณ. บทบาทในด้านการช่วยบรรเทาปัญหาและมีส่วนช่วยส่งเสริมสุขภาพจิตวิญญาณของประชาชนในชุมชนท้องถิ่น ถือเป็นงานสังคมสงเคราะห์ที่พระสงฆ์ทำได้โดยตรง. บทบาทสำคัญในการพัฒนาชุมชนโดยใช้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาเน้นด้านการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมในชุมชนและสังคม. เพื่อให้ชุมชนท้องถิ่นอยู่ร่วมกันอย่างสงบและสันติ พระครูโสภณธรรมรังสี (พระมหาสุพรรณ สุวณฺโณ) เป็นพระระดับสังฆาธิการที่มีบทบาทและหน้าที่จนเป็นที่ประจักษ์ในเขตอำเภอเมืองสุรินทร์ (ฝ่ายธรรมยุติ) เป็นพระสงฆ์ที่มีศีลจารวัตรอันงดงาม. และปฏิบัติตามคำสอนของพระพุทธเจ้า และยังเป็นพระสงฆ์ที่ชุมชนและสังคมในเขตพื้นที่ให้ความเคารพ ทั้งนี้ท่านยังมีบทบาทในด้านอื่นๆอีกมากมาย ได้แก่ (1) งานปกครองคณะสงฆ์ (2) งานศาสนศึกษา (3) งานศึกษาสงเคราะห์ (4) งานเผยแผ่ศาสนาธรรม (5) งานสาธารณูปการ และ (6) งานสาธารณสงเคราะห์ เป็นต้น

คำสำคัญ : บทบาทของพระสงฆ์, การส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม, จังหวัดสุรินทร์

Abstract

The role of monks in promoting morality and ethics in the community Mueang Surin District Surin Province, case of Phrakhru Sophon Thammarangsi (Phra Maha Suphan Suwanno)

It was found that the role of monks in promoting morality and ethics will play an important role in the community and society. Its duty is to pass on the age of Buddhism. but also performs duties in helping support communities and society in various aspects

In the field of knowledge and spiritual development. Cultivating and promoting morality and ethics in order to live together and support each other in the community. Role in helping develop communities and society. So that the community and society in the administrative area can be self-reliant and help each other. Have unity Understand the meaning of morality and the spiritual goals of man. Its role is to help alleviate problems and promote the spiritual health of people in local communities. It is considered social work that monks can do directly. An important role in community development using Buddhist principles, emphasizing the promotion of morality and ethics in the community and society. So that local communities can live together peacefully and peacefully. Phrakru Sophonthamrangsi (Phra Maha Suphan Suwanno) is a monk at the Sangha level who has a role and duty that has become evident in Mueang Surin District. (Dhammayut side) is a monk with beautiful moral conduct. and follow the teachings of the Buddha He is also a monk who is respected by the community and society in the area. He also has roles in many other areas, including (1) clergy administration work, (2) religious education work, (3) educational welfare work, (4) religious propagation work, (5) public utility work, and (6) public welfare work, etc.

Key words : The role of monks, Promotion of morality and ethics, Surin Province

บทนำ (Introduction)

ถ้าจะนับจากอดีตจนถึงปัจจุบัน บทบาทของพระสงฆ์ในการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมจะมีส่วนสำคัญกับชุมชนและสังคมไทยมาโดยตลอดและถือว่าเป็นสถาบันทางสังคมสถาบันหนึ่งและได้ทำหน้าที่สืบทอดอายุพระพุทธศาสนาให้ดำรงอยู่จนถึงปัจจุบัน ทุกวันนี้พระสงฆ์ได้ทำหน้าที่ในการสืบทอดอายุพระพุทธศาสนาเท่านั้น แต่ยังสามารถทำหน้าที่ในการช่วยเหลือสงเคราะห์ชุมชนและสังคมในด้านต่างๆ มากมายหลายด้านด้วยกัน ตามพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พุทธศักราช 2505 แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช 2535 ได้ระบุถึงบทบาทของวัดและพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนและสังคมไทยในปัจจุบันไว้ 6 ภารกิจ ได้แก่ (1) งานปกครองคณะสงฆ์ (2) งานศาสนศึกษา (3) งานศึกษาสงเคราะห์ (4) งานเผยแผ่ศาสนาธรรม (5) งานสาธารณูปการ และ (6) งานสาธารณสงเคราะห์ เป็นต้น ทั้งที่เป็นบทบาทหลักที่กำหนดไว้อย่างกว้างๆ เพื่อให้เป็นแนวทางของพระสงฆ์ได้นำไปสู่การปฏิบัติ โดยเฉพาะบทบาทด้านการเผยแผ่พระศาสนาถือเป็นบทบาท

หลักดั้งเดิมแต่พุทธกาลที่พระพุทธเจ้าได้ทรงตรัสรู้ และเริ่มเผยแผ่พระธรรม คำสอน ได้มอบหมายภารกิจแก่พระสาวกสงฆ์ ของหน้าที่และความรับผิดชอบต่อสังคมไว้ว่า “ภิกษุทั้งหลาย เธอทั้งหลายจงจาริกไปเพื่อประโยชน์และความสุขของชนหมู่มาก เพื่ออนุเคราะห์ชาวโลก เพื่อประโยชน์เกื้อกูลและความสุขแก่ทวยเทพและมนุษย์ทั้งหลาย”(พระมหาภิกษุญา นันทเพชร, 2540) พุทธดำรัสของพระพุทธเจ้าดังกล่าวพระองค์ทรงตรัสไว้เป็นหลักให้แก่พระสาวกสงฆ์และได้ยึดถือปฏิบัติเป็นการแสดงหน้าที่และบทบาทมิให้คลาดเคลื่อน (พระมหาโยธิน ละมูล, 2545) พระสาวกสงฆ์ในฐานะที่เป็นสาวกของพระพุทธเจ้า ยังได้ทำหน้าที่อย่างต่อเนื่องเรื่อยมาทั้งในการศึกษาธรรมและนำองค์ความรู้ที่ตนได้จากการศึกษาไปเผยแผ่ให้ประชาชนได้รู้ตามและยังสามารถนำไปปฏิบัติในชีวิตประจำวันได้ นั่นเป็นลักษณะบทบาทที่พระสงฆ์ได้ทำหน้าที่ช่วยเหลือสงเคราะห์ชาวบ้านด้วยธรรมะ

ในปัจจุบันนี้ด้านสังคมได้มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วโดยเฉพาะความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีซึ่งเป็นเรื่องวัตถุ และส่งผลให้ประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศประสบปัญหาทางด้านเศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง ที่มีการปรับเปลี่ยนไปอย่างรวดเร็วมีทั้งด้านดี และไม่ดีโดยมากไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพการเปลี่ยนแปลง ประชาชนเกิดการก่อหนี้สิน เพราะรายจ่ายที่มากแต่รายรับน้อยลงด้วยภาวะตกงาน เลิกจ้างงาน ทำให้ผู้คนจำนวนมากตกงานและเป็นเหตุผลที่ต้องพบกับความยากจน ชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในยุคปัจจุบันจึงต้องประสบปัญหาต่างๆด้าน ยุคสังคมในปัจจุบันต้องดิ้นรนแสวงหาทรัพย์สินเงินทองมาเลี้ยงชีวิตและครอบครัวอย่างยากลำบาก พึ่งพาตนเองไม่ได้ บางรายอาจเกิดครอบครัวแตกแยก แยกย้ายที่ทำกิน ทำให้วิถีชีวิตของคนเริ่มเหินห่างจากพระพุทธศาสนามากขึ้น ก่อให้เกิดปัญหาต่างๆ มากมาย ได้แก่ (1) เกิดปัญหาด้านศีลธรรมลดน้อยลง ผู้คนไม่ให้ความสำคัญกับ จริยธรรม (ข้อปฏิบัติตามแนวทางศาสนา) เกิดปัญหาสังคมในวงกว้าง และปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน ที่เกิดขึ้นกันมากมาย จนกลายเป็นเรื่องธรรมดาไปแล้ว เป็นต้น อันเป็นผลมาจากการขาดการพัฒนาทางศีลธรรม จริยธรรม ซึ่งเป็นผลทางด้านจิตใจให้ควบคู่กันไปกับความเจริญยุคสมัย (วิโรจน์ ธาระพุฒิ, 2544) โดยเฉพาะในกลุ่มเด็กและเยาวชนที่จะเป็นบุคลากรในการพัฒนาประเทศชาติในอนาคต จากผลการวิจัยของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2549) และผลการวิจัยของสถาบันอุดมศึกษารวมทั้งสถาบันต่างๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับปัญหาสังคมและการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมของประชาชน (พรชูลี อาชะอำรุง และคณะ, 2549) ได้กล่าวว่าเมื่อเกิดการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและผลกระทบต่างๆ ทำให้มนุษย์ได้รับผลกระทบทางด้านการดำเนินชีวิต จิตวิญญาณ อารมณ์และชีวิต ซึ่งมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่พระสงฆ์จะต้องรับและเพิ่มบทบาทจากอดีตที่ทำงานในเชิงรับ เปลี่ยนเป็นเชิงรุกให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ การเมืองและสังคม การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในภาวะสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลง เช่นนี้ คุณธรรมและจริยธรรมเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่พระสงฆ์จะต้องเน้นบทบาทในด้านนี้ และให้ความสำคัญมากขึ้นด้วยการสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมและการพัฒนาคุณภาพทางด้านจิตใจ ซึ่งเป็นสิ่งที่จำต้องได้รับการเน้นหนักเอาใจใส่เป็นพิเศษ โดยเฉพาะในชุมชน ซึ่งเป็นอยู่ใกล้ชิดกับวัดและพระสงฆ์ หากชุมชนได้รับการคุ้มกันที่ดีด้วยการสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมในชุมชนและสังคมเพียงพอแล้ว ย่อมนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีได้ และเป็นความเข้มแข็งของชุมชนและสังคมเองและเป็นผลในการพัฒนาประเทศชาติต่อไป

การส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมมีความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชน และสังคม อย่างมากนั้น ในยุคของการเปลี่ยนแปลง พระสงฆ์ต้องหันมาปรับเปลี่ยนบทบาท เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตมนุษย์ใน เขตพื้นที่ชุมชนตน ในด้านคุณธรรมจริยธรรม ให้มากยิ่งขึ้น เป็นเรื่องที่น่าสนใจ ซึ่งผู้ศึกษา ในฐานะที่เป็นผู้คลุ กคลีใกล้ชิดกับวงการคณะสงฆ์ และรับใช้ในการกิจของคณะสงฆ์หลายอย่างมาโดยตลอด มากกว่า 25 ปี จึง ต้องการที่จะศึกษาว่า พระสงฆ์มีบทบาทต่อการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมในชุมชนและสังคมอย่างไรบ้าง มี กิจกรรมในดำเนินบทบาทของอย่างไร

บทบาทของพระสงฆ์ในการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมในชุมชนเขตปกครอง อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ กรณี พระครูโสภณธรรมรังสี (สุพรรณ ช่อมทอง) เป็นการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมของ พระสงฆ์ในเขตการปกครอง ซึ่ง เป็นเขตพื้นที่อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ พระสงฆ์ถือว่าเป็นศูนย์รวม จิตใจของพุทธศาสนิกชนในชุมชนและมีบทบาทต่อสังคมอย่างมาก ซึ่งส่วนใหญ่พระสงฆ์มีบทบาทด้านการให้ ความรู้และพัฒนาจิตวิญญาณ การปลูกฝังการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมเพื่อให้อยู่ร่วมกันเกื้อกูลกันใน ชุมชน พระสงฆ์มีบทบาทด้านการช่วยพัฒนาชุมชนและสังคม เพื่อให้ชุมชนและสังคมในเขตการปกครอง สามารถพึ่งพาตนเองช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีความสามัคคี เข้าใจความหมายของศีลธรรม และเป้าหมายของ มนุษย์ด้านจิตวิญญาณ ทั้งนี้พระสงฆ์ยังมีบทบาทในด้านการช่วยบรรเทาปัญหาและมีส่วนช่วยส่งเสริม สุขภาพจิตวิญญาณของประชาชนในชุมชนท้องถิ่น ถือเป็นงานสังคมสงเคราะห์ที่พระสงฆ์ทำได้โดยตรง ถือเป็น บทบาทสำคัญในการพัฒนาชุมชนโดยใช้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาเน้นด้านการส่งเสริมคุณธรรมและ จริยธรรมในชุมชนและสังคม แล้วแล้วพระสงฆ์ต่างมีบทบาทหน้าที่ในการพัฒนาส่งเสริมในการเผยแผ่ร หลักธรรมทางศาสนาเพื่อให้ชุมชนท้องถิ่นอยู่ร่วมกันอย่างสงบและสันติ ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงเกิดความสนใจและ เห็นถึงความสำคัญของบทบาทพระสงฆ์ที่มีต่อชุมชนและสังคม พระครูโสภณธรรมรังสี (พระมหาสุพรรณ ช่อมทอง) เป็นพระระดับสังฆาธิการที่มีบทบาทและหน้าที่จนเป็นที่ประจักษ์ในเขตอำเภอเมืองสุรินทร์ (ฝ่ายธรรมยุติ) เป็น พระสงฆ์ที่มีศีลจารวัตรอันงดงาม และปฏิบัติตามคำสอนของพระพุทธเจ้า และยังเป็นพระสงฆ์ที่ชุมชนและสังคม ในเขตพื้นที่ให้ความเคารพ ทั้งนี้ท่านยังมีบทบาทในด้านอื่นๆอีกมากมาย จึงเกิดความสนใจที่จะทำการศึกษา เพื่อรวบรวมข้อมูลในมิติต่างๆ อาจเป็นแนวทางในการพัฒนาชุมชน และสังคม ได้ดีต่อไปในอนาคต เป็นต้น

หลักการเผยแผ่พระพุทธศาสนา

หลักการเผยแผ่พระพุทธศาสนา หลักการเผยแผ่ คือ การทำให้ขยายออกไป (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546) การขยายกว้างออกไป ทำให้แพร่ออกไป การเผยแผ่พระพุทธศาสนาจึงได้เป็นรู้จักอย่างกว้างขวาง จึงมี ผู้ศรัทธาเลื่อมใส เคารพในพระรัตนตรัยน้อมนำเอาหลักธรรมคำสอนไปประพฤติใช้ และปฏิบัติตาม ซึ่ง พระพุทธศาสนานั้นได้สอนในเรื่องหลักประโยชน์และสิ่งซึ่งตนสามารถได้รับจากการนับถือ

1. หลักประโยชน์ ในการประกาศศาสนาโดยยึดหลักประโยชน์และความสุขของมหาชนเป็นที่ตั้ง ถือเป็นวัตถุประสงค์สำคัญหลักในการเผยแผ่พระพุทธศาสนาดังที่พระพุทธเจ้าทรงประทานโอวาทให้แก่เหล่า พระสาวกชุดแรกที่ทรงส่งไปประกาศพรหมจรรย์ ว่า “พวกเธอจงเที่ยวจาริกเพื่อประโยชน์และความสุขแก่ชน หมู่มากเพื่ออนุเคราะห์โลก เพื่อประโยชน์เกื้อกูลและความสุขแก่ทวยเทพและมนุษย์พวกเธออย่าได้ไปร่วมทาง

ด้วยกันสองรูป” (วิ.ม. (ไทย) 4/32/40.) พระพุทธพจน์นี้เป็นเครื่องชี้ชัดถึงบทบาทสำคัญของการสืบทอดธรรมในพระพุทธศาสนา โดยเป็นหลักการและนโยบายการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของเหล่าพุทธสาวกจนตรวบจนปัจจุบันนี้ นี้เพื่อประโยชน์สุขแก่มนุษย์ โดยหลักการก็คือ ให้เกิดประโยชน์สุขตามพุทธประสงค์ 3 ประการ คือ (1) ติฏฐธัมมิกัตถประโยชน์ ประโยชน์ชาตินี้ (2) สัมปรายิกัตถประโยชน์ ประโยชน์ชาติหน้า (3) ปรมัตถประโยชน์ ประโยชน์อย่างยิ่ง (พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตโต), 2538) ประโยชน์คือผลตอบแทน ได้รับสืบมาจากพฤติกรรมที่ประกอบไปด้วยกุศลกรรมที่พระพุทธศาสนาถือเป็นหลักสำคัญ เพราะก่อให้เกิดผลความสุข ความมั่งคั่งบริบูรณ์ ความไปเกิดในสุคติโลกสวรรค์ และจุดมุ่งหมายปลายทางของชีวิตนั้นคือความสงบเย็นเป็นชีวิตที่สิ้นทุกข์ทั้งปวง

2. หลักไตรสิกขา เป็นหลักการในการเผยแผ่พระพุทธศาสนาที่สำคัญอีกประการก็คือ หลักไตรสิกขา คือ สิ่งที่เราเรียกว่า ความงามในเบื้องต้นคือ งามในท่ามกลาง คือ สมาธิ งามในที่สุด คือ ปัญญา ปรากฏในพุทธดำรัสที่ทรงส่งพระสาวกไปเผยแผ่พระพุทธศาสนา รุ่นแรกถือเป็นหลักธรรมสำคัญในการเผยแผ่พระพุทธศาสนา หลักธรรมนี้ถือเป็นหลักใหญ่ที่ครอบคลุมการปฏิบัติให้บรรลุประโยชน์ที่ตนพึงปรารถนา ดังปรากฏในเมตตาสสูตร ขุททกนิกาย ว่า “ผู้ฉลาดในประโยชน์ มุ่งหวังบรรลุสันตบพ พึงบำเพ็ญกรณียกิจ ควรเป็นผู้อาจหาญ ซื่อตรง เคร่งครัด วาง่าย อ่อนโยน ไม่เย่อหยิ่ง ควรเป็นผู้สันโดษ เลี้ยงง่าย มีกิจน้อย มีความประพฤติเบา มีอินทรีย์สงบ มีปัญญารักษาตน ไม่คะนอง ไม่ยึดติดในตระกูลทั้งหลาย อนึ่ง ไม่ควรประพฤติกุศลความเสียหายใดๆ ที่จะเป็เหตุให้วิญญูชนทั้งหลายเหล่านี้ตำหนิเอาได้” (ขุ.สุ.(ไทย)25/143-145/533.) การดำเนินในหลักไตรสิกขานั้นสามารถจัดการฝึกอบรม ศิล สมาธิ ปัญญา ไปพร้อมกันได้ ดังที่ท่านกล่าวไว้ในกาปฏิบัติกรรมฐาน คือ กำหนดลมหายใจเข้า ออก ความสำรวมกาย วาจา ในขณะนั้นเป็นอธิจิตตสิกขา และปัญญาในขณะนั้นเป็นอธิปัญญาสิกขา เป็นต้น

ศักยภาพของมนุษย์ที่สามารถพัฒนาได้

พระพุทธเจ้าที่ได้ตรัสรู้ความจริงในอริยสัจสี่นั้นทรงมีความคิดที่จะเผยแผ่ธรรมด้วยหลักที่เห็นว่ามนุษย์เป็นผู้ที่ฝึกได้มนุษย์สามารถที่จะรู้ตามได้ ถ้าเขาได้ฝึกฝนตนตามหลักการที่แสดง การมองเช่นนี้เป็นกา มองที่ศักยภาพทางปัญญาของมนุษย์ มากกว่ามองในแง่ลบถึงความแตกต่างทางร่างกาย ซึ่งถือเป็นหลักหนึ่ง ที่นำไปสู่การรับสมาธิ การพยายามที่จะนำไปสู่การรับสมาธิ การพยายามที่แสดงออกมาภายนอก อันจะนำไปสู่การรับฟังคำสอนแนะนำไปปฏิบัติให้เกิดประโยชน์สูงสุดตามที่พระพุทธเจ้าทรงแสดงไว้ พระพุทธเจ้าทรงแบ่งมนุษย์ พร้อมศักยภาพทางปัญญา ดังโสณทัณฑะพราหมณ์ โดยได้ทูลตอบพระพุทธเจ้าในโสณทัณฑสูตร ความตอนหนึ่งว่า

“...ท่านผู้เจริญทั้งหลายเห็นอังกมมานพหลานของเรานี้หรือไป เห็นขอรับ อังกมมานพเป็นผู้มีรูปงาม น่าดู น่าเลื่อมใส มีผิวพรรณผุดผ่องยิ่งนัก ดุจพรหม มีกายดุจพรหม โอกาสที่จะได้เห็นยากนัก ในที่ประชุมนี้ นอกจากพระสมณโคดมแล้ว ไม่มีใครมีผิวพรรณเสมอกับอังกมมานพเลย อังกมมานพเป็นผู้คงแก่เรียนทรงจำมนต์รู้จบไตรเพท... เป็นผู้มีความกตัญญูทั้งฝ่ายบิดาและฝ่ายมารดา ถือปฏิสนธิบริสุทธิ์ดี ตลอด 7 ขั้ว บรรพบุรุษ แต่อังกมมานพยังฆ่าสัตว์ ถูเอาสิ่งของที่เจ้าของไม่ได้ให้ ล่วงละเมิดภรรยาของผู้อื่น กล่าวเท็จ ดื่มน้ำเมาในกรณี อย่างนี้ ผิวพรรณ มนต์ และชาติกำเนิดจักทำอะไรได้เล่า..” (ที.สี. (ไทย) 9 / 311/118-

119) พระพุทธองค์ทรงสนับสนุนความสามารถในการพัฒนาจิตใจของตนให้เกิดปัญญาเห็นความเป็นอิสระจากกิเลสเป็นสำคัญ จนเกิดเป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับตนเองและผู้อื่นการนำชาติกำเนิดมากล่าวอ้างสำหรับผู้ที่จะพัฒนาตนนั้นเป็นสิ่งที่เลื่อยลอย การแสดงธรรมเพื่อพัฒนาจิตใจของบุคคลเป็นสิ่งที่สำคัญยิ่ง ในการสอนแต่ละครั้งนอกจากพระองค์จะตรวจดูลักษณะนิสัยและระดับภูมิปัญญาแล้วสาระสำคัญหรือเรื่องที่จะทรงสอนเป็นสิ่งที่ต้องคำนึงด้วย ทรงเลือกสอนบุคคลจำแนกได้ 6 ประการ คือ (1) สอนจากสิ่งที่รู้เห็นและเข้าใจกันอยู่แล้ว หรือสิ่งที่เคยปฏิบัติที่ความคุ้นเคยของบุคคลกลุ่มนั้นไปหาสิ่งที่รู้เห็นหรือเข้าใจยากหรือยังไม่รู้ไม่เห็นไม่เข้าใจ เพื่อให้เขาเข้าใจ เป็นต้น (2) สอนเนื้อเรื่องที่ลุ่มลึกยากลงไปตามลำดับขั้น สอนไปตามลำดับขั้นตอนและความต่อเนื่องกันเป็นสายลงไปเปรียบเหมือนความลึกของทะเล (3) ถ้าสิ่งที่สอนเป็นสิ่งที่แสดงได้ ฟังสอนด้วยของจริง ให้ผู้เรียนได้ดูได้เห็นได้ฟังและปฏิบัติการจริง อย่างที่เรียกว่า ประสบการณ์ตรง (4) สอนอย่างมีเหตุผล ยกตัวอย่างประกอบ ผู้ฟังพิจารณาตามจนเห็นจริงได้ (5) สอนตามศักยภาพของผู้ฟัง สอนเท่าที่จำเป็นและพอดีสำหรับให้เกิดความเข้าใจแก่ผู้ฟัง ให้การเรียนรู้ได้ผล ทรงสอนเพื่อให้ผู้ฟังรู้แจ้งเห็นจริงในสิ่งที่ควรรู้ควรเห็น (6) สอนสิ่งที่มีความหมายควรที่ผู้ฟังจะเรียนรู้และเข้าใจเป็นประโยชน์แก่ตัวผู้ฟังเองโดยตรงแสดงธรรมที่มีคุณธรรมอันเป็นอนเนกอนันต์ สามารถปฏิบัติตามให้ได้รับสามัญผลสมควรแก่กำลังแห่งการปฏิบัติของตนได้

วิธีการสอนของพระพุทธเจ้า

การสอนหรือการถ่ายทอดความรู้ทุกเรื่อง ถึงแม้ผู้ถ่ายทอดจะมีความรู้ดีสักเพียงใดก็ตาม หากขาดอุบายการสอนที่ดีดูให้ผู้เรียนมีความสนใจได้ การสอนนั้นก็จะไม่ประสบผลสำเร็จ ในภาษาปัจจุบันเรียกว่า ชาติเทคนิคในการสอน พระพุทธเจ้าทรงแสดงให้เห็นถึงความเป็นเลิศในการใช้กลอุบาย กลวิธีเทคนิคการสอนเป็นอย่างยิ่ง ประกอบด้วย 3 วิธี ดังนี้คือ

1. การยกอุทหรณ์และเล่านิทานประกอบ การยกตัวอย่างประกอบ คำอธิบาย ช่วยให้ผู้ฟังเข้าใจเนื้อความได้ง่ายและชัดเจน ซึ่งการสอนแบบนี้ จะเห็นได้ชัดเจนจากนิทานที่ปรากฏอยู่ทั่วไป ดังนั้นการสอนแบบนี้จึงถือว่าเป็นเรื่องที่ทำให้มองเห็นภาพคำสอนให้เป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น
2. การเปรียบเทียบกับข้ออุปมา เป็นการอธิบายเพื่อทำความเข้าใจยากให้เข้าใจง่ายขึ้น โดยเฉพาะเรื่องที่เป็นนามธรรม พระพุทธเจ้าก็ทรงเปรียบเทียบให้เห็นเป็นรูปธรรมโดยชัดเจน
3. ความยืดหยุ่นในการใช้วิธีการ วิธีการสอนนี้เป็นการแสดงถึง การรู้จักผ่อนหนักเบาของพระพุทธเจ้าที่ใช้สอนบุคคลระดับต่างๆ ถ้าผู้สอนสอนอย่างไม่มีอัตรา ลดตณหา มานะ ทิณฐิเสียให้น้อยที่สุดก็จะมุ่งไปยังผลสำเร็จในการเรียนรู้เป็นสำคัญ

จุดมุ่งหมายในการเผยแผ่พระพุทธศาสนา จากการศึกษารวบรวมเอกสารต่างๆ สามารถสรุปจุดมุ่งหมายในการสอนของพระพุทธเจ้า ได้ 3 ประการ คือ (1) ทรงสอนเพื่อให้ผู้ฟังรู้แจ้งเห็นจริงในสิ่งที่ควรรู้ควรเห็น (2) ทรงสอนเพื่อให้ผู้ฟังตรงตามเห็นได้จริง (3) ทรงสอนเพื่อให้ผู้ฟังได้รับผลสมควรแก่กำลังแห่งการปฏิบัติของตนเอง

สอนให้ผู้ฟังได้รู้แจ้งเห็นจริงในสิ่งที่ควรรู้ควรเห็น จุดมุ่งหมายข้อนี้หมายความว่าทรงสอนให้รู้แจ้งเห็นจริงเฉพาะเท่าที่จำเป็นสำหรับสาวกนั้นๆ สิ่งใดที่ทรงรู้แล้วแต่เห็นว่าไม่จำเป็นสำหรับผู้ฟังหรือผู้รับการ

สอน ก็จะไม่สอนสิ่งนั้นทรงสอนให้รู้แจ้งเห็นจริงเฉพาะเท่าที่รู้แล้วแต่เห็นว่าไม่จำเป็นสำหรับผู้ฟังหรือผู้รับการสอน ก็จะไม่สอนสิ่งนั้นทรงสอนให้รู้แจ้งเห็นจริงเฉพาะเท่าที่รู้และจำเป็นเท่านั้น

สอนให้ผู้ฟังได้ไตร่ตรองตามแล้วเห็นจริงได้

พระพุทธเจ้าทรงแสดงธรรมอย่างมีเหตุผลที่ผู้ฟังพอไตร่ตรองตามให้เห็นด้วยตนเอง เช่น พระองค์ตรัสกับภิกษุทั้งหลายว่า “...ภิกษุทั้งหลาย แม้ภิกษุจะฟังจับชายสังฆาฏีของเราติดตามรอยเท้าเราติดตามไปข้างหน้าไปข้างหลัง แต่ภิกษุนั้นมีความละโมภ กำหนดยินดียอย่างแรงกล้าในกามมีจิตพยาบาท คิดประทุษร้ายหลงลืมสติไม่รู้ตัว มีจิตไม่ตั้งมั่น กระสับกระส่าย ไม่สำรวมอินทรีย์แท้จริงแล้ว ภิกษุนั้นชื่อว่าอยู่ห่างไกลเรา เราห่างไกลภิกษุนั้น นั้นเป็นเพราะเหตุไร เพราะเหตุนี้ยังไม่เห็นธรรมเมื่อไม่เห็นธรรม เชื่อว่าไม่เห็นเรา”...ภิกษุทั้งหลาย แม้ถ้าภิกษุอยู่ไกลเรา 100 โยชน์ แต่ภิกษุนั้นไม่มีความละโมภ ไม่กำหนดยินดียอย่างแรงกล้าในกามมีจิตไม่พยาบาท ไม่คิดประทุษร้าย มีสติมั่น มีความรู้สึกตัวมีจิตตั้งมั่นแน่วแน่ สำรวมอินทรีย์แท้จริงแล้วภิกษุนั้น ก็ชื่อว่าอยู่ใกล้เรา เราก็อยู่ใกล้ภิกษุนั้นนั้นเป็นเพราะเหตุไรเพราะภิกษุนั้นเห็นธรรมแม้เห็นธรรมชื่อว่าเราเห็นเรา... (ขุ.อิติ. (ไทย) 25/92/465.)

บทบาทและวิธีการเผยแผ่พระพุทธศาสนา

ความเจริญของงานในชีวิตของคนในสังคม คือ บทบาทหน้าที่ ที่สำคัญของพระสงฆ์ในการเผยแผ่พระพุทธศาสนา เพื่อพัฒนาให้คนในสังคม มีคุณธรรมทางจิตใจและความคิดสติปัญญาคุณภาพที่ดี ดังนั้น บทบาทของพระสงฆ์จึงต้องถือหลักการพัฒนาทั้งภายนอกกับพัฒนาภายในตัวเราเอง การพัฒนาภายนอกได้รวมเอาการพัฒนาทางด้านร่างกาย ด้านปัจจัย 4 การกินดีอยู่ดี การอยู่ร่วมกันอย่างมีระเบียบวินัย และการเคารพกฎหมาย เป็นต้น ส่วนการพัฒนาภายในนั้น หมายถึง คุณธรรมทางจิตใจและการพัฒนาความคิดสติปัญญาต่างๆ ให้มีคุณภาพที่ดี (พระสุธีวรญาณ (ณรงค์ จิตตโสโณ), 2549) ในสมัยพุทธกาลพระราชาหรือผู้ปกครองฝ่ายอาณาจักรจะมีหน้าที่ต่อพระสงฆ์ 2 ประการใหญ่ๆ (1) การให้อารักขาแก่พระสงฆ์ผู้ปฏิบัติดี ปฏิบัติชอบ ให้อยู่เป็นสุขดังหลังของวัชชีธรรมว่า “จักให้ความคุ้มครองป้องกันอันชอบธรรมแก่พระอรหันต์ทั้งหลายที่ยังมิได้มาสู่แคว้นที่มาแล้วพึงอยู่ในแคว้นโดยผาสุก” (2) การเข้าไปสอบถามปรึกษาปัญหา กับพระสงฆ์ที่เรียกว่า สมณพราหมณ์ปริพุจฉาอันเป็นข้อหนึ่งใน จักกวัตติวัตร ของพระราชา เพื่อให้รู้ว่อันใดดี อันใดชั่ว ควรประกอบหรือไม่เป็นไปเพื่อประโยชน์สุขหรือไม่แล้วประพฤติปฏิบัติให้ถูกต้อง (พรชูลี อาชวะ อารุง และคณะ. 2549)

บทบาทด้านพัฒนาคนของพระสงฆ์

บทบาทของพระสงฆ์ก็คือ การให้การศึกษาแก่ประชาชน โดยเฉพาะในด้านการดำรงชีวิตที่ดีงามชีวิตที่ประเสริฐ ตามหลักการพระพุทธศาสนา เรียกว่า บทบาทของครูแม้พระพุทธเจ้าก็ได้รับการยกย่องจากบุคคลทั่วไปว่าเป็น พระบรมครูทำหน้าที่ฝึกทั้งมนุษย์และเทวดาได้อย่างไม่มีใครยิ่งกว่า เพราะพระพุทธองค์ทรงฝึกคนธรรมดาให้กลายเป็นคนดี (กัลยาณชน) และกลายเป็นคนประเสริฐ (อริยชน) ในระดับสูงสุด ดังนั้น บทบาทของพระสงฆ์ในฐานะเป็นครู เป็นบทบาทถาวรตลอดมา ตั้งแต่สมัยพุทธกาลถึงปัจจุบัน ความจริงแห่งธรรมชาติของมนุษย์ในข้อที่ว่า มนุษย์เป็นสัตว์ที่ฝึกได้นี้พระพุทธศาสนาถือเป็นหลักสำคัญ ซึ่งสัมพันธ์กับ

ความเป็นพระศาสดา และการทรงทำหน้าที่ของพระพุทธเจ้า ดังที่ได้เน้นไว้ในพุทธคุณบทที่ว่า “อนุตตโร ปุริสทมสารถิ สตถา เทวมนุสสสานิ” “เป็นสารถิบุคคลที่ควรฝึก ผู้ยอดเยี่ยม เป็นศาสดาของเทวะและมนุษย์ทั้งหลาย” (ม.ม. (ไทย) 12/95/67) มีพระพุทธพจน์มากมาย ที่เน้นย้ำหลักการฝึกฝนพัฒนาตนของมนุษย์และเจ้าเรือนพร้อมทั้งส่งเสริมกำลังใจ ให้ทุกคนมุ่งมั่นในการฝึกฝนศึกษาพัฒนาตนเองจนถึงที่สุด เช่น “ทณฺโต เสฏฺฐิ มนุสฺสเสสฺสุ” “ในหมู่มนุษย์ ผู้ประเสริฐสุด คือคนที่ฝึกดีแล้ว” (ขุ.ธ. (ไทย) 25/33/57) ความหมายในที่นี้ ก็คือ การมองมนุษย์ว่าเป็นสัตว์ที่ฝึกได้ และมีความสามารถในการฝึกตนเองได้จนถึงที่สุด แต่ต้องฝึกจึงจะเป็นอย่างนั้นได้ และการกระตุ้นเตือนให้เกิดจิตสำนึกตระหนักในการที่จะต้องปฏิบัติความหลักแห่งการศึกษาฝึกฝนพัฒนาตนเอง (พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตฺโต), 2544)

การพัฒนาคนตามหลักไตรสิกขา 3 คำว่า สิกขาสาม คือ ฟังศึกษาสาม อย่าง (1) อธิสัสสิกขา (2) อธิจิตตสิกขา (3) อธิปัญญาสิกขา (ขุ.ม. (ไทย) 29/52/181.) ไตรสิกขา คือ ระบบการศึกษาเพื่อฝึกฝนอบรมพัฒนาชีวิตทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านศีล ด้านสมาธิ ด้านปัญญา เมื่อชีวิตที่ดำเนินไปมี 3 ด้าน ของชีวิต ดังนั้นการฝึกศึกษา คือ สิกขา จึงแยกเป็น 3 ส่วน ดังที่เรียกว่าไตรสิกขา เพื่อฝึกฝนอบรมพัฒนา 3 ด้าน ของชีวิตนั้นให้ตรงกันแต่เป็นการพัฒนาพร้อมไปด้วยกันอย่างประสานและเป็นระบบสัมพันธ์อันหนึ่งอันเดียว สิกขา คือ การศึกษา ที่ฝึกอบรมพัฒนาชีวิต 3 ด้านนั้น มีดังนี้ 1) สิกขา การฝึกการศึกษา ด้านสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม จะเป็นสิ่งแวดล้อมทางสังคมคือเพื่อนมนุษย์ ตลอดจนสรรพสัตว์ หรือสิ่งแวดล้อมทางวัตถุก็ตาม ด้วยอินทรีย์ (เช่น ตา หู) หรือ กาย วาจา ก็ตาม เรียกว่า ศีล (เรียกเต็มว่า อธิสัสสิกขา) 2) สิกขา การฝึกศึกษา ด้านจิตใจ เรียกว่า สมาธิ (เรียกเต็มว่า อธิจิตตสิกขา) 3) สิกขา การฝึกศึกษา ด้านปัญญา เรียกว่า ปัญญา (เรียกเต็มว่า อธิปัญญาสิกขา) รวมความว่า การฝึกศึกษานั้นมี 3 อย่าง เรียกว่า สิกขา 3 หรือ ไตรสิกขา คือ ศีล สมาธิ ปัญญา นั้นเอง

สำนักปฏิบัติธรรมวัดป่าโยธาประสิทธิ์

วัดป่าโยธาประสิทธิ์อยู่ในพื้นที่มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี วิทยาเขตสุรินทร์ เลขที่ 148 หมู่ที่ 15 บ้านตาเดียว ตำบลนอกเมือง อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ พื้นที่บริเวณวัดเป็นที่ดินราชพัสดุ แปลงหมายเลขทะเบียนที่ สร.1014 มีเนื้อที่ 31 ไร่ 45.7 ตารางวา ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมา เมื่อวันที่ 7 มีนาคม พ.ศ. 2544 ตามประวัติความเป็นมา ได้มีข้อมูลในเอกสารว่า เมื่อปี พ.ศ. 2483 พระอาจารย์ฝั้น อาจาโร อาจารย์วิปัสสนากัมมัฏฐาน ได้เดินทางมาจากจังหวัดสกลนคร มาปักกรดบริเวณใกล้สะพานห้วยเสนง ซึ่งเป็นป่าดงดิบในสมัยนั้น เหมาะแก่การปฏิบัติธรรม เมื่อได้สถานที่อันเหมาะสมแล้ว จึงปรับให้เป็นสถานที่ปฏิบัติธรรม มีกุฏิสงฆ์ สร้างด้วยไม้มุงด้วยหญ้าคามีศาลาฉันภัตตาหาร นั่งได้ประมาณ 10 รูป และมีศรัทธาญาติโยมที่มาทำบุญประมาณ 10-20 คน เป็นประจำ มีพระภิกษุจากวัดบูรพาราม ซึ่งมีหลวงปู่ดุลย์ อตุโล เจ้าอาวาสวัดบูรพาราม และมีพระภิกษุมาร่วมปฏิบัติธรรมหลายรูป ต่อมาเมื่อหลวงปู่ฝั้น อาจาโร ได้ออกเดินธุดงค์ต่อไป หลวงปู่ดุลย์ อตุโล ได้ให้หลวงปู่โชติ คุณสมปณฺโณ (พระเทพสุทธาจารย์) เป็นเจ้าอาวาสแทนสืบมา จนถึงปี พ.ศ.2501 หลวงปู่โชติได้ย้ายไปประจำวัด วชิราลงกรณ์ อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา มีพระอาจารย์สำราญ มารักษาการเจ้าอาวาสชั่วคราว ถึงปี พ.ศ. 2502 ได้มีพระภิกษุสามเณรมาร่วมปฏิบัติธรรมมากขึ้น หลวงปู่ดุลย์ อตุโล ซึ่งเป็นเจ้าคณะจังหวัดสุรินทร์ในขณะนั้นได้ให้หลวงปู่เปลี่ยน โอภาโส (พระราชวิสุทธธรรมรังสี) มาดำรง

ตำแหน่งเจ้าอาวาสแทนจนถึงปี พ.ศ. 2530 จึงได้แต่งตั้งเจ้าอาวาสรูปใหม่คือ พระครูโสภณธรรมรังสี (พระมหาสุพรรณ สุวณฺโณ) เป็นเจ้าอาวาสจนถึงปัจจุบัน วัดป่าโยธาประสิทธิ์มีเจ้าอาวาสมาแล้ว 4 รูป คือ

1. พระครูคุณสารสัมพันธ์ (โชติ คุณสมปนฺโน ป.ธ.5)
2. พระอาจารย์สำราญ (ครูบาสำราญ จาก วัดป่าเกษมสำราญ บ้านโคกลาว. ต. ไพล อ. เมือง จ. สุรินทร์)

4. พระครูโสภาธรรมญาณ (เปลี่ยน โสภาโส ป.ธ.3)

4. พระครูโสภณธรรมรังสี (สุพรรณ สุวณฺโณ ป.ธ.4) เจ้าอาวาสในปัจจุบัน

วัดป่าโยธาประสิทธิ์นั้น ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมา เมื่อวันที่ 7 มีนาคม พ.ศ. 2544

ปี พ.ศ. 2544 ได้รับคัดเลือกเป็นวัดในโครงการสมุนไพรมะเร็ง

ปี พ.ศ. 2548 ได้รับคัดเลือกให้เป็นวัดอุทยานการศึกษา

ปี พ.ศ. 2550 ได้รับคัดเลือกให้เป็นสำนักปฏิบัติธรรมประจำจังหวัดสุรินทร์ แห่งที่ 2 ธรรมยุต

ปี พ.ศ. 2551 ได้รับคัดเลือกเป็นวัดพัฒนาตัวอย่างประจำปี

ปี พ.ศ. 2553 คณะสงฆ์จังหวัดสุรินทร์ ธรรมยุต ร่วมกับมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอภัยภูเบศร ซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยในการกำกับของรัฐ ได้เปิดห้องเรียนหลักสูตรปริญญาตรี ศาสนศาสตรบัณฑิต (ศน.บ.) ณ วัดป่าโยธาประสิทธิ์

ปี พ.ศ. 2555 ได้รับคัดเลือกให้เป็นสำนักปฏิบัติธรรมดีเด่นประจำปี

ประวัติ พระครูโสภณธรรมรังสี (สุพรรณ สุวณฺโณ ป.ธ.4) อายุ 67 ปี พรรษา 46 วัดป่าโยธาประสิทธิ์ที่อยู่ที่สุรินทร์ สังกัดธรรมยุติกนิกาย วุฒิการศึกษา น.ธ.เอก, ป.ธ.4 การศึกษา ศาสนศาสตรบัณฑิต (ศน.บ.)_นักธรรมชั้นเอก เปรียญธรรม 4 ประโยค ตำแหน่ง ฝ่ายปกครอง พ.ศ. 2546 เป็น พระอุปัชฌาย์ ประเภทสามัญ เจ้าคณะอำเภอเมืองสุรินทร์ (ธ) เจ้าอาวาสวัดป่าโยธาประสิทธิ์ วัดโยธาประสิทธิ์ ตั้งอยู่ถนนสุรินทร์ - ปราสาท หมู่ที่ 7 ตำบลนอกเมือง อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ สังกัดคณะสงฆ์ธรรมยุต อาณาเขต ทิศเหนือ จดทางสาธารณะ ทิศใต้ จดค่ายลูกเสือ ทิศตะวันออก จดทางสาธารณะ ทิศตะวันตก จดที่ดินชาวบ้าน พระเดชพระคุณท่านเป็นพระสังฆาธิการ เจ้าอาวาสรูปที่ 4 พระครูโสภณธรรมรังสี พ.ศ. 2526 ถึงปัจจุบัน

ภาพที่ 1 พระครูโสภณธรรมรังสี (พระมหาสุพรรณ สุวณฺโณ) ภาพที่ 2 พิธีส่งมอบพันธุ์กล้าไม้ตามโครงการป่าล้อมวัด 28 มีนาคม 2567

ด้านการปกครอง

บทบาทด้านการปกครองจะเป็นที่ทราบกันว่าท่านจะปกครองโดยธรรมาภิบาล คือ ดูแลกันโดยธรรม อาจารย์ปกครองศิษย์ ดังปรากฏตัวอย่างที่เป็นต้นแบบให้เห็นชัดเจน คือ หน้าที่ของสัทธิวิหาริกที่จะพึงปฏิบัติต่อพระอุปัชฌาย์ และหน้าที่ของพระอุปัชฌาย์จะพึงปฏิบัติต่อสัทธิวิหาริก พระอุปัชฌาย์และสัทธิวิหาริก ตั้งจิตสนิทสนมในกันและกัน ให้พระอุปัชฌาย์สำคัญสัทธิวิหาริกฉันบุตร ให้สัทธิวิหาริกนับถือพระอุปัชฌาย์ฉันบิดา เมื่อเป็นเช่นนี้ ต่างจะมีความเคารพเชื่อฟังกันและกัน ย่อมถึงซึ่งความเจริญงอกงามในธรรม พระอุปัชฌาย์และสัทธิวิหาริกให้อื้อเพื่อประพฤติดต่อกัน หน้าที่ของสัทธิวิหาริกจะพึงกระทำต่อพระอุปัชฌาย์เรียกว่า อุปัชฌายวัตร และหน้าที่ของพระอุปัชฌาย์จะพึงปฏิบัติต่อสัทธิวิหาริก เรียกว่า สัทธิวิหาริกวัตรและ อาจารย์วัตร หน้าที่ของศิษย์ที่จะพึงปฏิบัติต่ออาจารย์ อันตวาลิกวัตรหน้าที่ของอาจารย์จะพึงปฏิบัติต่อศิษย์ ทั้งสองฝ่าย ต่างก็เอื้ออาทรต่อกัน มีไมตรีจิตต่อกัน (สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส. 2535)

พระครูโสภณธรรมรังสี (พระมหาสุพรรณ สุวณฺโณ) ท่านเป็นทั้งพระอุปัชฌาย์และเจ้าคณะอำเภอเขตอำเภอเมืองสุรินทร์ (ฝ่ายธรรมยุติกนิกาย) โดยเฉพาะประเด็นด้านการศึกษา นั้น จะต้องปกครองพระสงฆ์ในสังกัดและเพื่อให้เกิดการศึกษาได้สะดวก ที่เรียกว่า สัปบายะ การปกครองที่ดีที่เป็นไปตามพระธรรมวินัยต้องให้เกิด ธรรมสัปบายะ คือ ให้สะดวกแก่การศึกษาธรรม ปฏิบัติธรรม คือการปกครองต้องให้อื้อต่อการศึกษามากพอให้เกิดการศึกษา เมื่อการศึกษาดี การศึกษาเป็นเครื่องมือสร้างสัมมาทิฐิให้เกิดขึ้นได้แล้วก็จะทำให้การปกครองง่ายขึ้น สะดวกขึ้น บทบาทของท่านในด้านการปกครองนี้ นอกจากจะมีความสงบสุข มีความสันติสุขในหมู่ของพระสงฆ์เองแล้ว ยังสามารถเป็นต้นแบบของการปกครองได้เป็นอย่างดีด้วย เป็นต้น

ด้านการศึกษาและการศึกษาสงเคราะห์

ภาพที่ 3 คณะสงฆ์จังหวัดสุรินทร์ ร่วมสดมภ์จิตาจิต

บทบาทด้านการศึกษานี้ หากจะมองบทบาทของพระครูโสภณธรรมรังสี (พระมหาสุพรรณ สุวณฺโณ) โดยมองจากพื้นฐานอันเป็นแก่นแท้ของคำสอนแล้ว ผู้เข้าสู่สมณเพศ เข้าสู่สังฆมณฑล หมายถึงเข้าสู่วิถีแห่งการศึกษาและแท้จริงแล้ววิถีชีวิตของชาวพุทธ ก็คือวิถีชีวิตของผู้ต้องศึกษาทั้งสิ้น เพราะตราบไต่ที่ยังไม่บรรลุมรรคผลสำเร็จเป็นพระอรหันต์ นั้นหมายถึงยังต้องเป็นผู้ที่ต้องศึกษา ที่เรียกว่ายังเป็นพระเสขะบุคคล คือยังต้องศึกษาอยู่และสิ่งที่พระสงฆ์ ซึ่งรวมไปถึงชาวพุทธทั้งหมดด้วย ที่จะต้องศึกษา คือยึดเป็นหลักสูตรที่ต้องศึกษาก็เรียกว่าไตรสิกขา อันได้แก่ ปัจจุบันพระครูโสภณธรรมรังสี (พระมหาสุพรรณ สุวณฺโณ) ได้ทำหน้าที่ให้ความอนุเคราะห์ในด้านการศึกษา ทั้งส่วนที่จัดการศึกษาเองโดยตรง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนที่ทางรัฐบาลไม่สามารถจัดการศึกษาบริการได้ทั่วถึง อันได้แก่ กลุ่มประชากรที่ด้อยโอกาสทางสังคม ด้อยโอกาสทางด้านเศรษฐกิจ เป็นเหตุให้ด้อยโอกาสทางการศึกษา ก็ได้อาศัยพระสงฆ์ให้การศึกษา ในขณะที่ศึกษาก็ไม่ต้องใช้งบประมาณจากรัฐบาล แต่ใช้ทุนจากประชาชนโดยตรง ทั้งที่อยู่อาศัย อาหารและในการใช้จ่าย แม้จะมีส่วนหนึ่งที่เรียนจบแล้ว ที่ทางฝ่ายคณะสงฆ์ยังไม่ได้ใช้งาน แล้วท่านเหล่านั้นลาสมณเพศออกไปทำงาน จะเห็นได้ว่าคณะสงฆ์ได้ช่วยเหลือสงเคราะห์ด้วย บทบาทของท่านในการศึกษาสงเคราะห์ มีการจัดการเรียนการสอนธรรมศึกษา ท่านยังให้ทุนสนับสนุนการศึกษา ซึ่งมีการมอบทุนเพื่อการศึกษาในทุกๆปี การให้ทุนทรัพย์เพื่อการอนุเคราะห์พระสงฆ์อาพาธ การให้ทุนในสร้างอาคารเรียน ให้ทุนซื้อสื่อการเรียนการสอน อุปกรณ์ทางการศึกษา ให้เครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อใช้ในการศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนที่ขาดแคลนในชั้นเรียน ให้ทุนการศึกษาแก่ผู้เข้ามาอาศัยในวัดเพื่อสนับสนุนให้มีโอกาสที่ดีในด้านการศึกษา จนจบระดับปริญญาเอก ระดับปริญญาโท และปริญญาตรี ฯลฯ

ด้านการเผยแผ่

บทบาทของพระครูโสภณธรรมรังสี ในด้านการเผยแผ่ ท่านจะมอบโอกาสให้ผู้เข้ามาบวชในวัดนี้ มีโอกาสได้ขึ้นแสดงธรรมเทศนาในทุกๆวันพระ เป็นการสร้างความกระตือรือร้นการชวนชวนให้กับพระสงฆ์มือใหม่ ให้ตั้งใจศึกษา เรียนรู้ เพราะท่านได้เห็นว่าพระสงฆ์มีหน้าที่ศึกษาเรียนรู้พระธรรมคำสอนให้เกิดความรู้

ความเข้าใจ แล้วปฏิบัติตามพระธรรมคำสอนนั้นแล้วต้องแนะนำสั่งสอนผู้อื่นให้ปฏิบัติตามด้วยจึงได้ชื่อว่า พระสงฆ์สาวก และถือเป็นบทบาทสำคัญของพระครูโสภณธรรมรังสี ท่านจะมอบหมายให้พระสงฆ์ได้ขึ้นธรรม มาสเพื่อเทศนา และท่านเองมักจะได้รับการอาราธนาให้แสดงพระธรรมเทศนาในงานสำคัญอยู่เป็นประจำ โดยมากพระธรรมเทศนาของท่านมักจะเกิดจากการปฏิบัติของท่านเองเป็นสำคัญ อาทิ (1) ความขยันเป็นเหตุ แห่งความจริง (2) ความกตัญญูเป็นเครื่องหมายของคนดีและนำไปสู่ความเจริญในอนาคต (3) การทำทาน ขจัด ความตระหนี่ (4) ความไม่เจรจามาก ย่อมเกิดความผิดพลาดได้ (5) การสวดมนต์ ทำสมาธิ ภาวนา เป็นนิยโยม ไกล่ชิดพระนิพพาน เป็นต้น

ด้านสาธารณูปการและสาธารณสงเคราะห์

บทบาทด้าน พระครูโสภณธรรมรังสี (พระมหาสุพรรณ สุวณฺโณ) ได้พัฒนาพื้นที่วัดป่าโยธาประสิทธิ์ สร้างสิ่งต่างเพื่ออำนวยความสะดวกไว้อย่างมากมาย สร้างศาสนวัตถุ ได้แก่ พระพุทธรูปโยธาประสิทธิ์ องค์ หลวงปู่ดูลย์ อดุล (องค์ใหญ่ที่สุดในจังหวัดสุรินทร์) มหาเจดีย์บูรพาจารย์ พระพุทธเมตตาศิลา พระสิวลี พระสังกัญญาญาณะ ลานธรรมสถานที่ปฏิบัติธรรม พระพุทธรูปทั้ง 7 ปาง พระอุโบสถ หอพระไตรปิฎก หอระฆัง ห้องสมุด สำนักงานสำนักปฏิบัติธรรมประจำวัดป่าโยธาประสิทธิ์ สถานที่อุปสมบทพรวิถีพื้นบ้าน ศาลาปฏิบัติ ธรรม เมรุ อาคารผู้ป่วยระยะสุดท้าย ภูมิพระสงฆ์ ที่รับรองพระอาคันตุกะ พระโพธิสัตว์กวนอิม ทั้งนี้ยังปลูก ต้นไม้เพื่อให้เกิดความร่มรื่นแก่สถานที่ไว้อย่างเป็นธรรมชาติ ทั้งนี้พระครูโสภณธรรมรังสี ยังทำการสงเคราะห์ ด้านการเปิดอาคารผู้ป่วยระยะสุดท้ายของชีวิต และอาคารสถานที่ยังให้บริการ การอบรมคุณธรรม จริยธรรม แก่หน่วยงาน องค์กร ภาครัฐและเอกชน ประชาชนทั่วไป เป็นต้น

ด้านสาธารณสงเคราะห์

บทบาทของพระครูโสภณธรรมรังสี (พระมหาสุพรรณ สุวณฺโณ) ด้านสาธารณสงเคราะห์ เรายังเห็น ได้ชัดเจนว่า ที่มีบารมี มีเอกลาภมากมาย ท่านไม่ได้เก็บไว้เพียงตัวท่านเอง หากแต่ได้ช่วยสร้างโรงพยาบาล วัด ห้างไกลความเจริญ ศาลาที่ประชุม อาคารสถานที่ที่จำเป็นของชุมชนบ้านละเอะ ในเขตพื้นที่ที่จำเป็น ศาลา โรงฉัน เมรุ หอปฏิบัติธรรมขนาดใหญ่ ถนนเข้าวัดที่ขาดแคลน ฯลฯ

ถ้าวิเคราะห์ถึงไปถึงการพัฒนาในด้านจิตวิญญาณ พระครูโสภณธรรมรังสีได้พัฒนาจิตวิญญาณ ของผู้คนในชุมชน จากคนที่เกเร ไม่มีหนทางชีวิต ท่านได้มอบโอกาสเมตตาให้มาอาศัยในวัด และให้ปฏิบัติ ธรรม สวดมนต์ ไหว้พระ ทำสมาธิภาวนา และให้ทำงานภายในวัด เมื่อถึงโอกาสมีการงานก็ค่อยออกไปทำงาน จนชุมชนพูดติดปากว่า ท่านมีเมตตาสูงมาก (พระใจดีนั่นเอง) จากที่เคยลุ่มหลงในอบายมุขให้รู้ใช้สติปัญญา จากความเห็นผิด (มิจฉาทิฐิ) ให้มีความเห็นที่ถูกต้อง (สัมมาทิฐิ) การพัฒนาจิตวิญญาณของคนในชุมชนให้ ขยันหมั่นเพียรในการทำมาหาเลี้ยงชีพ คือสอนให้ขยันเก็บออม ประหยัดใช้จ่ายอย่างรู้คุณค่า ไม่ฟุ่มเฟือย หลูหลา หลงตามค่านิยมที่ผิดๆ (ค่านิยมที่ไม่แน่มั่น) สอนให้รู้จักเลือกคบคน โดยให้เลือกคบกับบัณฑิต ให้หลัก เว้นจากคนพาล และสอนให้วางตนให้เหมาะสมกับภาวะแห่งตน รู้จักฐานะของตน เป็นต้น

บทสรุป (Conclusion)

บทบาทของพระสงฆ์ในการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมจะมีส่วนสำคัญกับชุมชนและสังคมไทยมาโดยตลอดและถือว่าเป็นสถาบันทางสังคมสถาบันหนึ่งและได้ทำหน้าที่สืบทอดอายุพระพุทธศาสนาให้ดำรงอยู่จนถึงปัจจุบัน ทุกวันนี้พระสงฆ์ได้ทำหน้าที่ในการสืบทอดอายุพระพุทธศาสนาเท่านั้น แต่ยังสามารถทำหน้าที่ในการช่วยเหลือสงเคราะห์ชุมชนและสังคมในด้านต่างๆ มากมาย หลายด้านด้วยกัน

หลักการในบทบาทของพระครูโสภณธรรมรังสี (พระมหาสุพรรณ สุวณฺโณ) มีบทบาทจริงในทางปฏิบัติ ที่พระสงฆ์ระดับสังฆาธิการที่ถูกต้องตามพระธรรมวินัยพึงปฏิบัติกัน โดยเฉพาะในด้านหลักด้านการปกครอง ที่จะต้องปกครองโดยธรรม เป็นธรรมาภิบาล ปกครองเพื่อเกื้อหนุนให้เกิดการศึกษา ด้านการศึกษาและการศึกษาสงเคราะห์ ทั้งที่ตนเองจะสอนพระเณรด้วยตนเอง และสงเคราะห์เพื่อให้ได้รับการศึกษาที่ถูกต้อง พร้อมทั้งวิชาความรู้ จรรยาและความประพฤติ สร้างวิถีชีวิตที่เป็นสัมมาทิฐิ ด้านการเผยแผ่ เป็นงานที่นำพระธรรมและคำสอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าออกเผยแผ่สู่ประชาชน ถือเป็นภารกิจที่สำคัญในสมัยพุทธกาลพระพุทธเจ้า ใช้คำว่าไปประกาศพรหมจรรย์ เพื่อให้มนุษย์ได้เข้าใจวิถีชีวิตประเสริฐ พระสงฆ์เองก็ต้องเป็นแบบอย่างที่ดีของการดำเนินชีวิตเป็นต้นแบบทั้งดงาม ในด้านสังคมต้องเป็นแบบอย่างต้นแบบของสังคมที่ดี ต้องเป็นระเบียบ ต้องมีการจัดระเบียบด้านอารมณ์และจิตวิญญาณข้อประพฤติด้วย พระครูโสภณธรรมรังสี (พระมหาสุพรรณ สุวณฺโณ) ถือเป็นผู้มีบทบาทและสถานะของความเป็นผู้นำโดยสิ้นเชิง ท่านได้มีบทบาทในการพัฒนาทุกๆ มิติ จึงถือเป็นแบบอย่างที่ดีงามและเป็นปฐมเหตุให้เกิดความศรัทธา เลื่อมใสเชื่อมั่นในการทำมาตังด้วย กลายเป็นจุดศูนย์รวมจิตใจในการพัฒนาชุมชนและสังคมทั้งทางตรงและทางอ้อม ในฐานะที่เป็นพระสงฆ์ทั้งยังสามารถเป็นต้นแบบของมนุษย์ที่ประเสริฐ เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง (References)

- พรชูลี อาชะอำรุง และคณะ. (2549). การศึกษาบทบาทโครงการครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน, กระทรวงวัฒนธรรม. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย
- พระมหาภุชญา นันทเพชร. (2540). ทศนคติของพระสงฆ์ต่อบทบาทการพัฒนาสังคม. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิตคณะพัฒนาสังคม. บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- พระมหาโยธิน ละมูล. (2545). บทบาทพระสงฆ์ในฐานะทรัพยากรมนุษย์และนักพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะพัฒนาทรัพยากรมนุษย์. บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- วิโรจน์ ธาระพุฒิ. (2544). ศึกษาการปฏิบัติหน้าที่ต่อสังคมด้านการพัฒนาจริยธรรมของพระธรรมวิทยากรมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ปริญญาสังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต. คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- พระธรรมปิฎก (ประยุทธ์ ปยุตโต). (2520). พุทธศาสนาในเอเชีย. กรุงเทพฯ : ธรรมสภา.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). พจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์นานมีบุ๊คส์พาณิชย์.

พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตฺโต). (2528). **พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลธรรม**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

พระสุธีวรญาณ (ณรงค์ จิตตโสณโณ). (2549). **พุทธศาสนาปริทรรศน์**. กรุงเทพฯ : สุขภาพใจ.

พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตฺโต). (2544). **พุทธธรรม ฉบับเติม**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราช
วิทยาลัย.

พระราชสังวรญาณ (พุทธ ฐานิโย). (2544). **ฐานิโยบูชา**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชวนพิมพ์.

สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก. (2535). **ศีล สมาธิ ในพระพุทธศาสนา**.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชวนพิมพ์.

วิ.ม. (บาลี) 4/32/27, วิ.ม. (ไทย) 4/32/40.

อง. ปญจก. (ไทย) 22/ 125 /205.

วิ.ม. (ไทย) 4/ 32/ 40.

ขุ.สุ. (ไทย) 25/ 143-145 / 533.

ที.สี. (ไทย) 9/311/118-119 .

ขุ.อิติ. (ไทย) 25/92/465.

ที.มา. (ไทย) 10/178/126.

ม.ม. (ไทย) 12/95/67.

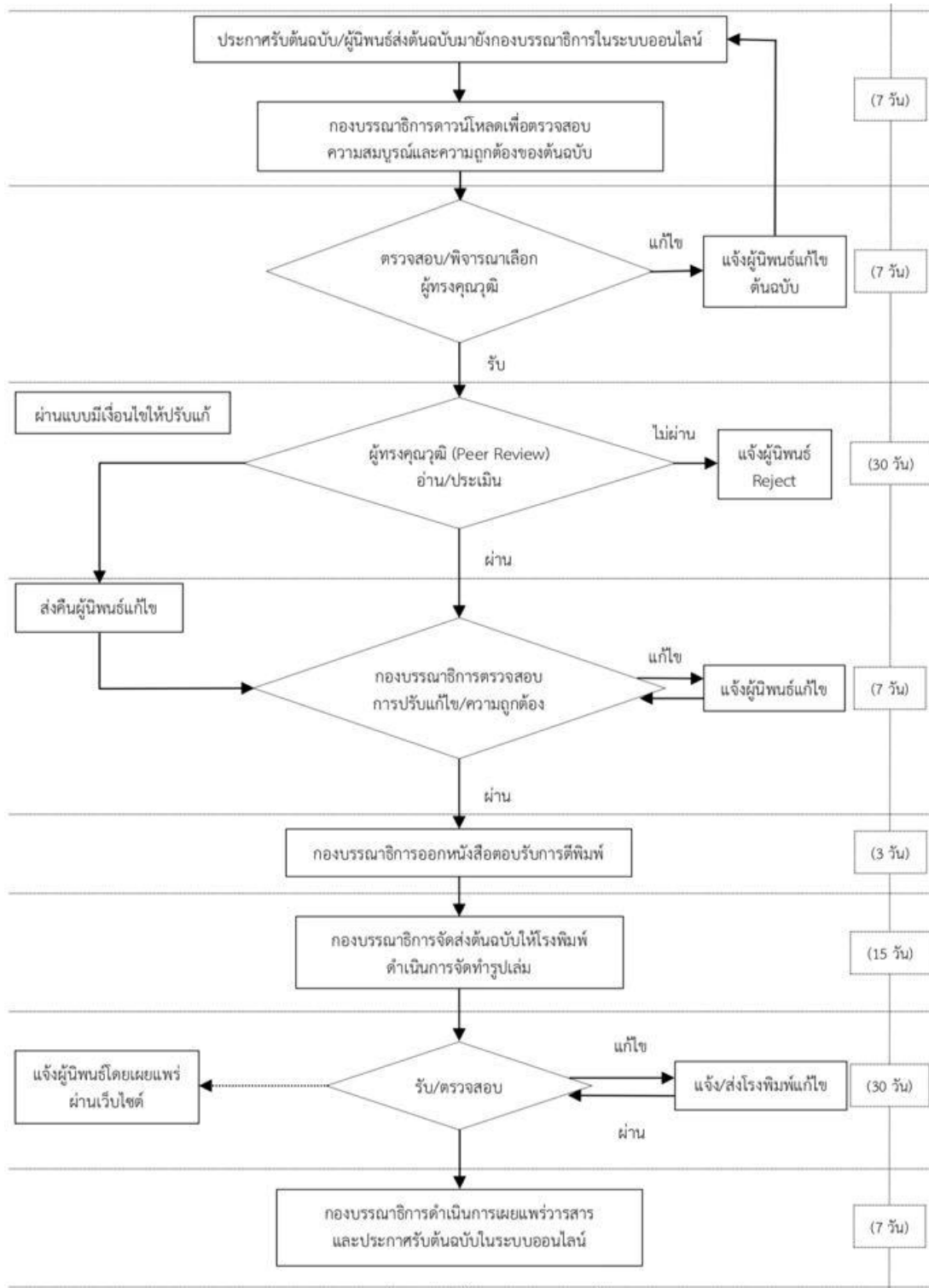
ขุ.ธ. (ไทย) 25/33/57.

ขุ.ม. (ไทย) 29/52/181.

ที.ปา. (ไทย) 11/228/230.

ภาคผนวก (Appendex)

ขั้นตอนการดำเนินงานวารสารวิชาการบัณฑิตศึกษา

หมายเหตุ : ระยะเวลา (จำนวนวัน) ที่ปรากฏในขั้นตอนอาจมีการเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม

หลักเกณฑ์การเสนอบทความและคำแนะนำสำหรับผู้นิพนธ์ เพื่อตีพิมพ์ในวารสารวิชาการบัณฑิตศึกษา

สำนักงาน :

กองบรรณาธิการวารสารวิชาการบัณฑิตศึกษา โครงการบัณฑิตศึกษา อาคาร 28 ชั้น 1
186 หมู่ที่ 1 ถนนสุรินทร์ – ปราสาท ตำบลนอกเมือง อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ 32000
โทรศัพท์/โทรสาร 044-710000, 094-5694453

<https://so13.tci-thaijo.org/index.php/ajgs>

E-mail : graduate_journal@srnu.ac.th

ISSN XXXX -XXXX (Print)

ISSN XXXX -XXXX (Online)

นโยบายและขอบเขตการตีพิมพ์เผยแพร่ (Scope and Publication Policies)

วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ มีนโยบายในการส่งเสริม รวบรวมและเผยแพร่บทความวิชาการ บทความวิจัยและนวัตกรรมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา คณาจารย์ บุคลากร นักวิชาการ ตลอดจนผู้สนใจทั้งภายในและภายนอกสำหรับการพัฒนาองค์ความรู้ให้กับชุมชนและสังคม โดยมุ่งเน้นการเผยแพร่บทความวิชาการ บทความวิจัยและนวัตกรรมทางด้านสังคมศาสตร์และด้านการศึกษา กำหนดการตีพิมพ์ปีละ 2 ฉบับ ออกราย 6 เดือนคือ เล่มที่ 1 มกราคม-มิถุนายน และเล่มที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม โดยรูปแบบผลงานที่วารสารจะรับพิจารณามี 2 ประเภทคือบทความวิชาการและบทความวิจัย ซึ่งจะต้องได้รับการตรวจสอบทางวิชาการ(Peer Review) โดยมีผู้พิจารณา 3 คน ทั้งภายในและภายนอกสถาบัน จากหลากหลายสถาบัน เพื่อให้วารสารมีคุณภาพในระดับมาตรฐานสากล และนำไปอ้างอิงได้ ผลงานที่ส่งมาตีพิมพ์ จะต้องมีการเสนองานบทความความรู้เดิมและเสนอความรู้ใหม่ที่ทันสมัยรวมทั้งข้อคิดเห็นที่เกิดประโยชน์ต่อผู้อ่าน ผลงานจะต้องไม่เคยถูกนำไปตีพิมพ์เผยแพร่ใน วารสารอื่นใดมาก่อน และไม่ได้อยู่ในระหว่างการพิจารณาของวารสารใด ๆ

การพิจารณาและคัดเลือกบทความ (Consideration and selection of articles)

บทความที่ส่งมายังวารสารวิชาการบัณฑิตศึกษาจะได้รับการพิจารณาจากคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบบทความ (Peer Reviewer) อย่างน้อยสามท่าน โดยบทความผู้นิพนธ์ภายนอกจะได้รับการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิภายในหนึ่งท่านและผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกอย่างน้อยสองท่าน ส่วนบทความผู้นิพนธ์ภายในสถาบัน จะได้รับการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกหน่วยงานที่จัดทำวารสารทั้งสามท่านที่มีความเชี่ยวชาญตรงตามสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง และได้รับความเห็นชอบจากกองบรรณาธิการก่อนตีพิมพ์ ทั้งนี้จะมีรูปแบบที่ผู้พิจารณาบทความไม่ทราบชื่อผู้นิพนธ์บทความและผู้นิพนธ์บทความไม่ทราบชื่อผู้พิจารณาบทความเช่นเดียวกัน (Double-Blind Peer Review) และทางกองบรรณาธิการขอสงวนสิทธิ์ที่จะไม่พิจารณาบทความจนกว่าจะได้แก้ไขให้ถูกต้องตามข้อกำหนดของวารสาร ทั้งนี้ บทความต้นฉบับที่ส่งมาตีพิมพ์จะต้องไม่เคยตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารหรือสิ่งพิมพ์ใดมาก่อน และไม่อยู่ในระหว่างพิจารณาเสนอขอตีพิมพ์ในวารสารหรือสิ่งพิมพ์อื่น ๆ หากมีการใช้ภาพหรือตาราง

ของผู้นิพนธ์อื่นที่ปรากฏในสิ่งตีพิมพ์อื่นมาแล้ว ผู้นิพนธ์ต้องขออนุญาตเจ้าของลิขสิทธิ์ก่อน พร้อมทั้งแสดงหนังสือที่ได้รับการยินยอมต่อกองบรรณาธิการก่อนที่บทความจะได้รับการตีพิมพ์ สำหรับทัศนะและข้อคิดเห็นของบทความในวารสารฉบับนี้ เป็นของผู้นิพนธ์แต่ละท่าน ไม่ถือเป็นทัศนะและความรับผิดชอบของกองบรรณาธิการ

ส่วนประเภทของบทความที่ลงตีพิมพ์ในวารสาร

วารสารวิชาการบัณฑิตศึกษา ตีพิมพ์บทความประเภทต่าง ๆ ดังนี้

1. บทความวิจัย

รายงานผลงานวิจัยใหม่ที่มีองค์ความรู้อันเป็นประโยชน์ เป็นเรื่องที่อยู่ในความสนใจทันต่อเหตุการณ์และยุคสมัย ซึ่งไม่เคยตีพิมพ์ในวารสารใด ๆ มาก่อน ควรมีองค์ประกอบดังนี้

1.1 ชื่อเรื่อง (Title) ให้มีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ โดยพิมพ์ชื่อเรื่องเป็นภาษาไทยและตามด้วยภาษาอังกฤษ

1.2 ผู้นิพนธ์ (Author) ชื่อและนามสกุลทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

1.3 บทคัดย่อ (Abstract) ให้มีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

1.4 คำสำคัญ (Keywords) ให้มีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ระบุคำเป็นคำสำคัญของเนื้อหา ครอบคลุมชื่อเรื่องที่ศึกษา เหมาะสมสำหรับนำไปใช้เป็นคำค้นหาข้อมูล

1.5 บทนำ (Introduction) เป็นส่วนของเนื้อหาที่อธิบายถึงความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา และเหตุผลนำไปสู่การศึกษาวิจัย ทั้งนี้ ควรอ้างอิงเอกสารและงานวิจัยที่มีความทันสมัยและความถูกต้องที่เกี่ยวข้องด้วยเพื่อให้มีน้ำหนักและเกิดความน่าเชื่อถือ

1.6 วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objectives) ระบุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการวิจัย

1.7 กรอบแนวคิดการวิจัย(ถ้ามี)อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ศึกษา โดยการอนุมานกรอบแนวคิดเชิงทฤษฎีได้อย่างกระชับและเข้าใจง่าย

1.8 สมมติฐานการวิจัย(ถ้ามี) สมมุติฐานที่แสดงถึงความสัมพันธ์ของตัวแปรที่ศึกษากับคำตอบที่ผู้วิจัยคาดคะเนโดยใช้ภาษาที่เข้าใจง่ายสามารถสื่อความหมายได้โดยตรง

1.9 วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods) อธิบายถึงกระบวนการดำเนินการวิจัยอย่างละเอียด และชัดเจน กล่าวถึงรายละเอียดของวิธีการศึกษา เช่น ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา ขอบเขตการศึกษา วิธีการศึกษา เครื่องมือที่ใช้และวิธีการเก็บข้อมูลในการวิจัยมีความเหมาะสมและคุณภาพ รวมทั้งสถิติที่นำมาใช้วิเคราะห์ข้อมูล

1.10 ผลการวิจัย (Research Results) เสนอผลการวิจัยที่ตรงประเด็นตามลำดับขั้นตอนการวิจัย ควรจำแนกผลออกเป็นหมวดหมู่และสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์ของการศึกษา โดยการบรรยายในเนื้อเรื่องหรือแสดงรายละเอียดเพิ่มเติมด้วยภาพประกอบ ตาราง กราฟ หรือแผนภูมิ ตามความเหมาะสม

1.11 อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion) อภิปรายผลโดยวิเคราะห์เปรียบเทียบผลการวิจัยให้เข้ากับหลักทฤษฎี แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งนำข้อค้นพบของงานวิจัยมาอภิปราย

เพื่อเชื่อมโยงผลการวิจัยให้สอดคล้องกับประเด็นปัญหาการวิจัย เพื่อให้มีความเข้าใจหรือเกิดความรู้ใหม่ที่
เกี่ยวข้องกับงานวิจัยนั้น รวมทั้งข้อดี ข้อเสียของวิธีการศึกษา เสนอแนะความคิดเห็นใหม่ ๆ ปัญหาและ
อุปสรรคต่าง ๆ ที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้ เพื่อเป็นแนวทางที่จะนำไปประยุกต์ให้เกิดประโยชน์

1.12 ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions) ระบุข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัย
ไปใช้ และข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1.13 เอกสารอ้างอิง (References) เป็นการอ้างอิงเอกสารและงานวิจัยที่มีความทันสมัยและ
ความถูกต้องที่เกี่ยวข้องด้วยเพื่อให้มีน้ำหนักและเกิดความน่าเชื่อถือ โดยเป็นการอ้างอิงแทรกในเนื้อหา (In-
text Citation) แบบนามปีที่ใช้ระบบ APA (American Psychological Association citation style) คือ
การอ้างอิงเอกสารไว้ส่วนหน้าหรือส่วนหลังของข้อความนั้น ๆ ให้ใช้ได้ทั้งภาษาไทยและหรือภาษาอังกฤษ ทั้งนี้
หากการอ้างอิงเอกสารเป็นภาษาอังกฤษให้ระบุเฉพาะนามสกุลผู้นิพนธ์คั่นด้วยจุลภาค (.) ปีที่พิมพ์ (ค.ศ.) และ
เลขหน้า ตามรูปแบบดังนี้ Author/(Year of Publication) หรือ (Author./Year of Publication) เช่น
Supsin (2018) หรือ (Brown, 1997) เป็นต้น

2. บทความวิชาการ

หัวข้อและเนื้อหาควรชี้ประเด็นที่ต้องการนำเสนอให้ชัดเจนและมีลำดับเนื้อหาที่เหมาะสม เพื่อให้
ผู้อ่านสามารถเข้าใจได้ชัดเจน รวมถึงใช้ทฤษฎีวิเคราะห์และเสนอแนะประเด็นอย่างสมบูรณ์ ควรมี
องค์ประกอบดังนี้

2.1 ชื่อเรื่อง (Title) ให้มีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ โดยพิมพ์ชื่อเรื่องเป็นภาษาไทยและ
ตามด้วยภาษาอังกฤษบรรทัดถัดมา

2.2 ผู้นิพนธ์ (Author) ชื่อและนามสกุลทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

2.3 บทคัดย่อ (Abstract) ให้มีภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

2.4 คำสำคัญ (Keywords) ให้มีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ระบุคำเป็นคำสำคัญของ
เนื้อหา ครอบคลุมชื่อเรื่องที่ศึกษา เหมาะสมสำหรับนำไปใช้เป็นคำค้นหาข้อมูล

2.5 บทนำ (Introduction) เป็นส่วนแนะนำและปูพื้นเรื่อง เพื่อให้ผู้อ่านทราบข้อมูลเบื้องต้น
ของเนื้อหา

2.6 เนื้อหา (Content) เนื้อหาบทความ มีการแบ่งประเด็นเรื่องย่อย ๆ และการจัด
เรียงลำดับเป็นไปตามรายละเอียดของเนื้อหา

2.7 บทสรุป (Conclusion) การสรุปเนื้อหาในบทความทั้งหมดออกมาอย่างชัดเจน กระชับ
โดยมีการสรุปปิดท้ายเนื้อหาที่นำเสนอ

2.8 เอกสารอ้างอิง (References) เป็นการอ้างอิงเอกสารและงานวิจัยที่มีความทันสมัยและ
ความถูกต้องที่เกี่ยวข้องด้วยเพื่อให้มีน้ำหนักและเกิดความน่าเชื่อถือ โดยเป็นการอ้างอิงแทรกในเนื้อหา (In-
text Citation) แบบนามปีที่ใช้ระบบ APA (American Psychological Association citation style) คือ
การอ้างอิงเอกสารไว้ส่วนหน้าหรือส่วนหลังของข้อความนั้น ๆ ให้ใช้ได้ทั้งภาษาไทยและหรือภาษาอังกฤษ ทั้งนี้
หากการอ้างอิงเอกสารเป็นภาษาอังกฤษให้ระบุเฉพาะนามสกุลผู้นิพนธ์คั่นด้วยจุลภาค (.) ปีที่พิมพ์ (ค.ศ.) และ

เลขหน้า ตามรูปแบบดังนี้ Author/(Year of Publication) หรือ (Author./Year of Publication) เช่น
Supsin (2018) หรือ (Brown, 1997) เป็นต้น

การส่งบทความ

บทความที่จะตีพิมพ์ในวารสารวิชาการบัณฑิตศึกษา ต้องส่งบทความผ่านระบบออนไลน์ได้ที่
<https://so13.tci-thaijo.org/index.php/ajgs> และสำเนาหลักฐานการชำระค่าธรรมเนียมมาที่
กองบรรณาธิการวารสารวิชาการบัณฑิตศึกษา โครงการบัณฑิตศึกษา อาคาร 28 ชั้น 1
186 หมู่ที่ 1 ถนนสุรินทร์ – ปราสาท ตำบลนอกเมือง อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ 32000
โทรศัพท์/โทรสาร 044-710000, 094-5694453 / 044-514694

รูปแบบบทความและการพิมพ์เนื้อหาบทความ

1. การเตรียมต้นฉบับบทความ มีรายละเอียดดังนี้

1.1 ขนาดต้นฉบับ ขนาดหน้ากระดาษ A4 โดยมีการตั้งค่าหน้ากระดาษความกว้าง 8.5 นิ้ว และความสูง 11 นิ้ว โดยเว้นระยะห่างระหว่างขอบกระดาษด้านบนและด้านซ้าย 1 นิ้ว ด้านขวาและด้านล่าง 1 นิ้ว

1.2 รูปแบบการพิมพ์ เนื้อหาในบทความส่วนแรก จัดเป็นแบบ 1 คอลัมน์ คือ ชื่อเรื่อง ชื่อผู้วิจัย บทคัดย่อ และคำสำคัญ อยู่ส่วนหน้าแรก ส่วนที่สอง จัดเป็นแบบ 1 คอลัมน์ คือเนื้อหาบทความที่อยู่ส่วนหน้าที่สองเป็นต้นไป

1.3 ใช้รูปแบบตัวอักษร TH SarabunPSK พิมพ์ด้วยโปรแกรมไมโครซอฟต์เวิร์ด

1.4 หัวกระดาษ ประกอบด้วยเลขหน้า ขนาดตัวอักษร 16 ชนิดตัวธรรมดา ตำแหน่งชิดขอบกระดาษด้านขวาบน

1.5 ชื่อเรื่อง/ชื่อบทความภาษาไทย/ภาษาอังกฤษ ขนาดตัวอักษร 18 ชนิดตัวหนา ตำแหน่งกึ่งกลางหน้ากระดาษ

1.6 ชื่อผู้นิพนธ์ภาษาไทย/ภาษาอังกฤษ ระบุเฉพาะชื่อและนามสกุล ไม่ต้องมีคำนำหน้า เว้น 2 เคาะระหว่างชื่อและนามสกุล ขนาดตัวอักษร 16 ชนิดตัวหนา ตำแหน่งกึ่งกลางหน้ากระดาษใต้ชื่อเรื่อง

1.7 เครื่องหมายเลข¹ เขียนไว้บนนามสกุลผู้นิพนธ์ เพื่อระบุสังกัดคณะ หน่วยงาน และอีเมลของผู้นิพนธ์

1.8 หัวข้อของบทคัดย่อภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ขนาดตัวอักษร 16 ชนิดตัวหนา ตำแหน่งชิดขอบกระดาษด้านซ้าย

1.9 เนื้อหาบทคัดย่อภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ขนาดตัวอักษร 16 ชนิดตัวธรรมดา ให้จัดเป็นแบบ 1 คอลัมน์ บรรทัดแรกเว้น 7 ตัวอักษรจากขอบกระดาษด้านซ้ายและพิมพ์ให้ชิดขอบทั้งสองด้าน ส่วนเนื้อหาบทความที่อยู่หน้าที่สองเป็นต้นไปให้จัดเป็นแบบ 1 คอลัมน์เช่นกัน ทั้งนี้ ควรมีความยาวไม่เกิน 500 คำ และลักษณะของบทคัดย่อควรประกอบไปด้วย วัตถุประสงค์ (Objective) วิธีการศึกษา (Methods) ผลการศึกษา (Results) และคุณค่าหรือการนำไปใช้ประโยชน์

1.10 หัวข้อคำสำคัญภาษาไทยและอังกฤษ ขนาดตัวอักษร 16 ชนิดตัวธรรมดา ตำแหน่งชิดขอบกระดาษด้านซ้าย ระบุคำสำคัญที่นำไปใช้เป็นคำค้น คำสำคัญแต่ละคำค้นด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) ทั้งนี้ ควรมีคำสำคัญ 3-5 คำ โดยต้องจัดเรียงคำสำคัญตามตัวอักษร

1.11 หัวข้อเรื่อง ขนาดตัวอักษร 16 ชนิดตัวหนา ตำแหน่งชิดขอบกระดาษด้านซ้าย

1.12 หัวข้อย่อย ขนาดตัวอักษร 16 ชนิดตัวธรรมดา ระบุหมายเลขหน้าหัวข้อย่อยโดยเรียงตามลำดับหมายเลข

1.13 จำนวนต้นฉบับ ควรมีความยาวอยู่ระหว่าง 10-12 หน้า โดยนับรวมตาราง รูปภาพ แผนภูมิ และเอกสารอ้างอิง

1.14 การอ้างอิงแทรกในเนื้อหา (In-text Citation) และการระบุแหล่งที่มา โดยมีรูปแบบการอ้างอิงแบบนามปี คือ การอ้างอิงเอกสารไว้ส่วนหน้าหรือส่วนหลังของข้อความนั้น ๆ ให้ใช้ได้ทั้งภาษาไทยและหรือภาษาอังกฤษ ทั้งนี้หากการอ้างอิงเอกสารเป็นภาษาอังกฤษให้ระบุเฉพาะนามสกุลผู้พิมพ์ด้วยจุลภาค (,) ปีที่พิมพ์ (ค.ศ.) และเลขหน้า ตามรูปแบบดังนี้ Author/(Year of Publication) หรือ (Author./Year of Publication) เช่น Supsin (2018 : 18) หรือ (Brown, 1997) เป็นต้น

1.15 ตาราง รูปภาพ และแผนภูมิ กรณีเป็นตารางให้ชื่อตารางอยู่ด้านบน กรณีที่เป็นรูปภาพหรือแผนภูมิ ให้ระบุชื่อรูปภาพหรือแผนภูมิอยู่ด้านล่าง ตำแหน่งขีดขอบกระดาษด้านซ้าย

ตารางที่ 1 รายละเอียดรูปแบบการเตรียมต้นฉบับบทความ

รายละเอียด	ขนาดอักษร	รูปแบบ	ชนิด
ชื่อเรื่อง (ภาษาไทย/ภาษาอังกฤษ)	18	กึ่งกลาง	ตัวหนา
ชื่อผู้พิมพ์ (ภาษาไทย/ภาษาอังกฤษ)	16	กึ่งกลาง	ตัวหนา
หน่วยงานที่สังกัด (เชิงอรรถ : Footnote) (ภาษาไทย/ภาษาอังกฤษ)	16	ชิดซ้าย	ตัวธรรมดา
บทคัดย่อ คำสำคัญ (ภาษาไทย/ภาษาอังกฤษ)	16	ชิดซ้าย	ตัวหนา
หัวข้อหลักตามรูปแบบบทความกำหนดไว้	16	ชิดซ้าย	ตัวหนา
หัวข้อย่อย	16	ชิดซ้าย	ตัวหนา
เนื้อหาตามรูปแบบบทความกำหนดไว้	16	ชิดซ้าย	ตัวธรรมดา
เอกสารอ้างอิง (ภาษาไทย/ภาษาอังกฤษ)	16	ชิดซ้าย	ตัวหนา
ตาราง			
ชื่อตาราง (ตารางที่ : จัดไว้บนตาราง)	16	ชิดซ้าย	ตัวหนา
รายละเอียดชื่อตาราง (พิมพ์ต่อจากชื่อตาราง)	16	ชิดซ้าย	ตัวธรรมดา
รูปภาพ/แผนภูมิ			
ชื่อรูปภาพ/แผนภูมิ (ภาพ/แผนภูมิที่ : จัดไว้ใต้รูปภาพ/แผนภูมิ)	16	ชิดซ้าย	ตัวหนา
รายละเอียดชื่อรูปภาพ/แผนภูมิ (พิมพ์ต่อจากชื่อรูปภาพ/ แผนภูมิ)	16	ชิดซ้าย	ตัวธรรมดา
การอ้างอิงแทรกในเนื้อหา : ใช้รูปแบบการอ้างอิงแบบนามปี โดยใช้ได้ทั้งภาษาไทยและหรือภาษาอังกฤษ ทั้งผู้พิมพ์ที่เป็นชาวไทยและต่างประเทศ			
เอกสารอ้างอิง : ใช้รูปแบบการอ้างอิงแบบ APA (American Psychological Association citation style)			
โดยการอ้างอิงเอกสารให้ใช้ได้ทั้งภาษาไทยและหรือภาษาอังกฤษ ทั้งนี้ หากการอ้างอิงเอกสารเป็นภาษาอังกฤษให้ระบุเฉพาะนามสกุลผู้พิมพ์ด้วยจุลภาค (,) ปีที่พิมพ์ (ค.ศ.) และเลขหน้า ตามรูปแบบ			
จำนวนต้นฉบับ : ควรมีความยาวอยู่ระหว่าง 10-12 หน้า			

2. การเขียนเอกสารอ้างอิงท้ายบทความ

2.1 การเขียนเอกสารอ้างอิงให้ใช้ตามรูปแบบของ APA (American Psychological Association citation style) โดยการอ้างอิงเอกสารที่เป็นภาษาไทยหรือภาษาต่างประเทศที่ไม่ใช่ภาษาอังกฤษ ผู้นิพนธ์ต้องแปลเป็นภาษาอังกฤษด้วย หากผู้นิพนธ์มีมากกว่า 3 คน ให้ใส่ชื่อผู้นิพนธ์ทุกคน โดยจัดเรียงตามพยัญชนะ สระ ตามรูปแบบการอ้างอิงตามลำดับก่อนหลังให้ถูกต้อง

2.2 การเรียงลำดับเอกสารอ้างอิงท้ายบทความ (References) ให้เรียงตามลำดับอักษรของชื่อผู้นิพนธ์ โดยไม่ต้องมีตัวเลขกำกับ ให้เริ่มต้นด้วยรายชื่อเอกสารอ้างอิงภาษาไทยก่อน และต่อด้วยรายชื่อเอกสารอ้างอิงภาษาต่างประเทศ และชื่อผู้นิพนธ์ให้อ้างนามสกุลก่อน โดยเขียนตามรูปแบบเดียวกันกับการอ้างอิงเอกสารที่เป็นภาษาอังกฤษ

2.3 ในกรณีที่อ้างอิงเอกสารที่เป็นภาษาไทย หากต้องการอ้างอิงเป็นภาษาอังกฤษให้แปลเอกสารอ้างอิงนั้นเป็นภาษาอังกฤษเพิ่มเติม และปีพุทธศักราชให้ปรับเป็นปีคริสตศักราช โดยนำไปต่อท้ายรายการอ้างอิงข้างต้นภายใต้หัวข้อ Translated Thai References และให้วงเล็บคำว่า [In Thai] ไว้ท้ายเอกสารอ้างอิงด้วย และชื่อผู้นิพนธ์ให้อ้างนามสกุลก่อน โดยเขียนตามรูปแบบเดียวกันกับการอ้างอิงเอกสารที่เป็นภาษาอังกฤษ

ตัวอย่างลำดับการเขียนเอกสารอ้างอิงท้ายบทความ

วันชัย สุขตาม. (2560). **ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับรัฐศาสตร์**. สุรินทร์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์.
ลออรัตน์ จิตต์พงษ์, เบญญาภา กาลเขว้า, ประทีป กาลเขว้า. (2562). พฤติกรรมการบริโภคผักให้ปลอดภัยจากสารพิษของประชาชนบ้านแสนสำราญ ตำบลสามขา อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์. **วารสารสภาการสาธารณสุขชุมชน**. 1(1) : 53-60
Nakorn Chaiwongsakda, Prawet Anunauea, Niwest Jeenaboonrueang, Seksan Winyangkul, Kwanruan Sinnarong, Thanakorn Jakkaew, et al. (2015). Vehicle routing by using a saving algorithm and the traveling salesman problem: a case study of a drinking water factory. **TJOR**. 3(1) : 51-61.

3. รูปแบบการเขียนเอกสารอ้างอิงท้ายบทความ

3.1 หนังสือ (Book)

ชื่อ/นามสกุลผู้นิพนธ์./ (ปีที่พิมพ์)./ **ชื่อหนังสือ**./ครั้งที่พิมพ์ (ถ้ามี)./เมืองที่พิมพ์./:สำนักพิมพ์.

Author./ (Year of Publication)./ **Title of Book**./ Edition of Book./ Place of Publication./: Publisher Name.

ตัวอย่าง

กฤษณา วงษาสันต์. (2542). **วิธีไทย**. กรุงเทพฯ : เวิร์ดเวฟ เอ็ดดูเคชั่น.

Cook, Robert D. (1995). **Finite Element Modeling for Stress Analysis**. New york : John wiley & sons.

3.2 รายงานทางวิชาการ

ชื่อ/นามสกุลผู้พิมพ์/(ปีที่พิมพ์)/ชื่อเรื่อง/เมืองที่พิมพ์/หน่วยงานที่เผยแพร่.

Author./(Year of Publication)/Title./Edition of Book./Place of Publication/./Publisher Name.

ตัวอย่าง

อัคราพร สุขทอง. (2558). **การพัฒนาเทคนิคการสอน “เรียมอันเร” จากภูมิปัญญาชาวบ้านสุรินทร์**.

สุรินทร์ : คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์.

Hickman, George A. (2010). **The Management of Teaching for Quality Improvement Chiang Mai Thailand**. Chiang Mai : Chiang Mai University.

3.3 วิทยานิพนธ์

ชื่อ/นามสกุลผู้พิมพ์/(ปีที่พิมพ์)/ชื่อวิทยานิพนธ์/วิทยานิพนธ์ระดับ/(บัณฑิต, มหาบัณฑิต, ดุษฎีบัณฑิตให้
ระบุลงให้ชัดเจน)/ชื่อสถานศึกษา.

Author./(Year of Publication)/Title of Thesis./Degree of Thesis./Publisher Name.

ตัวอย่าง

คณินนิตย์ ไสยโสภณ. (2554). **คุณค่าและความเชื่อตำนานนาครที่มีอิทธิพลต่อวิถีประชากรกลุ่มชนลุ่มน้ำแม่โขง
ในเขตวัฒนธรรมศรีโคตรบูร**. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชายุทธศาสตร์การ
พัฒนาภูมิภาค (กลุ่มอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง)บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์.

Kaewnimitchai, N. (1996). **An Analysis of College Student Culture in Thai Higher Education
Institutions**. Doctoral Dissertation Graduate School Chulalongkorn University.

3.4 รายงานการประชุม

ชื่อ/นามสกุลผู้พิมพ์/(ปีที่พิมพ์)/ชื่อบทความ/ในชื่อรายงานการประชุม/วันเดือนปีที่จัด/เลขหน้า/
สถานที่/สำนักพิมพ์.

Author./(Year of Publication)/Title of Article./In Title./Date of Publication./page./Place of
Publication/./Publisher Name.

ตัวอย่าง

วิสูตร อยู่คง. (2537). การฟื้นตัวของป่าชุมชนดงใหญ่. ในการบรรยายเรื่องการฟื้นฟูป่าโดยช่วยต้นไม้ให้สืบพันธุ์ตามธรรมชาติ. วันที่ 11 เมษายน 2537. หน้า 10-11. กรุงเทพฯ : ศูนย์ฝึกอบรมวนศาสตร์ชุมชน.

Sinlarat, P. (1995). Success and Failure of Faculty Development in Thai University. In
Preparing Teachers for all the World's Children : An Era of Transformation
Proceedings of International Conference, Bangkok. pp. 217-233. Bangkok :
UNICEF.

3.5 วารสาร

ชื่อ/นามสกุลผู้พิมพ์/(ปี)/ชื่อบทความ/ชื่อวารสาร/ปีที่พิมพ์(ฉบับที่พิมพ์)/:เลขหน้าแรก-หน้าสุดท้าย.
Author./(Date of Publication)/Title of Article./Name of Journal./Year(Volume)/:page.

ตัวอย่าง

สารภี วรรณตรง. (2559). ประวัติศาสตร์เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ : สุวรรณภูมิ-อุษาคเนย์ ภาคพิสดาร. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์. 18(1) : 129-134.

Cooray, V. (1992). Horizontal Fields Generated by Return Strokes. Radio Science. 27(9) : 529-537.

3.6 หนังสือพิมพ์

ชื่อ/นามสกุลผู้พิมพ์/(ปี,/เดือน/วันที่พิมพ์)/ชื่อบทความ/ชื่อหนังสือพิมพ์/เลขหน้าแรก-หน้าสุดท้าย.
Author./(Date of Publication)/Title of Article./Name of Newspaper./page.

ตัวอย่าง

ปรียา เหล่าวิวัฒน์. (2549, พฤศจิกายน 6). เกียรติอันภาคภูมิใจ. กรุงเทพธุรกิจ. หน้า 6.

Jewell, Mark. (2006, November 7). Silent Aircraft' Spreads its Wings. Bangkok Post. p. B5.

3.7 สื่ออินเทอร์เน็ต

ชื่อ/นามสกุลผู้เผยแพร่/(ปี)/ชื่อบทความ/[ประเภทสื่อที่เข้าถึง]/เข้าถึงได้จาก/:แหล่งข้อมูลหรือที่อยู่เว็บไซต์/สืบค้น/วัน/เดือน/ปีที่สืบค้น.

Author./(Year of Publication)/Title of Article./[Online]/Available/:Name of
website./Retrieved/Date of Publication.

ตัวอย่าง

กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์. (2548). พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : <http://www.moc.go.th/thai/dbe/ecoco/e-com> 3.htm. สืบค้น 3 กรกฎาคม 2548.

Costello, M. (2002). Sicl of Stocks? Here Are 7 Alterantives. W. [Online]. Available : http://momey.cnn.com/2002/07/09/pf/investing/q_alternatives/index.htm. Retrieved July 11, 2002.

3.8 การสัมภาษณ์

ผู้ให้สัมภาษณ์./ (ปี,/เดือน/วันที่)/ตำแหน่ง(ถ้ามี)/สัมภาษณ์.

Name of Interview./ (Date of Publication)/position./Interview.

ตัวอย่าง

เกษม จันทรแก้ว. (2554, สิงหาคม 1). นายกสภามหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์. สัมภาษณ์.

Waterworth, Peter. (2003, December 1). Principal lecturer, Deakin University. Interview.

การติดต่อโฆษณาและการสมัครสมาชิก

การติดต่อโฆษณา การสั่งซื้อและการสมัครเป็นสมาชิกวารสารวิชาการบัณฑิตศึกษา กรุณาติดต่อ
กองบรรณาธิการวารสารวิชาการบัณฑิตศึกษา โครงการบัณฑิตศึกษา อาคาร 28 ชั้น 1
186 หมู่ที่ 1 ถนนสุรินทร์ – ปราสาท ตำบลนอกเมือง อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ 32000
โทรศัพท์/โทรสาร 044-710000, 094-5694453
<https://so13.tci-thaijo.org/index.php/ajgs>
E-mail : graduate_journal@srnu.ac.th

อัตราค่าวารสาร

กำหนดออกวารสารปีละ 3 ฉบับ จำหน่ายราคาฉบับละ 200 บาท ไม่รวมค่าส่ง

อัตราค่าสมาชิก

ปีละ 1,000 บาท

จริยธรรมของการตีพิมพ์เผยแพร่ผลงาน (Publication Ethics)

จริยธรรมของผู้พิมพ์/ผู้แต่ง (Ethics of the Authors)

1. ผู้พิมพ์/ผู้แต่ง ต้องได้รับความเห็นชอบในการส่งบทความจากผู้ร่วมพิมพ์(ถ้ามี)
2. ผู้พิมพ์/ผู้แต่งที่มีชื่อปรากฏในบทความทุกคน ต้องเป็นผู้ที่มีส่วนในการดำเนินการวิจัยจริง
3. ผู้พิมพ์/ผู้แต่งต้องรับรองว่าผลงานที่ส่งมานั้นเป็นผลงานใหม่ และไม่เคยตีพิมพ์ที่ไหนมาก่อน
4. ผู้พิมพ์/ผู้แต่งต้องรายงานข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นในการทำวิจัย โดยต้องไม่บิดเบือนข้อมูล หรือให้ข้อมูลอันเป็นเท็จ
5. ผู้พิมพ์/ผู้แต่งบทความต้องไม่คัดลอกผลงานของผู้อื่น ซึ่งทางวารสารได้กำหนดความซ้ำซ้อนของผลงาน ด้วยโปรแกรม CopyCat เวิร์บ Thaijo โดยทางวารสารได้กำหนดค่าไว้ในระดับ ไม่เกิน 20%
6. ผู้พิมพ์/ผู้แต่งบทความจะต้องปรับบทความตามรูปแบบและขนาดตัวอักษรตามแบบฟอร์ม (template) ของวารสาร
7. ผู้พิมพ์/ผู้แต่งต้องอ้างอิงผลงานของผู้อื่น หากมีการนำผลงานเหล่านั้นมาใช้ในบทความของตัวเอง เช่น ภาพ ตาราง เป็นต้น
8. ผู้พิมพ์/ผู้แต่งต้องตรวจสอบความถูกต้องของรายการเอกสารอ้างอิง ทั้งในแง่ของรูปแบบและเนื้อหา

จริยธรรมของผู้บรรณาธิการวารสาร (Ethics of Editors)

1. บรรณาธิการต้องพิจารณาคุณภาพของบทความ เพื่อการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารที่ตนเองรับผิดชอบ
2. บรรณาธิการต้องไม่เปิดเผยข้อมูลของผู้เขียน และผู้ประเมินบทความแก่บุคคลอื่น ๆ
3. บรรณาธิการมีหน้าที่พิจารณาตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานวิจัยที่มีระเบียบวิธีวิจัยที่ถูกต้อง และให้ผลที่น่าเชื่อถือ โดยนำผลของการวิจัยมาเป็นตัวชี้ว่า สมควรตีพิมพ์เผยแพร่หรือไม่
4. บรรณาธิการต้องไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อนกับผู้เขียนและผู้ประเมิน
5. บรรณาธิการต้องมีการตรวจสอบบทความในด้านการคัดลอกผลงานผู้อื่น (Plagiarism) อย่างจริงจัง
6. เมื่อบรรณาธิการตรวจพบการคัดลอกผลงานของผู้อื่น จะต้องระงับการประเมินและติดต่อผู้เขียน เพื่อพิจารณาตอบรับหรือปฏิเสธการตีพิมพ์การตีพิมพ์
7. หากบรรณาธิการตรวจพบว่า บทความมีการลอกเลียนบทความอื่นโดยมิชอบ หรือมีการปลอมแปลงข้อมูล ซึ่งสมควรถูกถอดถอน แต่ผู้เขียนปฏิเสธที่จะถอนบทความ บรรณาธิการสามารถดำเนินการถอนบทความได้โดยไม่ต้องได้รับความยินยอมจากผู้เขียน ซึ่งถือเป็นสิทธิและความรับผิดชอบต่อบทความของบรรณาธิการ

จริยธรรมของผู้ประเมิน (Ethics of Reviewers)

1. ผู้ประเมินบทความ ต้องรักษาความลับและไม่เปิดเผยข้อมูลของบทความที่ส่งมาเพื่อพิจารณาแก่บุคคลอื่น ๆ ที่ไม่เกี่ยวข้อง ในช่วงระยะเวลาของการประเมินบทความ
2. หลังจากได้รับบทความจากบรรณาธิการวารสาร และผู้ประเมินบทความเห็นว่าตนเองมีผลประโยชน์ที่ทับซ้อนกับผู้พิมพ์ / ผู้แต่ง เช่น [กรณี รู้จักกับตัวผู้พิมพ์ / ผู้แต่งเป็นการส่วนตัว เป็นผู้ร่วมโครงการ

ที่ปรึกษา อื่น ๆ] ผู้ประเมินต้องแจ้งต่อบรรณาธิการโดยตรงทันที เพราะอาจทำให้ขาดอิสระในการให้
ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะของบทความนั้น ๆ ได้ โดยทั้งนี้ผู้ประเมินสามารถที่จะปฏิเสธการเป็นผู้
ประเมินบทความเรื่องดังกล่าว

3. ผู้ประเมินบทความ ควรประเมินบทความในสาขาวิชาที่ตนมีความเชี่ยวชาญ โดยพิจารณาความสำคัญ
ของเนื้อหาในบทความที่จะมีต่อสาขานั้น ๆ คุณภาพของการวิเคราะห์ และความเข้มข้นของ
ผลงาน
4. ผู้ประเมินบทความไม่ควรใช้ความคิดเห็นส่วนตัวที่ไม่มีข้อมูลรองรับมาเป็นเกณฑ์ในการตัดสิน
บทความวิจัย
5. หากผู้ประเมินบทความทราบว่ามีส่วนใดของบทความที่มีความเหมือน หรือซ้ำซ้อนกับผลงานชิ้นอื่น ๆ
ผู้ประเมินบทความต้องแจ้งให้บรรณาธิการวารสารทราบด้วย

แบบฟอร์ม

การส่งบทความเพื่อพิจารณาตีพิมพ์ลงวารสารวิชาการบัณฑิตศึกษา

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

1. ข้าพเจ้า (นาย/นาง/นางสาว).....

2. วุฒิการศึกษาชั้นสูงสุด.....ตำแหน่งวิชาการ(ถ้ามี).....

3. สถานภาพผู้พิมพ์

☐ อาจารย์ในสถาบันการศึกษา (ชื่อสถาบัน).....

โปรแกรม/สาขาวิชา/ภาควิชา.....คณะ.....

☐ บุคคลทั่วไป (ชื่อหน่วยงาน)

4. ขอส่งนิพนธ์ต้นฉบับ (Original Article) ได้แก่

☐ บทความวิจัย เรื่อง

☐ บทความวิชาการ เรื่อง

5. ชื่อผู้พิมพ์ร่วม (ถ้ามี).....

6. ที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้ เลขที่.....ถนน.....

แขวง/ตำบล.....เขต/อำเภอ.....

จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....

โทรศัพท์มือถือ.....โทรศัพท์/โทรสาร.....

E-mail.....

7. สิ่งที่ส่งมาด้วย

☐ เอกสารพิมพ์ต้นฉบับทางออนไลน์ <https://so13.tci-thaijo.org/index.php/ajgs>

ชื่อแฟ้มข้อมูล.....

☐ ข้าพเจ้าขอรับรองว่าบทความนี้ยังไม่เคยลงตีพิมพ์ในวารสารใดมาก่อนและไม่อยู่ระหว่างการพิจารณาของวารสารอื่น

ลงนาม.....ผู้พิมพ์

(.....)

วันที่...../...../.....

ใบตอบรับการเป็นสมาชิก
วารสารวิชาการบัณฑิตศึกษา

วัน.....เดือน.....พ.ศ.....

ชื่อ-นามสกุล.....

ที่อยู่ (สามารถติดต่อได้).....

โทรศัพท์.....โทรสาร.....

E-mail.....

มีความประสงค์จะขอรับเป็นสมาชิกวารสารวิชาการบัณฑิตศึกษา

- ☐ สมาชิกประเภทรายปี 1 ปี 6 ฉบับ ราคา 1,000 บาท
- ☐ จัดซื้อวารสาร เล่มละ 200 บาท ปีที่.....ฉบับที่.....จำนวน.....เล่ม
- รวมเป็นเงิน.....บาท

พร้อมนี้ข้าพเจ้าได้ชำระโดย

- ☐ โอนเงินเข้าบัญชีธนาคารกรุงเทพ สาขามหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์
- ชื่อบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์
- เลขที่บัญชี XXX-X-XXXXX-X ประเภทบัญชี สะสมทรัพย์

โปรดนำส่งวารสารวิชาการบัณฑิตศึกษา

สถานที่ติดต่อ ☐ ที่บ้าน ☐ ที่ทำงาน

เลขที่.....หมู่ที่.....ถนน.....

ตำบล.....อำเภอ.....

จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....

โทรศัพท์.....โทรสาร.....

E-mail.....

กรุณาส่งหลักฐานการโอนเงินและใบสมัคร

กองบรรณาธิการวารสารวิชาการบัณฑิตศึกษา โครงการบัณฑิตศึกษา อาคาร 28 ชั้น 1

186 หมู่ที่ 1 ถนนสุรินทร์ – ปราสาท ตำบลนอกเมือง อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ 32000

โทรศัพท์/โทรสาร 044-710000, 094-5694453

<https://so13.tci-thaijo.org/index.php/ajgs>

E-mail : graduate_journal@srnu.ac.th